

ఋషిపీఠం

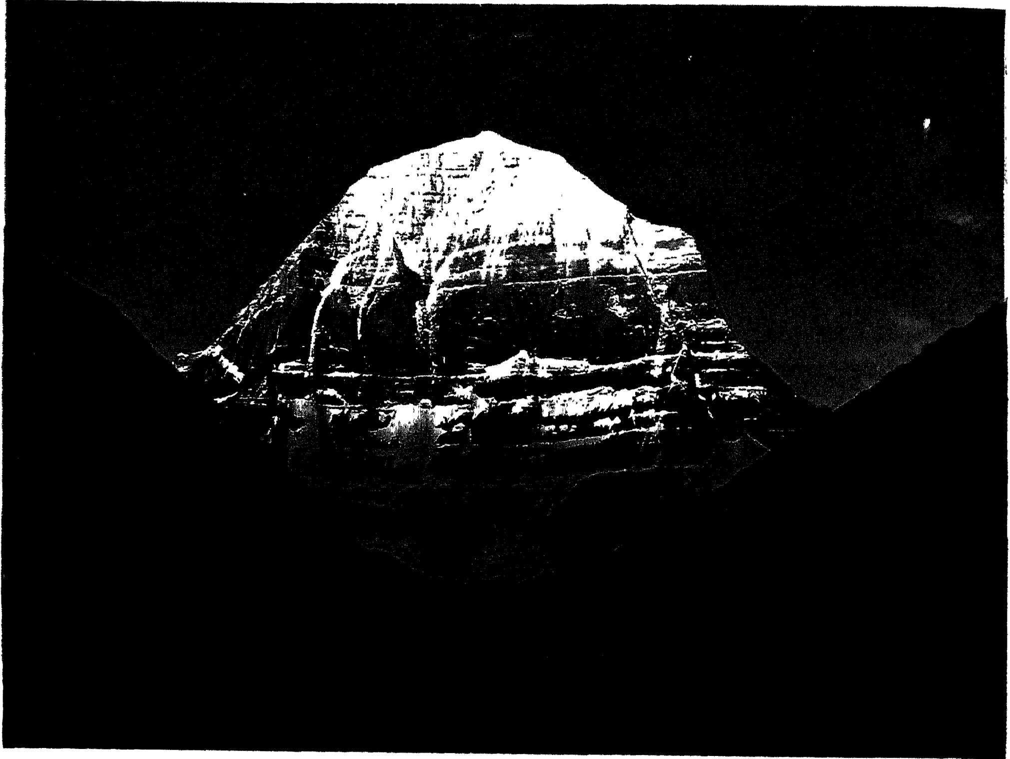
భారతీయ మాసపత్రిక

ఫిబ్రవరి-2000

రూ-10/-

కైలాస పర్వతే రామ! మనసా నిర్మితం పరం ।
బ్రహ్మణా నరశార్దూల! తేనేదం మానసం సరః ॥

(వాల్మీకి రామాయణం)

"ఓ రామా! కైలాస పర్వతాన బ్రహ్మమనస్సంకల్పం చేత నిర్మింపబడిన దివ్యమైన సరస్సు 'మానస సరోవరం' అని విశ్వామిత్రుడు శ్రీరామునితో చెప్పాడు.

పృథ్విపై ఉన్న శివస్థానాలలో ప్రముఖమైన హిమాలయ పంక్తులలోనిది ఈ దివ్యకైలాస పర్వతం. అలౌకికమైన కైలాసలోకం 'శివధామం' వేరే ఉంది. మానస సరోవరం తీరాన ఈ కైలాస పర్వతం పుడమిపై శివుని రూపంగానే శాస్త్రాలలో వర్ణించబడింది. కొన్ని కోణాలలో ఓంకారకారంలో గోచరించే అచలమిది.

నమస్సు

మండలాంతరగతం హిరణ్మయం
భ్రాజమాన వపుషం శుచిస్మితమ్ ।
చండదీధితిమఖండితద్యుతిం
చింతయేన్మునిసహస్ర సేవితమ్ ॥

''మండలం (సూర్యమండలం) లో ఉన్నవాడు, బంగారు కాంతులతో ప్రకాశించువాడు, వెలుగులతో నిండిన శరీరం కలవాడు, శుచియైన చిరునవ్వుతో ప్రకాశించువాడు. జాజ్వల్యమానమైన తీవ్ర కాంతులతో తేజ రిల్లుతూ, కొరతలేని తేజంతో దీపించువాడు, వేలకొలది మునుల చేత సేవింపబడేవాడు అయిన సూర్యభగవానుని చింతన చేస్తున్నాను.''

సూర్యమండలమధ్యంలో దీపించే ఆదిత్య భగవానుని స్తుతి ఇది. కాంతులమూర్తియైన సూర్యభగవానుని సర్వదేవతాత్మకునిగా ఆరాధించే సంస్కృతి మనది.

ఋషిపీఠం

భారతీయ మానసపత్రిక

ఫిబ్రవరి 2000

సంపుటి 1 సంచిక 7

సంపాదకుడు :
సామవేదం షణ్ముఖశర్మ

ప్రచురణకర్త
ఉపద్రష్ట శివప్రసాద్

చిరునామా : 'పార్క్‌వ్యూ', నెం.6, 4వ ఫ్లోర్, 85, జి.యన్.చెట్టి రోడ్, టి.నగర్, చెన్నై-600 017. ఫోన్ : 8281159

తస్మాత్ ఉత్తిష్ఠ

ఇటీవలి 'హైజాక్' ఉదంతంలో ఒక వర్గం వారి సహజ దౌర్జన్య విధానం మరోమారు విశృంఖలావతారం ధరించింది.

అయితే ఆ హైజాక్ సంఘటనలో - విమానంలోని విదేశీ ప్రయాణికుడు స్విట్జర్లాండ్‌కి చెందిన ప్రముఖ కరెన్సీ ముద్రణ వ్యాపారి 'రాబర్ట్ గియోరీ' టైం పత్రికకు ఇచ్చిన ఇంటర్వ్యూలో భారతీయుల మనోబలం పై అద్భుతమైన వ్యాఖ్య చేశాడు -

''నాకు హిందూమతం అంటే ఏమిటో తెలియదు. కానీ విమానంలోని భారతీయ పౌరులు ఆ ఎనిమిదిరోజుల నిర్బంధంలో వ్యవహరించిన తీరు నాకు ఆశ్చర్యం కలిగించింది. ఆ హైజాక్ ఉదంతం నన్ను పూర్తిగా మార్చివేసింది. ఆ సంక్షోభం సాగినన్నాళ్లూ భారతీయులు నిశ్శబ్దంగా, నిబ్బరంగా ఉన్నారు. చివరికి చిన్న పిల్లలు కూడా ఆదర్శంగా ఉన్నారు. ఇటలీవారో, ఫ్రెంచివారో ఈ విమానంలో ఉంటే పరిస్థితి ఇందుకు భిన్నంగా ఉండేది'' అని 'గియోరీ' మాటలు.

ఈ గుండె నిబ్బరం మన వాళ్లకెలావచ్చింది? మనదేశస్థులు నరనరాన జీర్ణించుకున్న కర్మసిద్ధాంతం, తాత్త్విక చింతన దీనికి కారణం అనవచ్చు. ఇది సంప్రదాయం. ఇదీ భారతీయత.

''కర్మసిద్ధాంతం'' అనగానే, దీని మూలకంగానే మనం ఎంతో కోల్పోతున్నామని సిద్ధాంతీకరించిన మేధావులూ ఉన్నారు. నిజానికి 'కర్మసిద్ధాంతం' పట్ల అవగాహనలేక పోవడం చేతనే వారీ నిర్ణయానికి వచ్చి ఉంటారు.

''నహి కశ్చిత్ క్షణమపి జాతు తిష్ఠత్యకర్మకృత్'' కర్మాచరణ లేకుండా ఎవడూ ఒక్కక్షణం కూడా ఉండలేడు అని ఉపనిషత్ చెప్తోంది. కర్మ చేయడం జీవిలక్షణం.

జీవితాన్ని జననమరణ బిందువుల మధ్య గీసిన గీతగా చూడడం పాక్షిక దృష్టి. ఈ రెండు బిందువలకు ఆవల, ఈవల ఉన్న విషయం ఎంతో!

''ఎలారాసి ఉంటే అలా జరుగుతుంది! దైవ సంకల్పం ఎలా ఉంటే అలా అవుతుంది! 'ప్రారబ్ధం' అనుభవించక తప్పదు!!! ఇటువంటి మాటలు మనలో తరచూ వ్యక్తమవుతుంటాయి. ఇది కర్మపట్ల, కర్తవ్యం పట్ల వైముఖ్యాన్ని నిరాసక్తతని పెంచదు. ఏ అనుభవం కలిగినా దానికి తీవ్రంగా చలించిపోయి, చతికిలబడి, కూలబడి పోకుండా; కొత్తబలంతో ముందుకు పురోగమించడానికి కావలసిన స్థైర్యాన్నిస్తుంది. 'ఈ ఫలితం ఎప్పటిదో నీకు తెలియక పోయినా, ఎప్పుడో ఒకప్పుడు నువ్వు చేసిన దానిదే' అనే అవగాహన ఇది. వెనకటి జన్మల కర్మ ప్రభావం కూడా మనం అనుభవిస్తున్నాం. ''కర్మాచరణ వల్ల నీకు ఫలం లభించి తీరుతుంది. ఇప్పటికైనా, ఎప్పటికైనా'' - అని కర్మ పట్ల ప్రేరణని కలిగించేదే మన కర్మ సిద్ధాంతం.

కర్మణ్యేవాధికారస్తే మాఫలేషు కదాచన ।
మా కర్మఫలహేతుర్భూః మాతే సంగోస్త్వకర్మణి ॥

ఈ ఒక్క శ్లోకాన్ని అర్థం చేసుకుంటే 'కర్మసిద్ధాంతం' అర్థమవుతుంది.

కర్మాచరణపై మనకు పూర్తి అధికారం వుంది. ఫలితంపై లేదు. అంటే ఫలితం లేదని కాదు. దాని స్వరూపాన్ని నువ్వు అంచనా వేయగలవు గానీ, అనుభవించలేవు - అది వచ్చేవరకు. ఆ ఫలం నీ అంచనాకి భిన్నంగా ఉండవచ్చు.

అంతేకాక - ఫలం మీద నువ్వు దృష్టి ఉంచి కర్మ చేయడం వల్ల, కర్మపట్ల ఉండాల్సిన సమగ్ర ఏకాగ్రత ఫలంవైపు కొంత మళ్లుతుంది. ఫలితంగా కర్మలో సమగ్రత లోపిస్తుంది. అలాకాక యథావిధిగా, సంపూర్ణ చిత్తంతో కర్మాచరణ చేయడం వల్ల ఆ కర్మ సర్వసమగ్రమౌతుంది.

కాబట్టే - ''అలాగని కర్మను చేయుట మానరాదు - మా తే సంగోస్త్వకర్మణి'' అని హెచ్చరించాడు జగద్గురువు. ''తస్మాత్ ఉత్తిష్ఠ'' అందువల్ల లేచి యుద్ధం చేయమని బోధించాడు.

అనుకోని అనుభవం ఎదురవగానే, దానిని మనమేమీ చేయలేనప్పుడు మానవప్రయత్నాలన్నీ వ్యర్థమైనప్పుడు మాత్రమే ''కర్మఫలం అనుభవిస్తున్నాం'' అని సమాధానపరచుకుంటాం. దీనివల్ల మరో వ్యక్తిపట్ల శత్రుతాభావం లేకపోవడం, సంయమనం, మనశ్శాంతి, హృదయశక్తి వృద్ధి జరుగుతున్నాయికదా! మనకి సుఖదుఃఖాలిచ్చేవాడు వాటికి కారణం కాదనీ, మన కర్మఫలాన్ని అందించే మాధ్యమం మాత్రమేనని మన వేదాంతం బోధిస్తోంది.

సుఖస్య దుఃఖస్యనకోపి దాతా । పరో దదాతీతి కుబుద్ధి రేషా ॥

(సుఖదుఃఖాలకు దాతఎవడూ లేడు. ఎవరో ఇస్తున్నారనుకోవడం సరియైన ఆలోచన కాదు.)

అంటే ఎవరేమి చేసినా పడుండమనీ కాదు. అదే కర్మసిద్ధాంతమైతే, యుద్ధంపట్ల విముఖత చూపించిన అర్జునుని, ''యుద్ధం చేయమని'' ఆదేశించేందుకు 'కర్మసిద్ధాంతమే' ఎందుకు బోధింపబడింది? 'కర్మ' పట్ల అవగాహన కలిగించేందుకే.

''నియతం కురు కర్మత్వం'' (నీ కర్తవ్య కర్మనీవు ఆచరించవలసిందే.)

అని కర్మాచరణం పట్ల ప్రబోధం కలిగించాడు గీతా చార్యుడు. గిజిగాని గూడులా అల్లుకున్న కర్మఫలాల సంగతి అవగాహన కావడమే కష్టం.. (గహనా కర్మణోగతిః) అని కూడా సెలవిచ్చాడు.

ప్రకృతి, మన జీవలక్షణం మనల్ని ప్రేరేపించక తప్పదు. ఇంద్రియాల లక్షణమే కర్మను ఆచరించడం. ఇంద్రియాలను శాసించే బు

'మంచికి మంచి, చెడుకి చెడు... ఇదీ ప్రకృతి నియమం. అనివార్యం. ఈ ఫలం ఎప్పటికైనా తప్పదు. కాబట్టి దర్మాన్ని వీడకు...'' ఇదే కర్మ సిద్ధాంతసారం.

సామవేదం షణ్ముఖశర్మ.

శివుని ఎనిమిది నామాలు

ముఖచిత్ర కథనం

పరాత్పరుడైన సదాశివుని తత్వం అనంతం. అపారం.

స్మరణతో, అర్చనతో ఆ భోళాశంకరుని అనుగ్రహం పొంది జీవితాన్ని సుసంపన్నం చేసుకొనే సాధనలనెన్నిటినో మహర్షులు అందజేశారు.

'శివపురాణం' లో సూత పౌరాణికులు శౌనకాది మహర్షులకు నైమిశారణ్యంలో శివ మహిమనీ, లీలలనీ వివరిస్తూ శివతత్త్వాన్ని ప్రతిష్ఠించారు.

ఆ పురాణంలో చెప్పిన ప్రకారం...

శ్రీ వ్యాసదేవుడు శివతత్వ విషయమై సనత్కుమారుని ప్రశ్నించగా, సనత్కుమారుడు వ్యాసునకు శివతత్వ విషయాలను బోధిస్తూ... నైమిశారణ్యంలో బ్రహ్మ ఆజ్ఞ చేత దివ్య తపోదీక్షలు నిర్వహించిన షట్కులముల మహర్షులకు వాయుదేవుడు ప్రత్యక్షమై పాశుపత యోగాన్ని వివరించాడు – అని చెప్పారు.

పాశుపతవ్రత ఫలం సులభంగా అందరికీ అందాలని, వాయుదేవుడు మహిమాన్వితమైన శివుని ఎనిమిది నామాలను చెప్పాడు.

అనంతుడైన శివుని నామాలూ అనంతమే. కానీ మంత్ర రహస్యాలతో కూడిన ఈ ఎనిమిది పేర్లను నిరంతరం మననం చేయడం, వీటితో శివుని అర్చించడం – పాశుపతవ్రతం చేసిన ఫలాన్ని ఇస్తుంది. ఈ వృత్తాంతం 'శివపురాణం – వాయవీయ సంహిత' లో చెప్పబడింది.

ఆ దివ్యనామాలు :

శివో, మహేశ్వరశ్చైవ
రుద్రో, విష్ణుః, పితామహః ।
సంసారవైద్యః, సర్వజ్ఞః
పరమాత్మా ఇతి ముఖ్యతః ॥

1. **శివాయనమః**
2. **మహేశ్వరాయ నమః**
3. **రుద్రాయ నమః**
4. **విష్ణవే నమః**
5. **పితామహాయ నమః**
6. **సంసారవైద్యాయ నమః**
7. **సర్వజ్ఞాయ నమః**
8. **పరమాత్మనే నమః**

శివః

అతి ఉత్కృష్టమైన నామమిది.

వేదాలసారం. సర్వ శుభములకు పరమ నిధానము – 'శివ'. శాశ్వతమైన, పరమమైన శుభమే 'శివ' శబ్దానికి అర్థం.

'శివ' ఇత్యక్షర ద్వంద్వం పరబ్రహ్మ ప్రకాశకమ్ ।
ముఖ్యవృత్యా తదన్యేషాం శబ్దానాం గౌణవృత్తయః ॥

'శివ' అనే రెండక్షరాల పదం పరబ్రహ్మ తత్త్వాన్ని వెల్లడిస్తుంది. మిగిలిన చంద్రశేఖర, శంకర, శూలి, విరూపాక్ష వంటి నామాలన్నీ శివుని గుణాలను తెలియజేస్తాయి.

ఎస్.రామమూర్తి శర్మ

శ్రేయసం, శివం, భద్రం, కల్యాణం, మంగళం, శుభమ్ (అమరకోశం)... ఇవన్నీ సమానార్థక పదాలు. అంటే 'శివ' శబ్దానికి శ్రేయస్సు, భద్రం, మంగళం... వంటి అర్థాలున్నాయి.

'శేరతే ప్రాణినో యత్ర స శివః' - అని కూడా ఒక అర్థం. సర్వ ప్రాణులకు విశ్రాంతినీ, ఆశ్రయాన్నీ ఇచ్చే శాంతస్థితియే 'శివుడు'.

మహేశ్వరః

'ఈశ్వరుడు' అంటే ఐశ్వర్యవంతుడు. ఐశ్వర్యములకు నియామకుడు, శాసకుడు, పాలకుడు, ఈశ్వరులందరికీ ఈశ్వరుడు 'మహేశ్వరుడు'. ఈశ్వరుడంటే సదాశివుడే. కనుకనే అయనను మహేశ్వరుడు అన్నారు.

జగమంతా ఆయన మయమే. **'ఈశావాస్య మిదం సర్వమ్'** అని ఉపనిషన్మాత తొలి మాట.

యో వేదాదౌ స్వరః ప్రోక్తః
వేదాంతే చ ప్రతిష్ఠితః।
తస్య ప్రకృతి లీనస్య
యః పరస్సమహేశ్వరః॥

వేదములకు ఆదియై, వేదాంతములలోనూ ప్రతిష్ఠితమై, ప్రణవమై, ప్రకృతిలో లీనమై, పురుషుడై, ఆ పురుషుని కంటె పరుడైన (ఉత్కృష్టమైన) తత్త్వమే మహేశ్వరుడు.

రుద్రః

★ రుద్ర... అంటే 'దుఃఖనాశకుడు' అని అర్థం.

రుద్దుఃఖం దుఃఖహేతుర్వా
తద్ద్రావయతి నః ప్రభుః।
రుద్ర ఇత్యుచ్యతే సద్భిః
'శివః' పరమకారణమ్॥

'రుత్'... అంటే దుఃఖం (రోదనం), దుఃఖ కారణం.

వాటిని - ద్రావయతి - నశింపజేస్తాడు కనుక శివుని 'రుద్రుడు' అన్నారు.

★ అంతేకాక - రుతం - వేదశబ్దం బ్రహ్మణే కల్పాదౌ, రాతి - దదాతీతి రుద్రః

కల్పాదిలో బ్రహ్మకు వేదశబ్దాలను ఇచ్చినవాడు రుద్రుడు.

★ 'రుతం' - అంటే నాదం. నాదాంతంలో ఆనంద సుధా స్వరూపంగా అనుభవానికి అందేవాడు 'రుద్రుడు'.

విష్ణుః

సర్వం శివమయం జగత్।
ఈశావాస్యమిదం సర్వం॥ అనే ఆర్షవాక్యాలు శివుడు ''సర్వ వ్యాపకుడు'' అని తెలియజేస్తున్నాయి.

శివతత్త్వాది భూమ్యంతం
శరీరాది ఘటాదిషు।
వ్యాప్యాథితిష్ఠతి శివః
తతో 'రుద్ర' ఇతస్తతః॥

సర్వమునకూ అతీతమైన 'శివతత్వం' మొదలుకొని - శరీరాదులలోనూ సర్వ విశ్వములోనూ వ్యాపించినది శివుడే. ఈ విషయమే 'రుద్రనమకం' స్పష్టం చేసింది.

''నమో భగవతే రుద్రాయ విష్ణవే'' అని వేదవాక్కు.

''విష్ణు'' అనే శబ్దానికి ''సర్వవ్యాపకుడు'' అని అర్థం. (వేవేష్టివ్యాప్నోతి - విష్ణుః)

సర్వవ్యాపకుడైన కారణంగా శివుని ''విష్ణువు'' అన్నారు.

పితామహః

'పితామహః' అంటే 'అయ్యలకు అయ్య.'

జగతః పితృభూతానాం
శివోమూర్త్యాత్మనామపి।
పితృభావేన సర్వేషాం
పితామహ ఇతీరితః॥

స్థావరజంగమాత్మకమైన జగములకు జనకులు అని చెప్పదగ్గ బ్రహ్మాదులందరికీ జనకుడు (కారణుడు) కనుక శివపరమాత్మను 'పితామహుడు' అన్నారు.

'అయ్యలకు అయ్య' కనుక శివుడు 'పితామహుడు'. ఈ శబ్దానికి 'బ్రహ్మదేవుడు' అని కూడా అర్థం.

ఈ ఐదు నామాలలో మరో ప్రత్యేకత ఉంది.

విశ్వ నిర్వహణకి పంచకృత్యాలు ప్రధానం.

అవి - 1. సృష్టి, 2. స్థితి, 3. సంహారం, 4. తిరోధానం (లయ), 5. అనుగ్రహం (మోక్ష ప్రదానం). వీటికి క్రమంగా బ్రహ్మ, విష్ణు, రుద్ర, మహేశ్వర, సదాశివులు - నిర్వాహకులు. ఒకే పరతత్త్వం ఈ ఐదు విధాల అభివ్యక్తులతో పంచకృత్యాలు నిర్వహిస్తోంది. ఆ పరతత్త్వానికే ఈ ఐదు పేర్లు.

ఈ నామాల వల్ల శివకేశవాదుల్లో భేదాలు లేవని స్పష్టమౌతుంది. ప్రతి దైవమూ ఒకే దైవం (పరతత్వం) యొక్క సగుణ, సాకార రూపం. సహస్రనామాలు, అష్టోత్తర శత నామాలూ, ఈ అష్టనామాలూ కూడా ఈ విషయాన్నే ప్రతిపాదిస్తున్నాయి.

సంసార వైద్యః

నిదానజ్ఞో యథావైద్యః
రోగస్య వినివర్తకః।
ఉపాయైర్భేషజైః
తద్వల్లయ భోగాదికారతః॥
సంసారస్యేశ్వరో నిత్యం
సమూలస్య నివర్తకః।
సంసారవైద్య ఇత్యుక్తః
సర్వతత్త్వార్థ వేదిభిః॥

జనన మరణాత్మకమైన జన్మ పరంపరే 'సంసారం'. ఇదే పెద్ద రోగం. నిదానమెరిగిన వైద్యుడు మందులతో, ఉపాయాలతో రోగ

నిర్మూలనం చేయునట్లుగా భక్తులకు సంసార వ్యాధిని పోగొట్టి, కైవల్యాన్ని ప్రసాదించేవాడు కనుక శివుని 'సంసార వైద్యుడు' అన్నారు.

'ప్రథమో దైవ్యోభిషక్' - అని శివుని 'వైద్యుని'గా యజుర్వేదం పేర్కొంది.

సర్వజ్ఞః

సర్వం జానాతీతి - సర్వజ్ఞః. సర్వమూ తెలిసినవాడు - సర్వజ్ఞుడు. ఒక్క పరమేశ్వరుడే సర్వజ్ఞుడు. ఇంద్రియాల ద్వారా, మనో బుద్ధుల ద్వారా గ్రహించే జ్ఞానం పరిపూర్ణమైనది కాదు. మూడు కాలాల విషయాలు, సర్వ కారణ తత్వం గ్రహించే శక్తి మాయావృతమైన ఇంద్రియాలకు లేదు. ఇంద్రియాలు లేనిదే కాసింత గ్రహింపు కూడా లేని అస్వతంత్రుడు జీవుడు.

ఏ ఉపకరణమూ అక్కర్లేకుండా సమస్త కాలాన్నీ, విశ్వాన్నీ తెలిసినవాడు శివుడు. కనుక 'సర్వజ్ఞుడు'.

సర్వప్రాణులకు, సర్వమునకు ఆత్మయై, పైన చెప్పిన మహోత్కృష్ట గుణములకు స్థానమైనవాడు కనుక శివుడే 'పరమాత్మ'.

స్వస్మాత్ పరాత్మ విరహాత్
పరమాత్మా శివః స్వయమ్ ॥

సర్వమునకు ఆత్మయై, తనకంటె పర మైనది లేని కారణం చేత శివుడే 'పరమాత్మ' అని ఋషివాక్కు.

- ఇవీ శివుని ఎనిమిది నామాలు.

అర్ధనారీశ్వరం దేవం
నిర్మలం మధురాకృతిమ్
శుద్ధస్ఫటిక సంకాశం
ప్రసన్నం శీతలద్యుతిమ్ ।
ధ్యాత్వానామాష్టకేనైవ
భావపుష్పైస్సమర్చయేత్ ॥

'అర్ధనారీశ్వరుడు, నిర్మలుడు, మధుర మైన ఆకృతి కలవాడు, శుద్ధ స్ఫటికం వలె ప్రకాశించువాడు, ప్రసన్నుడు, చల్లని వెలుగుల వాడు - అయిన సదాశివుని ధ్యానించి, ఈ ఎనిమిది నామాలతో 'భావ' పుష్పాలతో పూజించాలి.

ఈ విధంగా అర్చించడం ఇహపర సాధనం. శివానుగ్రహ సాధనం.

అర్ధనారీశ్వరుడు

భక్తుల ధ్యానానికై, అనుగ్రహానికై సదాశివుడు తన తత్త్వాన్ని తెలియజేసే దివ్యరూపాలనెన్నిటినో ధరించాడు.

అందులో అర్ధనారీశ్వర రూపం ఒకటి.

బ్రహ్మదేవుడు జగత్సృష్టి చేసిన తరువాత దీనినెలా కొనసాగించాలి? ఏవిధంగా విస్తృతం చేయాలి? అని తపించి, ధ్యాననిష్ఠలో నున్నాడు. అప్పుడు సదాశివుడు 'అర్ధనారీశ్వరుడు'గా సాక్షాత్కరించాడు.

అంటే జగమంతా 'స్త్రీ పుంస యోగం'తో కూడినది. స్త్రీ పురుషాత్మకంగా ఉన్నదే ఈ ప్రపంచం. ప్రత్యణువూ స్త్రీ పురుషాత్మకమే. ఈ విధమైన అర్ధనారీశ్వర చైతన్యం విశ్వాన వ్యాప్తమై, సృష్టి కొనసాగింపుకీ, విస్తృతికీ కారణమ య్యింది. ఒకే శివుడు తన శక్తితో కలిసి గోచరించే రూపమే 'అర్ధనారీశ్వర రూపం'.

అణువులో, ఋణాత్మక, ధనాత్మక శక్తి సమన్వయం అర్ధనారీశ్వర తత్వమే. ప్రతి స్త్రీ లోనూ, ప్రతి పురుషునిలోనూ... స్త్రీపుం లక్షణం కలిసిన అర్ధనారీశ్వర తత్త్వం ఉంది. అదే శివతత్త్వం.

'శివశ్శక్త్యాయుక్తో యదిభవతి శక్తః ప్రభవితుమ్' - అని 'సౌందర్యలహరి'లో ఆదిశంకరుల మొదటి మాట. శక్తిమంతుడైన శివుడే అర్ధనారీశ్వరుడు.

నమశ్శివాయై చ నమశ్శివాయ ✦

'మా ఊరి దేవుడు'
శీర్షికకు ఆహ్వానం

మీ ఊళ్ళో ఉన్న దేవాలయం, దాని ప్రశస్తి, మహిమలు క్లుప్తంగా వివరించి రాసి, ఆ గుడి ఫోటోతో సహా పంపి ఈ పాల్గొనండి.

పూజలందుకుంటున్న గుడులే కాక, ఎంతో ప్రశస్తి ఉన్నప్పటికీ నిరాదరణకు గురౌతున్న గుడుల గురించి కూడా రాసి, ఫోటోతో సహా పంపవచ్చు. పూర్తి పేరు, చిరునామా రాసి పంపించాలి.

ఈ శీర్షికలో ప్రచురింపబడే ప్రతి రచనకి పారితోషికం ఉంటుంది.

మీరు పంపవలసిన చిరునామా :

'మా ఊరి దేవుడు' శీర్షిక

ఋషిపీఠం

భారతీయ మాసన పత్రిక
'పార్క్‌వ్యూ', నెం. 6, 4వ ఫ్లోర్,
85, జి.యన్.చెట్టి రోడ్,
టి.నగర్, చెన్నై - 600 017.

శ్రుతి - స్మృతి ప్రవర్తకుడు "యాజ్ఞవల్క్యుడు"

ఎద ఋషులలో గణ్యమైన స్థానాన్ని అలంకరించినవాడు 'యాజ్ఞవల్క్యుడు'. మహా ఆధ్యాత్మికవేత్త, యోగి, జ్ఞాని, ధర్మాత్ముడు.

శ్రీమత్ భాగవత కథానుసారంగా - ఈ యాజ్ఞవల్క్యుడు 'దేవరాతు'ని పుత్రుడు. పూరాణోక్తి ప్రకారం - బ్రహ్మదేవుని అవతారమే యాజ్ఞవల్క్యుడు.

వేదమంత్ర ద్రష్టలలో ప్రధానులైన మహర్షులలో ఈయన ఒకడు.

• వైశంపాయనుని శిష్యుడైన యాజ్ఞవల్క్యునికి గురుభక్తి, సేవానిష్ఠ మెండుగానే ఉన్నాయి. వైశంపాయనునికి కూడా యాజ్ఞవల్క్యునిపై ప్రత్యేక వాత్సల్యం ఉంది. కానీ దైవికంగా - ఒకసారి ఈ గురుశిష్యుల మధ్య వివాదం ఏర్పడింది. ఆ కారణంగా యాజ్ఞవల్క్యునిపై గురువు ఆగ్రహించాడు.

అప్పటివరకూ నేర్చుకున్న వేద విద్యనంతా గురుశాప కారణంగా విస్మరించాడు యాజ్ఞవల్క్యుడు. ఆయననుండి వచ్చిన యజుర్వేదీయ విద్యను, 'తిత్తిరి' పక్షుల రూపంలో నున్న ఇతర శిష్యులకు అనుగ్రహించాడు వైశంపాయనుడు. యజుర్వేదంలోని ఆ శాఖను ''తైత్తిరీయశాఖ'' అంటారు.

గురుశాపానికి గురియై, విద్యను పోగొట్టుకున్న యాజ్ఞవల్క్యుడు వేదనపడి, భక్తి ప్రపత్తులతో సూర్యభగవానుని శరణు వేడాడు. తపోదీక్షతో ఉపాసించాడు.

యాజ్ఞవల్క్యునిపై ప్రసన్నుడైన భాస్కరుడు దర్శనమిచ్చాడు. వేదమయుడైన సూర్యభగవానుని ఆదేశ, ఉపదేశాలమేరకు యాజ్ఞవల్క్యుడు సరస్వతీదేవిని ఉపాసించి - విద్యలన్నింటినీ తిరిగి సంపాదించుకోగలిగాడు.

దేవీ భాగవతంలో యజ్ఞవల్క్యుడు చేసిన 'సరస్వతీస్తోత్రమ్' మహామహిమాన్వితమైన, విద్యాప్రదస్తోత్రంగా ప్రస్తావించబడింది.

కృపాం కురు జగన్మాతః
మామేవం హతతేజసమ్ ।
గురుశాపాత్ స్మృతి భ్రష్టం
విద్యాహీనం చ దుఃఖితమ్ ॥

జ్ఞానం దేహి స్మృతిం విద్యాం
శక్తిం శిష్యప్రబోధినీమ్ ।
గ్రంధకర్తృత్వ శక్తించ
సుశిష్యం సుప్రతిష్ఠతమ్ ॥

ప్రతిభాం సత్సభాయాంచ
విచారక్షమతాం శుభామ్ ।
లుప్తం సర్వం దైవయోగాత్
నవీభూతం పునఃకురు ॥

''జగజ్జననీ! నాయందు కృపచూపించు. గురుశాపం వల్ల స్మృతి గోల్పోయి, తేజస్సు పోగొట్టుకొని, విద్యాహీనుడనై, దుఃఖితుడనయ్యాను. జ్ఞానమును, స్మృతిని, విద్యను, శిష్యులను ప్రబోధించగలిగే శక్తి, గ్రంధ రచన చేయగలిగే శక్తిని, మంచి శిష్యులను, మంచి ప్రతిష్ఠను, ప్రతిభను, సత్సభలలో గౌరవాన్నీ, ఆలోచనా సామర్థ్యాన్ని ప్రసాదించు.

దైవయోగం వల్ల కోల్పోయిన సర్వాన్నీ తిరిగి కొత్తగా నాకు కలిగించు తల్లీ'' - అంటూ యాజ్ఞవల్క్యుడు సరస్వతీదేవిని ప్రార్థించి, ఆ అమ్మ దయచేత మేధ, విద్యాశక్తులను సంపాదించాడని - దేవీభాగవత కథనం. సరస్వతీదేవి యాజ్ఞవల్క్యునిపై చూపిన అనుగ్రహ ఫలంగా, సూర్యదేవుడు అశ్వరూపాన్ని ధరించి, యజుర్వేదమంత్రవిద్యను గోచరింపజేసి ఉపదేశించాడు.

అశ్వరూపుడైన సూర్యుని నుండి లభించిన కారణంగా, 'శుక్లయజుర్వేదం'లోని ఒక శాఖను 'వాజసనేయ శాఖ' అనీ, మధ్యాహ్న కాలంలో ప్రాప్తించిన హేతువుగా 'మాధ్యందిన శాఖ' అనీ ప్రసిద్ధి పొందింది.

ఈవిధంగా శుక్ల యజుర్వేదం యాజ్ఞవల్క్య మహర్షి యొక్క దర్శనశక్తి ద్వారా లభించింది. ఈ సంహిత 40 అధ్యాయాలతో ఉన్నది. దీనిననుసరించి చెప్పబడ్డ కర్మకాండ, ఇందులోని మంత్రాలు ఇప్పుడు అధిక భాగం వినియోగింపబడుతున్నాయి. ఈ సంహితలోని 'రుద్రఅష్టాధ్యాయి' పేరుతోనున్న మంత్రముల ద్వారా సదాశివరుద్రభగవానుని ఆరాధన విధానం లభ్యమౌతోంది.

అంతేకాక, ఈ సంహితలోని బ్రాహ్మణ ములభాగం 'శతపథ బ్రాహ్మణం' అనే పేరుతో ప్రసిద్ధి. 'బృహదారణ్య ఉపనిషత్తు' యాజ్ఞవల్క్యుని ద్వారా వచ్చినదే. గార్గి, మైత్రేయి, కాత్యాయని మొదలైన బ్రహ్మవాదినులైన స్త్రీలు యాజ్ఞవల్క్యునితో సాగించిన బ్రహ్మతత్త్వ శాస్త్రార్థ చర్చ, జ్ఞాన విజ్ఞాన చర్చ కూడా ప్రసిద్ధి చెందినదే. విదేహ రాజైన జనకుడు యాజ్ఞవల్క్యుని ద్వారా ఆధ్యాత్మ తత్త్వ విద్యను స్వీకరించాడు.

వేదభాగమే కాక, యాజ్ఞవల్క్యుని ద్వారా ''యాజ్ఞవల్క్య స్మృతి'' పేరుతో ధర్మశాస్త్ర గ్రంథం రచింపబడింది.

యాజ్ఞవల్క్యుని తల్లి పేరు సునంద. తండ్రిపేరు దేవరాతుడు (బ్రహ్మరాతుడు, యజ్ఞవల్క్యుడు అనికూడ పేరు.) ఆయన పుత్రుడు కనుక 'యాజ్ఞవల్క్యుడు', 'దైవ రాతుడు' అనే పేర్లతో ఈయన ప్రసిద్ధుడయ్యాడు.

యాజ్ఞ్యవల్క్యుని భార్య పేరు కాత్యాయని. మిథిలకు దగ్గరలోని అరణ్యాన నివసించే 'కతుడు' అనే మహర్షియొక్క కుమార్తె ఆమె.

''మాఘశుద్ధపూర్ణిమ'' నాడు మునులు, యోగులు కలిసి యోగీంద్రునిగా, యోగీశ్వరునిగా యజ్ఞవల్క్యునికి పట్టాభిషేకం చేశారు. అప్పుడు ఆ మహానుభావుడు బోధించిన పన్నెండధ్యాయాలు 'యోగశాస్త్రం' యోగ విద్యలో ఉత్కృష్ట గ్రంథంగా పేరుపొందింది.

ఇటువంటి తపస్సంపన్నులైన మహర్షుల ద్వారా పరిపుష్టమైన సంస్కృతి మనది. ✦

ఆచార్యుడు భీష్ముడు

మహాభారతం లోని ప్రధాన పాత్ర భీష్ముడు. ఈ మహేతిహాసానికి నాయకుడు - అఖిలాండ కోటి బ్రహ్మాండ నాయకుడైన శ్రీకృష్ణుడే. ప్రతినాయకుడు ధృతరాష్ట్రుడు.

అష్ట వసువులలో 'ద్యౌ' అనే వసువు భీష్ముడుగా జన్మించాడు. మిగిలిన ఏడుగురు వసువులలో ఒక్కొక్కరి నుండి 8వ భాగం భీష్మునిలో కలిసింది. ఆవిధంగా ఆయన అష్ట వసువుల సమగ్రరూపమయ్యాడు.

గంగా శంతనుల పుత్రుడైన భీష్ముడు కారణజన్ముడు. అసలు పేరు 'దేవవ్రతుడు'. కానీ తండ్రికి, సత్యవతితో వివాహ నిమిత్తం - తాను అవివాహితుడిగా ఉంటానని భీష్మ ప్రతిజ్ఞ చేసిన కారణంగా 'భీష్ముడ'య్యాడు.

ధర్మదీక్షల్లో, తపస్సులో కూడా భీష్ముడే. శ్రీకృష్ణుడు - ''భీష్మ తపస్స్వరూపః!'' అని సంబోధించాడు.

భూతభవిష్యద్వర్తమానవేత్త, సమస్త ధర్మస్వరూపుడు - భీష్ముడు. యుద్ధభూమిలో తొలి పది రోజులూ భీష్ముడు విజృంభించాడు. కృష్ణార్జునులు నరనారాయణులని తెలిసి, వారి సమక్షాన అర్జున బాణాలవల్ల తనువు చాలించాలని సంకల్పించుకున్నాడు. స్వచ్ఛందంగా తనంత తానే రథం నుండి కూలి, ఉత్తరాయణ పుణ్యకాలం వరకూ వేచి ఉన్నాడు.

ద్రుపదునికి కుమార్తెగా జన్మించిన 'శిఖండి', ఒక యక్షుని వల్ల పురుషుడిగా మారాడు. ఒకప్పుడు స్త్రీయై, తరువాత పురుషుడైన వానితో కూడా యుద్ధం చేయనని భీష్మ నియమం. భీష్మునిద్వారా ఈ రహస్యం తెలుసుకొని, పాండవులు శిఖండిని ముందుంచారు. 'శిఖండి' అంటే 'పేడి'వాడు కాదు. గతంలో స్త్రీ, ప్రస్తుతం పురుషుడే. అతడూ యుద్ధంలో యోధుడే. భీష్మునికి మాత్రమే అతడితో పోరాడనని నియమం. పైగా ఈశ్వరవరం వల్ల 'అంబ' - భీష్ముని మృతి కోసం జన్మించింది. కాబట్టి ఆమె జన్మసాఫల్యం కావాలి కదా!

అర్జునుని బాణ పరంపరం శరీరమంతా నాటుకున్న భీష్ముడు రథం నుండి నేల కూలాడు. అతని శరీరంలో నాటిన బాణాలే అతడికి శయ్యగా మారాయి. (అంతేగానీ - అర్జునుని బాణాలతో శయ్య ఏర్పరచలేదు). కేవలం తలభాగానికి దిండు కావాలనీ, అదీ దివ్యమైన అస్త్రాలతో కావాలని, అర్జునునితో చెప్పాడు భీష్ముడు. తపస్సంపన్నుడైన అర్జునుడు, దివ్యాస్త్రాలతో మెత్తని దిండులా అమరేలా బాణాలు వేశాడు. ఆ తరువాత,

తాతగారి కోరికపై, భూగర్భం నుండి దివ్య జలాలను, పర్జన్యమంత్రపూతమైన తేజోమయాస్త్రంతో వెలికితీసి, దాహార్తిని తీర్చాడు విజయుడు.

శ్రీకృష్ణుని ఆనతిపై, ధర్మరాజాదులకు అనేక ధర్మాలను ఉపదేశించి, శ్రీవిష్ణుసహస్రం, అనుస్మృతి, భీష్మస్తవరాజం వంటివి అనుగ్రహించి (అదీ సాక్షాత్తూ పరమాత్ముని సన్నిధిలో) జగత్తుకే ఆచార్యుడయ్యాడు భీష్మపితామహుడు.

ఉత్తరాయణ పుణ్యవేళ మాఘ మాసంలో శుద్ధ అష్టమినాడు శ్రీకృష్ణ పరమాత్మలో లీనమయ్యాడు ఆ మహాయోగి. ✦

వాగ్గేయ వైభవం

పల్లవి:
నాదతనుమనిశం శంకరం
నమామి మే మనసా శిరసా ...
అనుపల్లవి:
మోదకరనిగమోత్తమ సామ-
వేదసారం వారం వారం
చరణం:
సద్యోజాతాది పంచవక్త్రజ
సరిగమపదని వరసప్తస్వర
విద్యాలోలం విదళితకాలం
విమలహృదయత్యాగరాజపాలం

ఇది 'నాదోపాసక చక్రవర్తి' త్యాగరాజ స్వామి రచించిన కృతి. వేదహృదయం తెలిసిన మహర్షికనుక త్యాగరాజస్వామివారు శివకేశవులను ఏకతత్త్వంగా ఉపాసించారు.

సర్వసృష్టికీ, సంగీతానికీ మూలమైన నాదమే శివుని స్వరూపం అని శాస్త్రాలు స్పష్టం చేశాయి. 'ఓం'కారానికి కూడా మూలమైన అవ్యక్తనాదం శివుని తొలిరూపం. 'ఓం'కారం శివుని వ్యక్తరూపం.

నాదరూపః సదాశివః - అనే ఋషి వాక్యాన్ని స్వానుభవంలోకి తెచ్చుకొని, ఆ నాద శరీరుని దర్శించి, సంగీతాన్ని నాదోపాసనగా చేసి తరించిన మహాయోగి త్యాగయ్య ఈ కృతిలో నాదశరీరుడైన శివుని కీర్తించారు.

నాదతనుం – నాదశరీరుని, శంకరం – శంకరుని; అనిశం – ఎల్లప్పుడూ; మే మనసా శిరసా – నా మనస్సుతో శిరస్సుతో; నమామి – నమస్కరిస్తున్నాను.

మోదకరనిగమోత్తమ – ఆనందదాయకమై, వేదాలలోకెల్లా ఉత్తమమైన; సామవేద సారం – సామవేదము యొక్క సారమైన నాదమే శరీరమైన శంకరుని; వారం వారం – మాటి మాటికీ - నమామి.

'వేదానాం సామవేదోస్మి' ''వేదములలో సామవేదమునునేను'' - అని శ్రీకృష్ణుని వచనం.

శుద్ధనాదం యొక్క రూపాంతరాలన్నీ సామవేదంలోనే ప్రస్తరించబడ్డాయి.

సద్యోజాతాది పంచవక్త్రజ – సద్యోజాత, వామదేవ, అఘోర, తత్పురుష, ఈశాన... అనేవి శివుని అయిదు ముఖాల పేర్లు. ఆ ముఖాల నుండి జనించిన; సరిగమపదని వరసప్తస్వర విద్యాలోలం – స,రి,గ,మ,ప,ద,ని అనే ఏడుస్వరాల సంగీత విద్యకు లోలుడూ;

విదళితకాలం – కాలుని (యముని) ఓడించిన వాడూ;

విమలహృదయత్యాగరాజపాలం – విమలహృదయుడైన త్యాగరాజుని పాలించే వాడు అయిన సదాశివుని నమస్కరిస్తున్నాను.

శివుడే నాదస్వరూపుడని తెలిసి, నాదాత్మకంగా సదాశివుని ఉపాసించిన వారు, కాలుని భయమందక, అమృత స్థితిని పొందుతారని వేదవచనం.

ఆ నాదంలోనే సర్వదేవతలనూ దర్శించిన త్యాగరాజు, సంగీత శాస్త్రరహస్యాలను తెలియజేసే ఇటువంటి కృతులు చాలా రచించారు. ✦

ఉభయభారతి

విశ్వనాథ పావనిశాస్త్రి

జరిగిన కథ

మాహిష్మతి నగర నివాసి, పూర్వమీమాంసాశాస్త్రనిధి మండన మిశ్రుడు. ఆయన భార్య ఉభయభారతి. ఆయనతో వాదనకు ఆదిశంకరులు రానున్నారని తెలుస్తుంది.

సమరసేనుడనే వ్యాపారికి, సన్యాస వేషధారియైన ఒక వ్యక్తి నర్మదా తీరంలో కనబడతాడు. ఆయనను చూసి ఆశ్చర్యపోయిన సమరసేనుడు ''దుర్జయా'' అని కేకవేస్తాడు.

ధారావాహిక నవల

దుర్జయుడొక పెద్ద బందిపోటు దొంగ.

ఏ రాజుకీ చిక్కని జిత్తులమారి.

ఏ సమాచారం ఎలా సేకరిస్తాడో, ఏ దారి ఎలా కాస్తాడో – అంతు చిక్కడు. నేల దొంగల్లోనూ, ఓడ దొంగల్లోనూ అతడి శిష్యులు కొమ్ములు తిరిగిన వారెందరో ఉన్నారు.

అతడి పేరు చెపితే ధనవంతులికి దిగులు, రాజపురుషులికి పొగులు. అడవి దున్నని అరచేతులతో ఆపగల అసహాయశూరుడు. అంతటి ఖడ్గవీరుడు శాతకర్ణుల సైన్యంలో కూడా లేడని ప్రతీతి. కోపం వచ్చిందా వెనక ముందులాలోచించని మహా సాహసి, పరమ క్రూరుడు.

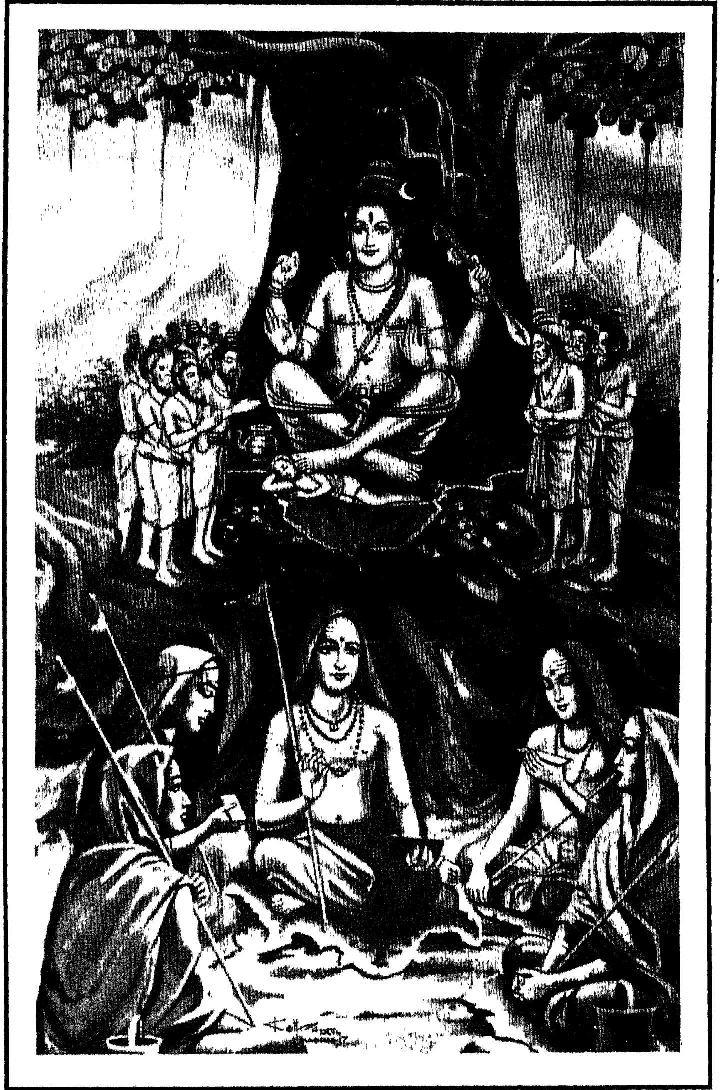
అయితే మహాధనవంతుల్ని తప్ప సామాన్యులను దోచడు. సమరసేనుడివంటి యిద్దరు ముగ్గురు తప్ప అతని ముఖం చూసిన వాళ్ళెవరూ బయటి ప్రపంచంలో లేరు. అతడే దుర్జయుడని నిరూపించే సాక్ష్యాలూ లేవు.

అనేకమంది మహారాజులతో స్నేహ సంబంధాలుగల సమర సేనుడే అతడి ధాటికి దడిసి–తన రథాల జోలికీ, ఓడల జోలికీ రాకుండా అతగాడితో ఒప్పందం కుదుర్చుకున్నాడు. ఒప్పందం ప్రకారం వార్షికాలు అందిస్తూ ఉంటాడు. అలాంటి దుర్జయుడు, యిలా సన్యాసి వేషంలో, సంస్కృత శ్లోకాలు చదువుతూ కనబడటం – సమరసేనుడికి ఆశ్చర్యం కలిగించింది. ఆ ఆశ్చర్యంతోనే అప్రయత్నంగా 'దుర్జయా!' అని కేకవేశాడు. కేకవేసి అతడి దగ్గరికి నడిచాడు.

తల తిప్పిన ఆ సన్యాసి చిఱునవ్వుతో నిలబడి, ''ఓహో, సమరసేనుల వారా! క్షమించాలి. నేనిప్పుడు ఆశ్రమవాసిని, గృహస్థులైన మీకు నమస్కరించకూడదు. అన్యథా భావించకండి. అంతా క్షేమమా?'' అన్నాడు.

ఒక్క క్షణం విస్తుపోయిన సమరసేనుడు తేరుకుని, విరగబడి

నవ్వుతూ, ''చాలు దుర్జయా, చాలు! పరిహాసాలు చాలుగాని, ఎప్పుడూ లేనిది ఏమిటీ కొత్త వేషం?! ఈ సమయంలో ఈ దారి వెంబడి ఏ రాజపరి వారమూ రావడంలేదే?! పెద్ద పెద్ద వర్తకుల బిడారులంతకుముందే లేవు. లేక, నాకు కూడా అందని రహస్య సమాచారం ఏదైనా సేకరించావా?...'' అని ఒక్క క్షణం ఆగి, ఓరగా చూస్తూ,''అన్నట్టు ఈ ఏడాది నేను నీకివ్వవలసిన వార్షికానికి యింకా సమయమున్నట్టుంది కదూ!'' అన్నాడు.

ఆ మాటలు విన్న దుర్జయుడు నిశ్చలంగా చూస్తూ, ''ఆర్య సమరసేనా! నాకు దొంగతనాలేగాని, దొంగ వేషాలు తెలియవు. ఆ విషయం మీకూ తెలుసు. అయినా నా దొంగతనాలూ, దుర్మార్గాలూ, అనుచరులూ అంతా ఒక పీడకల. మరచిపొండి. తమరు నాకిక వార్షికాలు పంపనక్కరలేదు. తమ రథాల జోలికిగాని, ఓడల జోలికిగాని రాను'' అన్నాడు.

''ఆ!'' అంటూ సమరసేనుడు నివ్వెరపోయాడు

''నా వంటిదే అయిన ఈ లోకంలో నేను దేనిని దోచుకుంటున్నాను? ఇదంతా భ్రమ!'' అన్నాడు దుర్జయుడు మరింత నిశ్చయంగా.

నివ్వెరపోయిన సమరసేనుడు, ''ఏమిటి యితగాడిలో ఈ మార్పు? యిదంతా నిజమే!?'' అని తనలో తాను గొణుక్కుంటూగా పైకే అన్నాడు.

దుర్జయుడు చిఱునవ్వుతో, ''పరబ్రహ్మ స్వరూపులైన శ్రీ శంకరభగవత్పాదుల కృపవలన యీ భ్రమ అంతా నిజం!'' అని అన్నాడు.

తేరుకున్న సమరసేనుడు దుర్జయుడి వైపు నిశితంగా చూడసాగాడు. అతని మాటలోగాని, ముఖంలోగాని ఎక్కడా జంకులేదు,

గొంకు లేదు. బొంకు అంతకుముందే లేదు. ఇదివరకు అతడు మాట్లాడుతూంటే, వినేవాడికి భయం వేసేది. భయం యిప్పుడూ వేస్తోంది. కాని; ఆ భయానికీ, ఈ భయానికీ తేడా వుంది. పూర్వపు భయంలో-ఒక కిరాతకుడితోనో, మూర్ఖుడైన ఒక మహా రాజుతోనో మాట్లాడేటప్పుడు కలిగే భయం లాంటి భయం ఉండేది. ఇప్పటి భయంలో - మహామేధావి యైన బాల్యమిత్రుడితో మాట్లాడు తూంటే కలిగే భయం లాటి భయం ఉంది. ఇది భయమా? కాదు. కాదా అంటే, ఏమో, అలాగే ఉంది. బాల్య మిత్రుడి యందు భయం ఉండదు గదా! స్నేహం ఉంటుంది, చనువు ఉంటుంది, పరిహాసం ఉంటుంది. కాని గొప్ప విద్యావేత్త, మేధావి అయిన బాల్య మిత్రుడియందు స్నేహమూ చనువులతోపాటు-పరిహాస స్థానంలో ఒక గౌరవం ఉంటుంది. ఆ గౌరవం ఒకవిధమైన భయంలాంటిది. అది ధన ప్రాణ మానస్త్రీ హానిగతమైన భయం కాదు. మనలోని మేధాశక్తి యొక్క పదునుకి సంబంధించిన భయం.

ఈ సమయంలో సమరసేనుడికి దుర్జయుడియందు అటువంటి భయం కలిగింది. ఆలోచిస్తున్న సమరసేనుడు

శంకరశ్శంకరః సాక్షాత్

ముక్త్వామౌనం వటవిటపినో
మూలతోనిష్పతంతీ ।
శంభోర్మూర్తిః చరతి
భువనే శంకరాచార్యరూపా ॥

"వటవృక్ష మూలంలో కూర్చొని, తలలు పండిన బ్రహ్మవేత్తలకు మౌనంతోనే బ్రహ్మజ్ఞానం కలిగించిన ఆదిగురుమూర్తి సదాశివుడు దక్షిణామూర్తి.

ఆ దక్షిణామూర్తి రూపమే మౌనం వదలి, మర్రిమాను మొదలును విడిచి భూమిపై తిరిగి, జ్ఞానప్రకాశాన్ని అనుగ్రహించిన ఆదిశంకరులు".

తటాలున, "ఎవరయ్యా ఈ శంకరుడు? ఇతగాడి గురించి చాలా విన్నానీమధ్య! నీ వంటివాణ్ణి కూడా బుట్టలో వేసుకోగలిగాడంటే నిజంగానే మహా గొప్ప దొంగ సన్యాసి అయి ఉండాలి" అన్నాడు.

అటువంటి భయం కలిగిన తర్వాత యిటువంటి మాటలు మాట్లాడటం కష్టం. కాని ధనమదం ఉందే, అది ఎటువంటి మాటలనైనా మాట్లాడిస్తుంది. దానికి అలౌకిక భయం ఉండదు.

మామూలుగా దుర్జయుడు యిటువంటి మాటల్ని సహించడు. కాని అతడిప్పుడు వెనకటి దుర్జయుడు కాదు! దుర్జయాశ్రమగిరి!

చిఱునవ్వు నవ్వుతూ, "సమరసేన మహాశయా! దైవం పేరిట వేదాంత బోధ చేసేవారంతా మోసగాళ్ళేనా? దైవం లేదని చెపుతూ మోసం చేసేవాళ్ళు లేరా? మోసకారులనే వాళ్ళు ఆస్తికులూకారు, నాస్తికులూ కారు. వాళ్ళు వేరే జాతి. అయినా తత్త్వం తెలిసే దాకా అంతా మోసం చేసేవారే, మోసపోయేవారే!" అన్నాడు దుర్జయాశ్రమగిరి.

ఆ మాటలకు సమరసేనుడు అసహనంగా "చూడు దుర్జయా! నువ్వు నీ బలం ప్రదర్శిస్తే నేను చెప్పలేనుగాని, ఈ బూటకపు మాటలతో నన్ను గెలవలేవు. నీకు చేతనైతే, దేవుడున్నాడని నువు నమ్మితే, నాకు చూపించు" అన్నాడు.

దుర్జయాశ్రమగిరి మెరిసే కళ్ళతో సమరసేనుణ్ణి ఒక్క క్షణం నిదానించి చూశాడు.

ఆ క్షణంలోనే సమరసేనుడు, "చూశావా! దేవుణ్ణి చూపించమనేటప్పటికి నీకు మాటపడిపోయింది. ఎందుకంటే, ఆ దేవుణ్ణి నువు చూడలేదు, నాకు చూపించలేవు" అని నవ్వుతూ లవణగుప్తుణ్ణి చూశాడు.

లవణగుప్తుడు, "ఔనౌను. ఇతగాడు కాదుకదా, ఇతగాడి గురువు కూడా చూపించలేడు. అసలు ఆ దేవుడనేవాడు ఉంటేకదా, వీళ్ళు చూపించడానికి!" అని మరో నవ్వు నవ్వాడు.

ఇద్దరినీ పసివాళ్ళను చూసినట్టుగా ఓ చూపు చూసిన దుర్జయాశ్రమగిరి మరింతగా నవ్వుతూ," లవణగుప్తా! నా గురువు ప్రసక్తి తెచ్చావు కాబట్టి చెపుతున్నాను. అదిగో, ఆ నది పాయ

'శంకరుల పరకాయ ప్రవేశం' పై కొన్ని సందేహాలు

''ఉభయ భారతి'' నవల ప్రారంభసంచిక చదివాను. ఈ పరకాయ ప్రవేశ కథను నేను బహుశా ఏడెనిమిదేళ్ల వయస్సులో విని ఉంటాను. పరకాయ ప్రవేశమంటే ఉత్సుకత కలిగింది. శంకరుడో మంత్రశాస్త్రవేత్త అనే భావం మాత్రమే కలిగింది. మిగతా విషయాల వివరం తెలిసే వయస్సు కాదది.

కాలక్రమేణ పెద్దలవద్ద శంకరుల గ్రంథాలు అధ్యయనం చేసే అవకాశం కలిగింది. వారిని ఇంకా ఇంకా చదువుతుంటే వారు మనస్సు కందనంత మహోన్నతులుగా నిలుస్తున్నారు. వారు అలా ''అప్రాప్య మనసా సహ'' లై పోతున్నప్పటినుండీ ఈ పరకాయ ప్రవేశ కథ పేలవంగా అనిపించడం మొదలు పెట్టింది.

విద్యారణ్య కృతమని ప్రచారం చేయబడుతున్న ''అభినవ కాళిదాసు'' మాధవీయ శంకర విజయంలో మండన మిశ్రులవారి ప్రవర్తన మొదలైన కొన్ని విషయాలు విడ్డూరంగా తోచాయి. వెలితిగా అనిపించాయి. మహోన్నతులైన మనీషుల నడుమ జరిగే సంభాషణలో ఔచితి లేని హాస్యాన్ని జోడిస్తే అది అవహేళనగా మారే అవకాశం ఉంది. ఈ కథలో నా మనస్సును బాధపరచిన అంశాలు కొన్ని ఈ క్రింద మనవి చేస్తాను.

కుమారిలభట్టు, పూర్వమున్న అనేక దుర్మతాలను ఖండించి మీమాంసా మతాన్ని సుష్ఠుపరచారు. మీమాంసను మెరుగుపరచి మీమాంసకులలో తలమానికమైన మండనమిశ్రుని వద్దకు వచ్చారు. ఆయన అద్వైతము యొక్క పరమోత్కృష్టత గుర్తింపజేయడానికి ఈ వాదము ఉద్దేశించబడినది – తమ తమ వాదములలో సరమోత్కృష్టులు అయిన వీరి నడుమ న్యాయమూర్తి నిష్పాక్షికంగా ఉండాలి. ఇద్దరూ ''సరస్వతి'' యొక్క వైభవాన్ని ఒప్పుకొని న్యాయనిర్ణేతగా వరించారు. మండనమిశ్రుడు ఓడిపోయినట్లు ఆమె నిర్ణయించారు. ఆయన అద్వైత సంప్రదాయంలో సన్యాసం స్వీకరించారు.

అంతా అయిపోయిన తరువాత న్యాయమూర్తి అయిన సరసవాణి వాదానికి దిగడమేమిటి? [illegible] చర్చించక ఈ కామశాస్త్ర పరీక్ష ఏమిటి? శంకరులు వచ్చింది సర్వజ్ఞత్వ నిర్ణయానికి కాదే? ఆయన తాను సర్వజ్ఞుడనని ఎక్కడా చెప్పుకోలేదు. ఒకవేళ సర్వజ్ఞ శబ్దం వాడినా ఆయన ఉభయభారతి వాడే అర్థంలో వాడలేదు. ఉభయభారతి సూచించిన అర్థంలో సర్వజ్ఞత్వం అసలు ఎవరికైనా సాధ్యపడుతుందా?

శంకరులు సర్వజ్ఞ శబ్దాన్ని బ్రహ్మశబ్దానికి పర్యాయవాచిగా వాడారు. ''బ్రహ్మవిద్బ్రహ్మైవ భవతి'' అనే ఉపనిషత్సూత్రాన్ని అనుసరించి జ్ఞాని సర్వజ్ఞుడవుతాడు. ఏ ఎఱుక కలిగితే ప్రపంచంలోని మిగతా ఎఱుకల అవసరం లేదో అట్టి ఎఱుక సర్వజ్ఞత్వము. అట్టి ఎఱుక కలిగినవాడు సర్వ విషయాలు ఎఱిగిన వాడవుతున్నాడు. అట్టి జ్ఞాని అయిన శంకరులకు కామశాస్త్రాభ్యాసం కోసం పరకాయ ప్రవేశం చేసే గతి పట్టించారే. పోనీ ఆ శంకర విజయాలే శంకరులకు దివ్యదృష్టి ఉందని చెబుతున్నాయి కదా. అదేదో ఆ దృష్టితో చూసి చెబితే సరిపోయేది కదా!

'శంకర విజయ'కారులు ఇంకొంచెం ముందుకు పోయారు. కాశ్మీరులో సర్వజ్ఞ పీఠాధిరోహణ ఘట్టం. అక్కడి పండితులతో పాటు సరస్వతీ దేవి కూడా ప్రశ్నించడం మొదలుపెట్టింది. ఆమె కూడా కామశాస్త్రాన్ని వదలలేదు. శంకరులు, అంతకుముందే పరకాయ ప్రవేశం చేసి ఉన్నారు కదా! దివ్యమైన సమాధానాలిచ్చారు. అందరూ నిమిత్తమాత్రులైపోయారు. అప్పుడు అశరీరవాణియో, నిజమైన వాణియో గుర్తులేదు కానీ ''సన్యాసివై యుండి సంసారపు చేష్టలన్నీ చేసి అపవిత్రుడైపోయావు, సర్వజ్ఞ పీఠానికి అనర్హుడవు'' అని అభ్యంతర పెట్టారట. శంకరుడు ధైర్యంగా ''నేనీ శరీరంతో తప్పేమీ చేయలేదని. సమర్థించుకొని సర్వజ్ఞపీఠ మెక్కారట. అదృష్టవంతులు. అక్కడ చండాల వేషధారియైన పరమశివుడంటే ఇంకో వంద ప్రశ్నలు సంధించేవారు.

ఈ కథ చాలాకాలంగా శంకర విజయాల ద్వారా ప్రచారం చేయబడింది. అనేకమంది ఋషితుల్యులైన మహానుభావులు ఏ కారణాల చేతనో తూష్ణీం భావము వహించారు. అలాటి విషయంపై ''జరిగి ఉండదు'' అని వ్యాఖ్యానం చేసే అధికారం నాకెవరిచ్చారు? అయితే కవి అన్నవాడు ప్రధాన కథకు భంగం కలగకుండా చమత్కారంగా ఔచితీ పోషణ చేయాల్సి ఉంది. లోకానికి చింత కలిగించే విషయాలను రసవత్తరంగా మలచుకోవాలి. పావనిశాస్త్రిగారు మంచి చమత్కారి. తమ నవలా ప్రబంధంలో శృంగార లీలలలోని అద్వైత పరమార్థాన్ని సమర్థించడంలో కృతకృత్యులవుతారని – తన పేరున కొన్ని కథలు జోడించినా, చివరికి ద్వైత చరిత్రలలో రాక్షసుడన్నా, నిశ్చలులై, నిర్గుణులై, నిష్క్రియులై ఉన్న శంకరులను ప్రార్థిస్తున్నాను.

– చల్లా విశ్వనాథశాస్త్రి

దగ్గర, యిసుక తిన్నెల మీద కూర్చుని, శివార్చన చేస్తున్నాడు నా గురువు. మీ కంత తీరికా, ఓపికా ఉంటే నా వెంట యిప్పుడే రావచ్చు. ఆయన మీకు జ్ఞానబోధ చెయ్యగలడు'' అని ఒడ్డు దిగి గబగబా నదిలోకి నడక ప్రారంభించాడు.

ఒక్క క్షణం సందేహించినా, ఆత్మాభిమానం అడ్డం తగిలి, పట్టుదలతో వారూ అతని వెంట బయలుదేరారు. వారి వెంట ఒక సారథీ, ఒక అనుచరుడూ కూడా బయల్దేరారు. మిగిలిన ముగ్గురూ రథం దగ్గర ఉండిపోయారు.

★ ★ ★

నర్మద కొన్నిచోట్ల చీల మండల లోతు ప్రవాహంతో, క్రింది యిసక కనిపిస్తూ, పల్చని చీరలోని పచ్చని వన్నెలాడిలా ఉంది. ఇంక కొన్నిచోట్ల, లోతుగా కోసిన ప్రవాహంతో, ఏమరుపాటున కాలువేస్తే వ్యసనపు లోతుల్లోకి పీకదాకా పడవేసే మాయలాడిలా ఉంది. మరికొన్నిచోట్ల ఇసకపేర్చి, 'ఏముంది యిందులో' అంటూ నగ్నంగా నిలిచి విరాగంగా నవ్వుతున్న నారీమణిలా ఉంది.

సమరసేనుడావేశంతోనూ, లవణగుప్తుడు ఉత్సాహంగానూ నడుస్తున్నారు. వాళ్ళు ఎంత వేగంగా నడుస్తున్నప్పటికీ, దుర్జయా శ్రముడి వేగాన్ని అందుకోలేకపోతున్నారు. వాళ్ళు సుకుమారులు, నిత్యభోగులు! దుర్జయాశ్రముడు పూర్వం పర్వతనివాసి, యిప్పుడు గిర్యాశ్రమి!

అలా యిసకలో కొంతదూరం నడిచి, అక్కడ నిలబడిన కొందరు సన్యాసులలో కలిసిపోయాడు దుర్జయాశ్రమగిరి. తర్వాత కొంతసేపటికి సమరసేన లవణగుప్తులు వాళ్ళని సమీపించారు.

అక్కడ చుట్టూ అందరూ నిలబడి ఉండగా, ఆజాను బాహువైన ఒక యువకుడు కూర్చుని ఉన్నాడు. అతడు యువకుడు కూడా కాదు. బాల్య యౌవనదశాసంధిలో ఉన్న ఒక కుఱ్ఱవాడు. ఎఱ్ఱగా ఉన్న ఆ కుఱ్ఱవాడు, కాషాయంబరాలు కట్టుకుని ఉన్నాడు. శివస్తుతి చేస్తూ చంద్రమౌళీశ్వర లింగంపై మల్లికా కుసుమాలు చల్లుతున్నాడు. ఇసకలో గుచ్చిన దండం గాలికి సన్నగా కదులుతూ - మసక వెలుతురులో తోకమీద నిలిచిన త్రాచులా కనిపిస్తోంది.

పరమ తేజశ్శాలియైన ఆ బాలసన్యాసి విసురుతున్న పూలల్లోది ఏ పువ్వన్నా పొరపాటున తనదాకే రాదేమోనన్న భయంతో, ప్రతిసారీ శివలింగమే ముందుకి వంగుతున్నట్టుగా భ్రాంతి కలుగుతోంది.

ఆ దృశ్యానికి చలించిపోయిన లవణగుప్తుడు తనకు తెలియకుండానే-

పరిమళించు తేజము
తా వికసించిన కుసుమమై
నిను చేరదన్న భయమా?!
అది భక్తి పరాధీనమౌ
శిరసువంచు గుణమా?!
మరి సహజమైన శివమా?!-

అంటూ ఒక చిన్న భావగీతిక ఆలపించాడు. అందులోని సుకుమార భావానికి 'ఆహ!' అన్నాడు సమరసేనుడు. అన్న తర్వాత యిద్దరూ ఆశ్చర్యపోయారు. ఇలాటి భావం రావడం, దానికి ఆనందించడం తమ జన్మలో యిది వరకు లేదు. విరుద్ధమైన ఈ స్పందన ఎక్కడిది, ఎలా వచ్చింది? ఆశ్చర్యంగా ఉందే! ఈ సన్యాసి ఎవడో మాంత్రికుడిలాగా ఉన్నాడు.

మాంత్రికుడనే ఊహ రాగానే మరీ మతిపోయింది సమరసేనుడికి. 'ఛీ ఛీ' అనుకున్నాడు.

ఆవేశంగా మరి నాలుగడుగులు ముందుకి వేసి, అందరినీ ఉద్దేశిస్తూ, ''ఈ కుఱ్ఱవాడా మీ కందరికీ గురువు? నిస్సందేహంగా మీ కందరికీ మతులు పోయినాయి. లేకపోతే ఏమిటిది? కోరికలే సరిగా వికసించని ఈ వయస్సులో యితనికి ఈ సన్యాసం ఏమిటి? ఈ గురువు వేషం ఏమిటి? ఇదంతా యితగాడిని అడ్డం పెట్టుకుని మీరాడుతున్న నాటకం. సంఘాన్ని దోచుకోవాలని, సోమరులైన మీరు ఆడుతున్న బూటకం''. అని విజృంభించసాగాడు.

దుర్జయాశ్రమగిరి అతన్ని మధ్యలోనే అడ్డుకుని, ఆ కుఱ్ఱవాడితో, ''గురువర్యా! ఇతడు సమరసేనుడు. మాహిష్మతీ నివాసి. కోట్లకు పడగలెత్తిన గొప్ప వ్యాపారి. భూపతులతో కూడా భుజాలు రాసుకు తిరగగల భూలోక కుబేరుడు. సముద్రవర్తకం యితనికొక హేల. దేవుడుంటే చూపించమంటాడు. ఆ ప్రక్కనున్నది అతని మిత్రుడు లవణగుప్తుడు. పాళీభాషలో గొప్ప కవి'' అని

''పద్మపాదుడు''

భారతదేశపు దార్శనికులందరిలోకి గొప్పవారు శంకరాచార్యులవారు. శంకరులు గోవిందయతి శిష్యులు. గోవింద యతి గౌడపాదులవారి శిష్యులు. గౌడపాదాచార్యుల 'మాండూక్య కారిక'కు శంకరులు వ్రాసిన వ్యాఖ్యానం సుప్రసిద్ధమైనది. తిరుగులేని తర్కంతోనూ రమ్యమైన ప్రసన్నశైలిలోనూ శంకరులు, వేదాంత తత్త్వాన్ని ఖచ్చితంగా అద్వైత (రెండు కానటువంటి, ఏకేశ్వరతత్త్వ) పరంగా వ్యాఖ్యానించారు. ఈ మహాద్వైతి భక్తిపరమైన స్తోత్రాలు కూడా రచించారు. అమ్మవారిని ఉద్దేశించి వీరు చెప్పిన 'దేవ్యపరాధ క్షమాపణ స్తోత్రం'లో మకుటం ఇలా ఉంటుంది – ''కుపుత్రో జాయేత క్వచిదపి కుమాతా న భవతి'' దుర్మార్గులైన కొడుకులు ఎందరో ఉన్నప్పటికీ దుర్మార్గులైన తల్లి, ఎక్కడా ఉండదు.

శంకరుల శిష్యుడైన సనందనుడు 'బ్రహ్మ సూత్రా'లకు (వేదాంత తత్త్వం) భాష్యం రాశాడు. దాని వ్రాతప్రతి అగ్నికి ఆహుతి అయిపోగానే (దాన్ని ఒక్కసారి తిలకించిన) శంకరులు, దాంట్లో ఉన్న ప్రతిమాటా తిరిగి శిష్యుడికి అప్పచెప్పారు. 'పంచపాదిక' అన్న పేర ప్రసిద్ధమైన ఈ గ్రంథాన్ని ఈనాటికీ పండితులు అధ్యయనం చేస్తూ ఉంటారు.

సనందనుడనే ఈ శిష్యుడికి మరో కొత్త పేరు రావడానికి చక్కని సంఘటన ఒకటి జరిగింది. ఒకనాడు ఏటి ఒడ్డున కూర్చుని ఉన్న సనందనుడికి, అవతలి ఒడ్డునుంచి శంకరులు తనను పిలుస్తూ ఉండడం వినిపించింది. వెంటనే అతను నీళ్ళలోకి దిగాడు. అతని విశ్వాసానికి పాదాలకూ కూడా ఊతగా శంకరులు తమ సంకల్పబలంతో, సుళ్ళు తిరిగే ఆ ఏటిలో తామరపూల బారు ఒకటి సృష్టించారు; అతను వాటిమీంచి నడుచుకుంటూ వెళ్ళి అవతలి ఒడ్డుకు చేరాడు. అప్పటినుంచీ ఆ శిష్యుడికి 'పద్మపాదు'డనే పేరు వచ్చింది.

'పంచపాదిక'లో పద్మపాదుడు తన గురుదేవులకు భక్తిప్రపత్తులతో బహుధా జోహార్లు అర్పించాడు. శంకరులే స్వయంగా చక్కగా ఇలా రాశారు. ''సద్గురువుతో పోల్చదగినది ఈ మూడు లోకాల్లోనూ మరొకటి లేదు. చింతామణి అన్నది నిజంగా ఉందనే అనుకున్నప్పటికీ, అది ఇనుమును బంగారంగా మార్చగలదే కాని మరో చింతామణిగా మార్చలేదు. కాని పరమపూజనీయుడైన గురువు అలా కాకుండా, తన పాదాల్ని ఆశ్రయించిన శిష్యుణ్ణి తనంతవాణ్ణి చేస్తాడు. అంచేత సద్గురువు, సాటిలేనివాడే కాదు, లోకాతీతుడు.''

- పరమహంస యోగానంద

ముగించాడు. గురువు ముఖంలో ఒక చిఱునవ్వు రేఖ కనిపించింది. ఆయన కళ్ళలో సహస్ర చంద్రరేఖలు కదిలాయి. ఆయనే శంకరాచార్యుడని లవణగుప్తుడు గ్రహించాడు.

అక్కడ అందరిలోకీ పెద్దవాడూ శంకరాచార్యుని ప్రధాన శిష్యుడూ అయిన **పద్మపాదుడు** గురువువైపు చూశాడు. గురువు కళ్ళలో అనుమతి కనిపించింది. సమరసేనుడివైపు చూస్తూ పద్మపాదుడు, ''దేవుడి నెవరూ చూపించరు. చూడదలుచుకుంటే చూసే మార్గాలు చూపిస్తారు. ఎవరికి వారే చూసుకోవాలి'' అన్నాడు.

సమరసేనుడు చిరాకుగా, ''తమరి పేరేమిటో నాకు తెలియదుగాని, దయచేసి అతితెలివి కట్టిపెట్టండి. తమరు నిజంగా దేవుణ్ణి చూశారా?'' అని అడిగాడు.

పద్మపాదుడు సమరసేనుడి కళ్లల్లోకి నిశితంగా చూస్తూ, ''నా పేరు పద్మపాదుడు. నేను దేవుణ్ణి చూశాను'' అన్నాడు.

సూటిగా వచ్చిన ఆ సమాధానానికి కొద్దిగా కంగారుపడుతూ, ''అయితే నాకు చూపించండి. నమ్ముతాను. లేదా ఈ నాటకాలు యింతటితో కట్టిపెట్టి తోక ముడవండి'' అన్నాడు సమరసేనుడు.

పద్మపాదుడు చిఱునవ్వు నవ్వుతూ, ''చిత్తం. తప్పకుండా చూపిస్తాను. ఒక్క అరగంటలో తమకు దైవదర్శనం అవుతుంది. అంతవరకు నేను చెప్పినట్లు విని తమరలా కూర్చోవాలి'' అన్నాడు.

– సశేషం.

''శరణం కరవాణి శర్మదం తే
చరణం వాణి చరాచరోపజీవ్యమ్...''

(మల్లినాథసూరి)

''చరాచరాత్మకమైన జగత్తు సర్వం సరస్వతీ శక్తిని ఆశ్రయించియే జీవిస్తోంది. దివ్యానందప్రదమైన ఆమె చరణాన్నే నేను శరణు పొందు తున్నాను.''

సర్వ జీవులలో చైతన్య స్వరూపిణిగా ప్రవహించే శక్తియే 'సరస్వతి.'

వేదాలలో **'అంబితమే, నదీతమే, దేవితమే సరస్వతీ'** అని అమ్మలలో, నదులలో, దేవతలలో శ్రేష్ఠురాలుగా కీర్తించబడిన జగదంబ శారద.

'శ్రీమాతా' అని కీర్తించబడిన ఆ తల్లి విశ్వేశ్వరుని వాక్, బుద్ధి, జ్ఞానాది ధీశక్తులకు అధిష్ఠాత్రి. సర్వజీవులకు ఆ తల్లి వల్లనే ఉలుకూ, పలుకూ, ఎరుక ఏర్పడుతున్నాయి.

''సర్వ చైతన్యరూపాం తాం ఆద్యాం విద్యాం చ ధీమహి
బుద్ధిం యా నః ప్రచోదయాత్''

– అని వ్యాసభగవానుడు, ''దేవీ భాగవతమ్'' మహాపురాణానికి ఆదిలో, అమ్మవారిని స్తోత్రించాడు. మన బుద్ధి శక్తులను ప్రేరేపించే విద్యా స్వరూపిణి శారదాంబ.

సరస్వతీ క్షేత్రం

ఈ సరస్వతీ దేవిని విశేషంగా, తప్పనిసరిగా పూజించవలసిన తిథి – మాఘశుద్ధ పంచమి. దీనిని 'శ్రీ పంచమి' అంటారు. అమ్మ వారికి తెల్లని పువ్వులతో పూజించి, క్షీరాన్నం, చెరకులు, నేతి వంటలు, నారికేళ, కదళీ ఫలాలు, శుక్ల వస్త్రాలు, శుక్ల చందనం నివేదించాలి. ఈరోజు పిల్లలకు విద్యాభ్యాసం చేయిస్తే, విద్యలో ఉత్తమశ్రేణులు పొంది, విజయం సాధించడం తథ్యం.

మాఘస్య శుక్లపంచమ్యాం...
మానవో మనవో దేవా మునీంద్రాశ్చ ముముక్షవః ।
వసవో యోగినస్సిద్ధా నాగా గంధర్వ రాక్షసాః ॥
మద్వరేణ కరిష్యంతి కల్పే కల్పే లయావధి ।
భక్తియుక్తశ్చ దత్త్వావై చోపచారాణి షోడోశ ॥

(దేవీ భాగవతం)

'మాఘశుద్ధ పంచమి' నాడు విశ్వమంతా – మానవులు, మనువులు, దేవతలు, మునులు, ముముక్షువులు, వసువులు, యోగులు, సిద్ధులు, నాగులు, గంధర్వులు, రాక్షసులు – అందరూ సరస్వతీ దేవిని ఆరాధిస్తారు. అయితే ఆ అమ్మ అనుగ్రహం లేనిదే, అమ్మను ఆరాధించాలనే బుద్ధి పుట్టదు.

ఇకనుండి మన తెలుగువారు కూడా అమ్మ అనుగ్రహం పొంది, ఈ దివ్యతిథిని శారదారాధన చేసి తరించాలని కోరుకుందాం.

ఆంధ్రప్రదేశ్‌లో ఆదిలాబాద్ జిల్లాలో గోదావరీ తీరాన ఉన్న బాసర క్షేత్రంలో – ఈ 'మాఘశుద్ధ పంచమి' నాడు శారదాదేవి జన్మదినోత్సవం మహావైభవంగా జరుగుతోంది. ఈ క్షేత్రాన వెలసిన అమ్మవారి పేరు 'జ్ఞాన సరస్వతి'.

శ్రీ వేదవ్యాసుడు ఇక్కడే తపస్సు నాచరించి, అమ్మవారి సాక్షాత్కారం పొంది వేద విభజన, పురాణ, భారత రచనా శక్తిని పొందారు. అమ్మ ఆజ్ఞ వలన సైకత (ఇసుక) మూర్తిని నిర్మించాక, అందులో చైతన్యమూర్తి

అయిన శారదాదేవి ప్రతిష్ఠితమయ్యింది. ఇక్కడ మహాకాళీ, మహాలక్ష్మీ ఆలయాలు, దత్తాత్రేయ మందిరం, వ్యాసమందిరం ఉన్నాయి. ఇక్కడ సరస్వతి 'స్వయంభువు' అనీ, వ్యాసమహర్షికి దర్శనాన్ని అనుగ్రహించిందని పురాణ కథనం.

సుమారు రెండు వందల ఏళ్ల క్రితం -

సనాతన ధర్మవిధ్వంసులైన పరమతస్థుల దాడిలో అనేక దివ్య దేవాలయాల మాదిరిగానే, ఈ దేవాలయంలోని కొన్ని విగ్రహాలు, పరిసర దేవాలయాలు ధ్వంసమయ్యాయి. అప్పుడు శూరశిరోమణి అయిన ముక్కాజీ పటేల్, కొందరు యువకుల సాయంతో, ఆ దుండగులను తరిమి, శ్రీ సరస్వతీ మందిర పునర్ నిర్మాణం గావించారు. నాటి జగద్గురు పీఠాధిపతులు పరమహంస పరివ్రాజకాచార్యులగు శ్రీశ్రీశ్రీ విద్యారణ్య భారతీ స్వామివారిచే పునఃప్రతిష్ఠ గావింపజేశారు.

ఈ ఆలయానికి ఆంధ్రప్రదేశ్ నుండే గాక మహారాష్ట్ర, ఒరిస్సా, మధ్యప్రదేశ్ మొదలుకొని దేశం నలుమూలల నుండి భక్తులు. అధిక సంఖ్యలో వచ్చి దేవిని దర్శించుకుంటూ, విశేషార్చనలతో అమ్మవారిని ఆరాధిస్తున్నారు.

ముఖ్యంగా విద్యాప్రాప్తికై ఇక్కడ విద్యార్థుల చేత అక్షరాభ్యాసం చేయించి దేవికి పలక, బలపం, కాగితం, కలం మొదలైనవి సమర్పిస్తారు.

ఉత్సవాలు

ఇక్కడ - 1.మాఘశుద్ధ పంచమి 2. ఆశ్వయుజ - శారదా నవరాత్రులు 3. మహాశివరాత్రి ఉత్సవం మహావైభవంగా జరుగుతాయి. పావన గోదావరీ జలాలలో స్నానం చేసి, శారదామాతను దర్శించడం ఒక దివ్యానుభూతి.

ఈ దేవి సన్నిధిలో మంత్ర జపాద్యనుష్ఠానాలు శీఘ్రంగా ఫలవంతమౌతాయనడంలో సందేహం లేదు.

'బ్రహ్మాండ పురాణం'లో ఈ క్షేత్ర మహాత్మ్యం విశేషంగా వర్ణింపబడింది. వ్యాస మహర్షి చేత ప్రతిష్ఠితమైన దేవత కనుక, ఈ క్షేత్రానికి, 'వ్యాసపురి', 'వాసర' అని పేర్లు. కాలక్రమంగా మహారాష్ట్ర ప్రభావం చేత 'బాసర' (బాసర్) అని పిలువబడుతోంది.

మధుకరం

పుష్పానికి ఏవిధమైన బాధ కలగనీయక, తుమ్మెద పువ్వు నుండి తేనెను గ్రహించిన విధంగా, భిక్షుక వృత్తిచే గృహాల నుండి గ్రహింపబడిన భిక్షను 'మాధుకరం' అంటారు.

ఈ క్షేత్రంలో ఇప్పటికీ 'మాధుకర దీక్ష'తో ఉపాసన చేసేవారున్నారు. శ్రీదేవతా అనుగ్రహం పొందగోరువారు దేవీ ఆలయంలో నియమనిష్ఠలతో 11, 21, 41 రోజులు దీక్షతో, గురూపదేశ మంత్రాన్ని అనుష్ఠానం చేస్తూ,

మధ్యాహ్నం గ్రామంలోకి వెళ్ళి భిక్షను స్వీకరించి శ్రీ సరస్వతీ దేవికి నివేదించి భుజిస్తారు. ఇదీ ఒక్కపూట మాత్రమే. వీరి కోసమని గ్రామంలోని కొందరు గృహస్థులు శుచిగా వండి వుంచుతారు కూడా. ఈవిధంగా దీక్షతో ఉపాసన చేసే వారికి, అనతి కాలంలోనే స్వప్నంలో శారదామాత సాక్షాత్కరించి కామితార్థాలను ప్రసాదిస్తుంది. ఈవిధంగా అమ్మను ఉపాసించి తరించిన మహాత్ములెందరో ఇప్పటికీ మన దేశంలో ఉన్నారు. హైదరాబాద్ నుండి మీటర్‌గేజ్ రైలు మార్గములో 'బాసర క్షేత్రం' చేరవచ్చు. నిజామాబాద్‌కి 35 కి.మీ. దూరంలో ఉన్నది ఈ క్షేత్రం.

ఇంద్రనీలాలకా చంద్రబింబాననా
పక్వ జింబాధరా రత్నమౌళీధరా ।
చారువీణాధరా చారుపద్మాసనా
శారదాపాతుమాం లోకమాతా సదా ॥

(వ్యాసకృత వాసరా సరస్వతీ స్తుతి - బ్రహ్మాండపురాణం)

శరదిందు సమాకారే! పరబ్రహ్మ స్వరూపిణి ।
వాసరా పీఠనిలయే! సరస్వతి! నమోస్తుతే ॥

పలుకు ''బడి''

కథ కంచెకి....

సాత్యనారాయణి

కార్తీకమాసం వచ్చింది. టపాకాయల హడావుడి తగ్గి, వన భోజనాల సందడి పెరిగింది. ముందురోజు రాత్రికే, అందరం-దగ్గర్లో ఉన్న మా పల్లెటూరు చేరాం. రాత్రంతా చేనుకి కాపలాగా, మా రైతుతో మా పెద్దవాడు కూడా వెళ్ళాడు.

ప్రొద్దున్నే మా తోటలో, ఉసిరి చెట్టు క్రింద పూజలూ, పనస చెట్టు క్రింద వంటలూ మొదలయ్యాయి. ఆ ఊళ్ళో మా మేనత్త ఒకావిడ ఉంది ఆవిడ ఒక కథాసరిత్సాగరం! ఆవిడకి తెలియని కథలు లేవు.

''అమ్మమ్మా! ఓ మంచి కథ చెప్పవూ?'' అంటూ మా చంటివాడు ఆవిడ దగ్గర జేరాడు.

''దేనికి? కంచికి పంపడానికా?'' అన్నాడు మా బావమరిది జంతికలు నములుతూ వాడొక సినీ ''భూతరచయిత''.

''కాదు. మద్రాసులో సినిమా కంపెనీలకి అమ్ముకోవడానికి'' అని ఓరగా చూశాడు మా చిన్నవాడు.

''ఆ?...'' అంటూ మా బావమరిది నోరు వెళ్ళబెట్టాడు.

''లేకపోతే ఏమిటి మామా! నువుకంచి మేకల్లే తింటున్నావు కదా అని, కథని కూడా కంచికి పంపేయడమేనా? అయినా కథ కంచికి వెళ్ళడ మేమిటి నాతలకాయ! కారణం ఉండద్దూ?!'' అన్నాడు మా చిన్నవాడు.

''వీళ్ళ పరాచికాలకేంగాని, నువు కథ చెప్పు అమ్మమ్మా!'' అన్నాడు మా చంటివాడు.

''వీల్లేదు. ముందు కంచి విషయం తేలాల్సిందే!'' అంది మా బావమరిది కూతురు.

''ఏముందీ! అసలు సామెత 'కథ కంటికి, మనం ఇంటికి' – అని అయ్యుంటుంది. పొరపాటున 'కథ కంచికి, మనం ఇంటికి'గా మారింది'' అన్నాడు మా చిన్నవాడు.

''ప్రాసకుదిరింది గదా అని, అంటే సగిపోతుందా? కథ కంటికి కాదోయ్ సోగ్గాడా, చెవికి చెప్తారు'' అంది అది.

''ఓసి బొంబాయి హీరోయినూ! కథ ఊరికే చెవిలో ఊదేస్తే సరిపోదు. కంటికి కట్టినట్టు చెప్పాలి. అందుచేత కథ కంటికే'' అన్నాడు వీడు.

''అదీ ఒప్పుకోను. ఎందుకంటే, మనం ఇంట్లో కూర్చుని కథ చెప్పుకున్నాం అనుకో- అప్పుడు 'మనం ఇంటికి' అనే మాట దండగ'' అన్నది అది.

''అదేమిటో నేను చెప్తా పట్టు'' అన్నాడు రాత్రి చేను కాపలా కాసి వచ్చిన మా పెద్దవాడు. అందరూ వాడికేసి తిరిగారు.

వాడు మారైతు వైపు తిరిగి, ''బాబాయ్! రాత్రి మనం ఎక్కడున్నాం?'' అని అడిగాడు.

మా రైతుని, వాడు - బాబాయ్ అని పిలుస్తాడు. మారైతునే కాదు, తనకన్న వయస్సులో పెద్దవారైన ఎవరినీ పేరు పెట్టి పిలవడు. ఏదో ఒక చుట్టరికపు వరసతోనే పిలుస్తాడు. వాడే కాదు, మా ఊళ్ళో ఎవరూ, పెద్దవాళ్ళని పేరు పెట్టి పిలవరు. మా ఊళ్ళోనే కాదు. తెలుగు నాట ఏ పల్లెటూర్లోనూ పిలవరు. అలా ఆత్మీయంగా పిలుచుకోవడానికి, వాళ్ళకి కులాలు, అంతస్తులు అడ్డం రావు. అది భారతీయ సంప్రదాయం.

మా వాడి ప్రశ్నకి మా రైతు నవ్వుతూ, ''పొలంలో ఉన్నాం'' అన్నాడు.

''దేనికి?'' అని అడిగాడు మా వాడు.

''కాపలాకి'' అన్నాడు మా రైతు.

''కాపలా దేనికి?''

''సరిహద్దు దాటి, గొడ్డూ గోదా దొంగలూ చేలోకి రాకుండా ఉండటానికి.''

''సరిహద్దు నేమంటాం?''.

''కంచె, అని అంటాం''

''కాపలా కాస్తూ, కాలక్షేపానికి ఏం చేశాం?''

''ఏదో కథ చెప్పుకున్నాం''

''అప్పుడు ఆ కథ దేనికి చెప్పు కున్నట్టయింది?''

''కంచె కాపలాకి.''

''కాబట్టి, ఆ కథ మన కోసం కాదన్న మాటేగా?''

''కాదు.''

''కంచె కోసమేగదా!'' అన్నాడు మా వాడు.

''అందుకు సందేహం లేదు గదా!'' అన్నాడు మారైతు.

''ఆ కథ ఎప్పటి దాకా చెప్పుకున్నాం?''

''తెల్లారే దాకా చెప్పుకున్నాం''

''చివరకి ఏం జేశాం?''

''ఇంటికి బయల్దేరాం''

''మరి కథ ఏమైంది?''

''కంచెకి సరిపోయింది.''

''కాబట్టి, ఆ సామెత ఏమిటో ఇప్పుడు మరొక్కసారి చక్కగా చెప్పు.''

''కథ కంచెకి, మనం ఇంటికి''

''ఈ సామెత పట్నం పోయి - అట్టే మాట్లాడితే చెన్నపట్నం పోయి, చీరకట్టు మార్చి, 'కథ కంచికి మనం ఇంటికి' అయ్యుండ వచ్చుగా?

''ఆహా! నిక్షేపంగా!''-

- ''భలే అన్నయ్యా! భలే!'' అని మా చిన్నది చప్పట్లు చరిచింది. అంతా తాళం వేశారు.

మా బావమరిది కాస్సేపు నిలబడి చూసి, ''ఒరేయ్ పెద్దాడా! నా చేతిలో లేదు గానీ - ఉంటే నీకో డాక్టరేట్ ఇచ్చేవాణ్ణిరా!'' అన్నాడు.

మా పెద్దవాడు, ''అందుకే అది నీ చేతిలో లేదు. ఉంటే, ఆ డాక్టరేటు ఏదో కంచెకెయ్యి తర్వాత అది చేను మెయ్యకుండా చూడు.'' అన్నాడు. అందరం బంతి భోజనాలకి లేచాం.

(వచ్చేమాసం – ''నక్కతోక పట్టుకుని...'')

తేట తెలుగు వచనంలో నాలుగు వేదాలను (9 సంపుటాలు)
1,500/-లకే స్వంతం చేసుకొనే గొప్ప అవకాశం!

అక్షర వాచస్పతి

శ్రీమాన్ డా॥ దాశరథి రంగాచార్యులుగారు

తేట తెలుగు వచనంలో అందించిన

ఋగ్వేద, యజుర్వేద, సామవేద, అథర్వ వేదములు

ఉగాది కానుకగా తెలుగు పుస్తక ప్రియులకు
9 సంపుటాలుగా ఎమెస్కో అందిస్తున్నది.

ఈ సంపుటాల విలువ రూ.2,950/-

ఈ సంపుటాలను మీరు రూ.1,500/-లకే
ప్రీ పబ్లికేషన్ ఆఫర్‌గా పొందవచ్చును

మీరు
చేయవలసిందల్లా
రూ.1,500/-లను
మాకు 28-2-2000
లోగా అందేలాగ
పంపించండి

ఉగాదిలోగా
ఈ పుస్తకాలను
మీకు పోస్టులో
పంపడం
జరుగుతుంది.

ఏలూరు రోడ్డు, విజయవాడ - 2 ఫోన్స్ : 577498, 575281

ప్రత్యక్షదైవం

భారతీయ వాఙ్మయం యొక్క సనాతన పరంపరలో సూర్యభగవానుని స్థానం, మహిమ కూడ అద్వితీయం. శ్రుతి, స్మృతి పురాణాదులు, రామాయణ భారతాదులు కూడా సూర్యమహిమ వల్ల పరిప్లుతమై ఉన్నాయి. సూర్యభగవానుడు మనకు ప్రత్యక్ష దైవం. మన సంస్కృతి సంప్రదాయాలననుసరించి మనమనేక దేవతామూర్తులను సేవిస్తున్నాం. కాని మనకు ఆ మూర్తులన్నీ వేదోప నిషత్పురాణాదులలో వర్ణింపబడిన విషయాలు ఆధారంగా.కనబడుతున్నవి.

'సౌరశక్తి'కి చెందిన విజ్ఞానమెంతో వేదంలోని సూర్యమంత్రాలలో నిక్షిప్తమై ఉంది.

సూర్యుడు ప్రతి రోజు ప్రత్యక్షంగా మన కళ్ళ యెదుట సాక్షాత్క రిస్తున్న దైవం. తత్త్వతః ఆయన పరబ్రహ్మము. స్థావర జంగమాత్మక

దశిక కృష్ణమోహన్

మయిన సమస్త విశ్వానికి ఆయనయే ఆత్మ. సూర్యోపనిషత్తులోని 1-4ను అనుసరించి 'సూర్యుడు సమస్తప్రాణి జాతమును ఉత్పత్తి చేస్తున్నాడు, పోషిస్తున్నాడు, అంతమున తనలోనే లయం చేసు కొంటున్నాడు' అని మనకు తెలుస్తుంది.

అందుచేతనే సాధకుడు స్వయంగా ''యః సూర్యోऽహమేవ చ'' అని బ్రహ్మాత్మ భావన చేసుకోవాలి. విజయప్రాప్తి, ఆరోగ్యలాభం, రోగ నివారణార్థం - వివిధ అనుష్ఠానాల ద్వారా సాధకులు సూర్యభగవానుని ఆరాధించాలి.

'సువతి కర్మణి తత్తద్వ్యాపారే లోకం ప్రేరయతి ఇతి సూర్యః', 'సరతి గచ్ఛతి ఆకాశే ఇతి సూర్యః' అని, సూర్య శబ్దానికి ఉత్పత్తి చెప్పారు పెద్దలు. తన ఉదయం చేతనే లోకాన్నంతటిని ఆయా కర్మలయందు ప్రేరేపించు వాడు కాబట్టి అతడు సూర్యుడు. అందుకే ఆయనను జగచ్చక్షువు, కర్మసాక్షి అన్నారు. ప్రత్యక్ష దైవమయిన సూర్యభగవానుడే మనం చేసే సమస్త శుభాశుభకర్మలకు సాక్షి. కావున మనమాచరించే కర్మలు శుభకర్మలు పుణ్యప్రదాలు అయి ఉండాలి. అందుకోసం ఎల్ల వేళల శుభకర్మలనాచరించే అదృష్టాన్ని ప్రసాదించుమని మనం సూర్యుణ్ణి వేడుకోవాలి. ఆయన సాక్షాత్తు పరమాత్మ స్వరూపుడు. ఆయనను ఆరాధించడమే మానవునకు పరమ కర్తవ్యమని వేదశాస్త్రాలన్నీ ముక్తకంఠంతో ప్రబోధించాయి.

సూర్యుడే కాలచక్ర ప్రణేత. సూర్యుని వల్లనే షడృతువులు ఏర్పడ్డాయి. సమస్తానికి కారణభూతుడయిన పరమాత్మ సూర్యుడే. కనుక **'ఓం ఆదిత్యాయ విద్మహే సహస్రకిరణాయ ధీమహి తన్నః సూర్యః ప్రచోదయాత్'** అనే సూర్య గాయత్రీ మంత్రంతో నిత్యం ఆయనను ఆరాధించాలి. ఇది సూర్యునకు పరమ ప్రీతికరమయిన మంత్రం. అలాగే జపవిధి కోసం కూడ ఒక విశేష అష్టాక్షరీ మంత్రాన్ని బోధించింది సూర్యోపనిషత్తు. సూర్యమంత్రాన్ని జపించడం వల్ల మహా వ్యాధుల యొక్క పీడ నుండి విముక్తి లభిస్తుంది.

ఏన మాపత్సు కృచ్ఛ్రేషు కాంతారేషు భయేషుచ ।
కీర్తయన్ పురుషః కశ్చి న్నావసీదతి రాఘవ ॥

అని రామాయణం. ఆపదల్లో చిక్కినా, పాపాల్లో కూరుకుపోయినా, అటవీమధ్యంలో దిక్కుతోచక తిరుగుతూన్నా, భయంతో కింకర్త వ్యతామూఢుడై ఉన్నా సూర్యభగవానుని ఆరాధించిన పురుషుడు

ఏవిధమయిన క్లేశాన్నీ అనుభవించక సమస్త దుఃఖాలను అధిగమిస్తాడని వివరించింది.

ఆకాశ స్యాధిపో విష్ణుః అగ్నేశ్చైవ మహేశ్వరీ ।
వాయోః సూర్యః, క్షితేరీశో, జీవనస్య గణాధిపః ॥

ఆకాశం యొక్క అధిపతి విష్ణువు. అగ్నికి అధిరాజ్ఞి మహేశ్వరి. వాయుతత్త్వానికి అధిపతి సూర్యుడు. పృథివికి శివుడు. జలాధిపతి గణపతి. ఈవిధంగా కాపిల తంత్రం బోధించిన పంచదేవోపాసనను తెలిసికొని, భువన భాస్కరుని గాయత్రీ మంత్రం ద్వారా ఉపాసన చేస్తే సమస్త దుర్దశలు పటాపంచలవుతాయి.

''ధ్యాయేత్సదా సవితృమండల మధ్యవర్తీ, నారాయణస్సరసి జాసన సంనివిష్ట...'' అనడం చేత ఆ శ్రీమన్నారాయణుడే సవితృ మండల మధ్యవర్తియై ఉన్నాడని గ్రహించి ''ఓం నమో నారాయణాయ'' అనే అష్టాక్షరీ మహామంత్రాన్ని స్మరిస్తూ అర్ఘ్య ప్రదానం చేసి, మనస్సును పవిత్రంగా, ఏకాగ్రంగా నిలిపి భక్తిపూర్వకముగా ప్రతిరోజు ఉదయం 108 సార్లు జపించినా సూర్యభగవానుని అనుగ్రహం లభిస్తుంది.

సూర్యుడు కాలాత్మ అని ఋగ్వేదం స్పష్టం చేస్తోంది.

సప్త యుంజన్తి రథ, మేక చక్ర, మేకో అశ్వోవహతి, సప్త నామా ।
త్రినాభి చక్ర, మజర మనర్వం, యత్రేనామా విశ్వాభువనాధి తస్థుః ॥

అని (1-164-2). అంటే ఈ కాలాత్మ యొక్క రథం విశిష్టమైనది, విలక్షణమైనది. రంహణ(గమన) శీలం కలది కాబట్టి దాన్ని రథమన్నారు. అది నిరంతరం నడుస్తూనే ఉంటుంది. ఆ రథానికి సంవత్సరాత్మ ఒకేచక్రం. (ఏకచక్ర రథోయస్య దివ్యః కనకభూషితః) అహోరాత్ర స్వరూప నిర్వహణార్థం దానికి సప్తాశ్వాలు కట్టబడ్డాయి. (సప్తాశ్వరథమారూఢం ప్రచండం కశ్యపాత్మజం) ఈ సప్తాశ్వాలూ ఏడువారాలు. కాని వాస్తవానికి అశ్వం ఒక్కటే. (ఏకో అశ్వోవహతి సప్తనామ-) కాని దానికి 7 పేర్లు ఉండడంచేత సప్తాశ్వాలంటున్నారు. ఆ ఏకచక్రానికే భూత భవిష్య ద్వర్తమానాలు 3 నాభులు. ఆరథం అజరామరం. అంటే అవినాశి. ఇట్టి సప్తాశ్వ రథారూఢుడయిన భవన భాస్కరుని దర్శనం చేసుకొన్న మానవునకు పునర్జన్మలేదని (రథస్థం భాస్కరం దృష్ట్వా పునర్జన్మ నవిద్యతే) పురాణాలు చెప్తున్నాయి.

వాల్మీకి రామాయణంలో యుద్ధకాండలో ఆదిత్యహృదయ స్తోత్రం కనిపిస్తుంది. అందు సూర్య భగవానుని విరాట్‌స్వరూపం గోచరిస్తుంది.

'ఏషబ్రహ్మాచ విష్ణుశ్చ శివఃస్కందః ప్రజాపతిః ।
మహేంద్రో ధనదః కాలోయమః సోమోహ్యపాంపతిః ॥'

దీన్ని బట్టి సమస్తదేవతలు ఒకేచోట మూర్తీభవించిన దైవం సూర్య భగవానుడని తెలుస్తుంది. ఎట్టి విపత్కర పరిస్థితుల్లోనైనా సూర్య నారాయణుని స్మరణ కీర్తనల వలన దుఃఖాలు తొలగి శాంతి లభిస్తుంది.

సూర్యుడు అదితిపుత్రుడు. అందువల్ల (అదితేః అపత్యంపుమాన్) ఆదిత్యుడు. ''ఆదిత్యానామహం విష్ణుః...'' అని కృష్ణపరమాత్మ ఉవాచ. వేదాలు 'సూర్య ఆత్మా జగతస్తస్థుషశ్చ' అని చెప్తున్నాయి. అంటే సమస్త జగత్తుకు ఆత్మరూపముగా సూర్యుడున్నాడని అర్థం. అట్టి ఆత్మ రూపుని ఆదిత్యదేవుని శుక్ల యజుర్వేదం (31-18) ఈ విధంగా కీర్తించింది.

''ఓం వేదాహమేతం పురుషం మహాన్త మాదిత్యవర్ణం తమసఃపరస్తాత్ ।
తమేవం విదిత్వాఽతిమృత్యుమేతి నాన్యఃపన్థా విద్యతేఽయనాయ॥'' అని.

''ఆదిత్య స్వరూపునిగా, మహానుభావునిగా, వేదాంతమూర్తిగా, పెనుచీకటి కవ్వలి వానిగా - అనగా పరిపూర్ణ ప్రకాశ స్వరూపునిగా, సూర్యభగవానుని నేను తెలిసికొనుచున్నాను. ఇట్టి సూర్యదేవుని తెలిసికొన్న మానవుడు మృత్యువును తరించును. కనుక మోక్ష ప్రాప్తికి సూర్యారాధన వినా మరో మార్గం లేదు.''

సూర్యనామాలు

1. మిత్రాయ నమః
2. రవయే నమః
3. సూర్యాయ నమః
4. భానవే నమః
5. ఖగాయ నమః
6. పూష్ణే నమః
7. హిరణ్యగర్భాయ నమః
8. మరీచినే నమః
9. ఆదిత్యాయ నమః
10. అర్కాయ నమః
11. సవిత్రే నమః
12. భాస్కరాయ నమః
13. సూర్యనారాయణా నమః

రాజకీయాలు - మంత్ర తంత్రాలు

డాక్టర్ ప్రసాదరాయ కులపతి

రాజకీయ రంగంలో ప్రముఖస్థానాలలో ఉన్న వ్యక్తులు, మంత్రులు, అధికారులు తమ స్థానాలు నిలబెట్టుకోవటం కోసం, తమ శత్రువులను నాశనం చేయటంకోసం మాంత్రికులను తాంత్రికులను ఆశ్రయించి వాళ్ళచేత పూజలు, జపములు, హోమములు, రకరకాల ప్రయోగాలు చేయించటం గురించి తరచుగా పత్రికలలో చదువుతూ ఉంటాము. ఆ మధ్య పదవీ భ్రష్టుడైన ఒక కేంద్రమంత్రి తనకు సంబంధించిన ఒక తాంత్రికుని చేత అర్ధరాత్రి శ్మశానంలో చితిలో మద్యంతో హోమం చేయించినట్లు ఢిల్లీ నుంచి వచ్చే ఒక వార్తా పత్రికలో ప్రచురించబడింది. అదే విధంగా దేశనాయకులనేకులు పదవీప్రవాదం, అనారోగ్యం మొదలైన ఇబ్బందులు వచ్చినప్పుడు చాలావరకు వాటికి శత్రువులు చేయించిన ప్రయోగాలే కారణమని భావించబడటం దానికి తిరుగుగా మాంత్రికులు ప్రతిప్రయోగాలు చేయటం చిత్రచిత్రాలుగా వార్తలు వెలుగులోకి రావటం చూస్తూనే ఉన్నాము.

ఇవి చూచి విని అనేకులు ఈ రాజకీయ వాదుల బలహీనతలని కొట్టి పారేస్తుంటారు. నాస్తికులు, మంత్రతంత్రములను విశ్వసించని వారు ఎలాగూ వీటిని ఖండించి పారేస్తారనుకోండి. కాని నమ్మకం కల వాళ్ళలో కూడా వీటి సహాయంతో రాజకీయంగా పదవులు సాధించటం పోగొట్టటం సాధ్యమవుతుందా అనే సందేహాలు కలుగుతూవుంటవి. ఎందుకంటే భారతీయులమైన మనం సహజంగా కర్మ సిద్ధాంతం మీద నమ్మకం కలవాళ్ళము. పూర్వజన్మలో చేసిన కర్మననుసరించి ఈ జన్మలో మంచిగాని, చెడుగాని జరుగుతుంది. ఒక వ్యక్తి ఉన్నతపదవి పొందాడంటే అది అతడు చేసుకొన్న సుకృత కర్మ యొక్క ఫలితం. ఆ కర్మానుభవం పూర్తి అయ్యేదాకా అతడా స్థానంలో ఉంటాడు. పుణ్య ఫలం అయిపోగానే ఆ పదవినించి తప్పుకోవలసి వస్తుంది. పదవి పోవటానికి నిమిత్తం న్యాయమైనది కావచ్చు, అన్యాయమైనది కావచ్చు. గద్దెనించి దించటానికి ఉపయోగించబడిన పద్ధతులు కుయుక్తులు కుట్రలు కావచ్చు, కాకపోవచ్చు. ఏదైనా అతడి సుకృత కర్మ పూర్తి కానిదే ఎంతమంది ఎన్నిరకాలుగా ప్రయత్నించినా అతడిని పదవీభ్రష్టుణ్ణి చెయ్యటం సాధ్యం కాదు.

కొన్నాళ్ళు పదవీభ్రష్టులై బాధపడి మళ్ళీ కొంతకాలానికి ఉన్నత పదవిని పొందిన వాళ్ళనూ చూస్తుంటాము. అంటే మధ్యలో వచ్చిన దుర్యోగం తొలగి, కొత్తయోగం ప్రారంభమైనదన్నమాట. కనుక సమస్త మానవజీవితాలు కర్మ వశములై నడుస్తున్నవి.

వినుకర్మం బొనరించును
జననము, మరణంబు, నదియ సౌఖ్యము దుఃఖం
బును గావించున్, దనచే
సినదానింబడక పోవ శివునకు వశమే.

మరి ఇటువంటి కర్మ సూత్రము ప్రవర్తమానమవుతూ ఉన్నపుడు రాజ్యాధికారములు, పదవులు, సమస్తము పూర్వజన్మ కర్మవశమున ప్రాప్తిస్తూ పోతూ ఉన్నపుడు అందులో మాంత్రికుల ప్రయోగ తంత్రముల స్థానమేమిటి అన్న ప్రశ్నపుడుతుంది. మంత్రశాస్త్రాన్ని, పురుషకారము యొక్క ప్రాధాన్యాన్ని జాగ్రత్తగా పరిశీలిస్తే కేవలం సిద్ధాంతం వరకు మంత్ర శక్తులచేత ఏదైనా చేయవచ్చును, ఏమైనా సాధింపవచ్చును అని అంగీకరించినా లోక పరిస్థితిని గమనించినపుడు సామాన్య మాంత్రికులు రాజ్యాధికారముల విషయములో జోక్యము చేసుకొని సాధించిపెట్టలేరని చెప్పక తప్పదు.

ఉదాహరణకు ఒక శాసనసభానియోజక వర్గంలో ఒక లక్షమందికి పైగా ఓటర్లు ఉంటారు. ఈ లక్షమందిలో ఓట్లు వేయటానికి ఎక్కువ మందిని వచ్చేలా చేయాలి. వచ్చిన వాళ్ళని అందరినీ కాకపోయినా అధికభాగం చూడాలి అంటే మాంత్రికుడు వేల మందిని ఆకర్షించి సమ్మోహితులను చేసి వశీకరించుకోగలిగిన సామర్థ్యం కలిగి ఉండాలి. అంతటి శక్తి పరమేశ్వరుని దివ్యానుగ్రహం గలిగిన ఏ సిద్ధపురుషునికో సాధ్యం కాని సామాన్య మాంత్రికునకు సాధ్యం కాదు. వశీకరణ ప్రయోగం చేసి ఒకరినో, ఇద్దరినో ఒకటో, రెండో పనులు సాధించుకోవటానికి అదీ నియమిత కాలం వరకు మామూలుగా మాంత్రికులు సాధించ గలరు. షట్ప్రయోగములన్నీ సామాన్యంగా ఏక వ్యక్తి నిష్ఠములు. కనుక ఏ ధనవంతుని దగ్గరనో రాజకీయనాయకుని దగ్గరనో డబ్బు తీసికుని వారి ఆశ్రితులై వారికొరకు దేవతా పూజలు, ప్రయోగములు చేసే మంత్ర తంత్రవేత్తలు ఏకసమయంలో శతసహస్రాధిక మహాజన వశీకరణం చేసి ఒక వ్యక్తికి ఓట్లు వేయించి గెలిపించటం జరిగే

పనికాదు. మహాసిద్ధుడైన తాంత్రికుడు, యోగి అలా చేయగలడు గదా ఎందుకు సాధ్యం కాదు అని ప్రశ్నిస్తే సాధ్యమే కాని అంతటి యోగసిద్ధుడు ఈ క్షుద్ర రాజకీయవాదుల కాశ్రితుడై వారిచ్చే ధన కనక వస్తు వాహనాలకు ప్రలోభపడి వారికి పనిచేసి పెట్టడు. కర్మ దేవతల చేత నిర్దిష్టమైన వ్యక్తుల జయాపజయములలో సిద్ధ పురుషులు జోక్యం చేసుకోరు. ఎవరు గెలిచినా ఓడినా వారికొకటే. కాబట్టి ఎన్నికలలో పురాకృత కర్మవశాన ఎవడు గెలవాలని నిర్దేశింపబడి యున్నదో వాడే గెలుస్తాడు. కాని సామాన్య మాంత్రికుల కార్య కలాపములు నిష్ఫలములు.

ఒక వ్యక్తి రాజ్యాధికారము సిద్ధింపజేయ గలిగిన మహాయజ్ఞమో తపస్సో చేస్తే అప్పుడు రాదా అన్న ప్రశ్న వెయ్యవచ్చు, దాని ఫలితము ఈ జన్మలో సిద్ధికాదని సమాధానము చెప్పవలసి ఉంటుంది.

సుకృతము కాని దుష్కృతము కాని ఈ జన్మలో ఫలించదు.

శ్లో॥ పూర్వదేహకృతం కర్మ, భుంజితే తదిహప్రజా:
ఇహైవయత్కృతం పుంసాం తత్పరత్ర ఫలిష్యతే

భారతములోని అనుశాసన పర్వంలో ఈ విషయము వివరముగా చెప్పబడినది. దీనికి కారణము కలదు. మానవులు స్వల్పాయుష్కులు. పూర్వజన్మలో చేసిన తపో దాన యజ్ఞ రూపాది కర్మచేత ఒక వ్యక్తి ఒక అరవై సంవత్సరములు ఒక దేశమునకు రాజుగా ఉండవలసిన యోగము పొందాడనుకోండి. మరొకడు అదే పదవి కోసం తగిన కర్మ చేస్తే ముందువాడియోగం ఏమవుతుంది? కనుక మొదట వాని యోగం అయిపోయిన తరువాత యోగ్యతను సంపాదించిన రెండవవానికి ఫలించాలి. కాని అన్ని సంవత్సరాలు గడిచేసరికి ఈ రెండవవాడు వృద్ధుడై, జరా రోగ పీడితుడై రాజ్య భోగములు అనుభవించగల శక్తి లేని స్థితిలో ఉంటాడు. చేసిన సుకృత కర్మ ఫలితంగా అనుభవించవలసిన సుఖ భోగములను మహారాజ పదవి పొందినా అనుభవించ లేడు. అందుచేత కర్మ దేవతలు వచ్చే జన్మలో యవ్వనంలో ఉండగానే వాడికి మహారాజ పదవిని ప్రసాదించి భోగ భాగ్యములను అనుభవింపజేస్తారు. సుదీర్ఘాయుర్దాయము కలిగిన మానవులకే ఆ జన్మలోనే చేసిన తపో వ్రతముల ఫలితం కనిపించేది. పురాణాలలో శాస్త్రములలో ఈ యజ్ఞం చేస్తే, యీ వ్రతం చేస్తే మహారాజవుతాడు ప్రజలను పరిపాలిస్తాడు అని చెప్పినవన్నీ ఆ కాలం వారికి చెల్లినవి. కలి యుగంలో అల్పాయుష్కులైన మనుష్యులు రాజ్యప్రదమైన ఏ కర్మ చేసినా వచ్చే జన్మదాకా వేచియుండక తప్పదు. భారతంలో ఈ విషయం స్పష్టంగా చెబుతూ ఈ పరజన్మఫలమట నేటువంటిది మనుష్యులలో మాత్రమేనని చిరంజీవులైన దేవదానవులు ఆ జన్మలోనే సర్వకర్మఫలితములను అనుభవిస్తారని చెప్పటం జరిగింది.

శ్లో॥దేవానామసురాణాంచ - అమరత్వాత్తపోబలాత్
ఏకేనైవ శరీరేణ - భుజ్యతే కర్మణాంఫలమ్

ఇంకా ఇటువంటి సందర్భంలో రాజ్య పదవులకై చేసే ప్రాకులాటలో దేవతాపూజలకు మంత్ర తంత్ర ప్రయోగాలకు మాంత్రిక తాంత్రికుల శక్తులకు ఫలితమే లేదా అనవచ్చు. వీటిని అంత సులభంగా త్రోసిపుచ్చటానికి వీలులేదు. ఇవి ఎంత వరకు పని చేస్తవో వీటివల్ల సిద్ధించే ఫలితాలు ఎంతమేర ఉండగలవో వివరిస్తాను.

మహాజనం మీద వశీకరణశక్తి ప్రయోగించి ఎన్నికలలో గెలవటం సాధ్యం కాదని నిర్ణయించిన తర్వాత మరివచ్చిన పదవికి భంగం కలిగే పరిస్థితి ఏర్పడినప్పుడు రక్షించటం సాధ్యమా అన్న విషయాన్ని గురించి ఆలోచిద్దాము.

ఒక యోగాన్ని గురించి భావించినప్పుడు అందులో రెండు స్థితులున్నవి. ఒకటి లేని యోగమును పుట్టించటం. రెండు యోగం బలహీనంగా ఉండి ఫలించని దశలో దానికి గల ఆటంకాలను తొలగించి ఫలించేలా చేయటము. ఒక వ్యక్తి దీర్ఘాయువుండి కూడా మధ్యలో గండాలవల్ల అకాల మృత్యువు పాలై మరణించవచ్చు. ఆ గండములకు తగిన శాంతి చేసి వానిని తొలగించుకొంటే పూర్ణాయుర్దాయం అనుభవించవచ్చు. కాల మృత్యువును తప్పించుకోటం సాధ్యం కాదు గాని అకాల మృత్యువును పోగొట్టుకోవచ్చు. ఆలయాలలో తీర్థం ఇచ్చేప్పుడు చదివే ఈ క్రింది శ్లోకం కూడ అదే భావాన్ని వ్యక్తం చేస్తుంది.

శ్లో॥ అకాలమృత్యుహరణం సర్వవ్యాధి నివారణం
సర్వ పాప ప్రశమనం దేవీ పాదోదకం శుభం.

అలానే ఒక జంటకు పిల్లలు లేరనుకొందాము. దాన్ని తొలగించి సంతానం కలిగించాలంటే రెండు స్థితులున్నవి. సంతాన యోగం ఉండి దుష్టగ్రహప్రభావం చేత ఫలించని దశ లేదా అసలు యోగమే లేని దశ. మొదటి స్థితిలో దుష్టగ్రహవీక్షణాన్ని తొలగించి సంతాన యోగాన్ని ఫలింపచేయటం సులభం. యోగమే లేనప్పుడు పుట్టించటం చాలా కష్ట సాధ్యం. అసాధ్యమే అని కూడా అనవచ్చు.

రాజకీయాలలో కూడా పదవీ యోగం ఉండి దుష్టగ్రహముల ప్రభావం చేత ఆటంకాలు ఏర్పడుతున్నపుడు మంత్ర తంత్ర సాధనల చేత వానిని నిర్మూలించవచ్చు. యోగం ఉన్నంతకాలం భంగం కాకుండా కాపాడవచ్చు.

ఈ విషయంలో ఒక ప్రత్యేకమైన అంశం కూడా ఉంది. శాంతి, వశ్య, స్తంభన, ఉచ్చాటన, ఉన్మాదన, మారణాది ప్రయోగ దక్షుడైన మాంత్రికుడు ఒక ఉన్నత పదవిలోని వ్యక్తి మీద ఒక దుష్ట ప్రయోగం చేశాడనుకోండి. అప్పుడేమవుతుందనేది జాగ్రత్తగా గమనించాల్సిన విషయం.

సమర్థుడైన మాంత్రికుడు చేసిన ప్రయోగం జరిగి తీరుతుంది. మరి అప్పుడు రాజయోగం కలిగి ఉన్నత పదవిని అనుభవిస్తున్న వాని కర్మ ఏమవుతుంది? అనుభవిస్తున్నాడంటే అది ప్రారబ్ద కర్మ గదా! ప్రారబ్ద కర్మ విడిచి పెట్టబడిన బాణం వంటిదని అది ఆగదని శాస్త్రములు చెపుతున్నవి. మంత్ర ప్రయోగ శక్తి చేత ప్రారబ్ద కర్మ భంగమవుతుందా? అయితే కర్మ సిద్ధాంతం భంగమయినట్లు కాదా?

ఈ ప్రశ్నలకు సమాధానాలు కర్మ సిద్ధాంతాన్ని సూక్ష్మంగా అర్థం చేసుకొంటే తప్ప తెలియవు. ఒకనికి వ్యాధి వచ్చి పీడితుడవుతున్నాడనుకొందాం.

శ్లో॥ పూర్వజన్మకృతం పాపం వ్యాధి రూపేణ బాధతే
తచ్ఛాంతి రౌషధైర్దా నైర్జపహోమ సురార్చనైః

పూర్వజన్మలో చేసిన పాపము రోగ రూపంగా పీడిస్తుంది. ఔషధముల చేత, దానముల చేత, జప హోమముల చేత, దేవతార్చనముల చేత అది శాంతిస్తుంది.

కొందరు జ్యోతిష్కుల నాశ్రయించి చెడు కాలం ముందే తెలుసుకొని బాధలు, రోగాలు రాకుండా శాంతి కర్మ చేయించుకొంటారు. మరి కొందరు రోగాలు వచ్చి పీడితులవుతూ గ్రహశాంతులు చేయించుకొంటారు. అంటే ప్రారబ్ద కర్మ పని చేయటం మొదలు పెట్టిన తర్వాత కూడ శాంతి కర్మల చేత ఉపశమనం కలగటం ఉంది.

కర్మ వాదమున కెక్కువ ప్రాధాన్యమిచ్చే వాళ్ళు చెప్పే పద్ధతి ఒకటున్నది. కర్మానుభవం పూర్తి అవుతున్న దశలోనే పీడితునికి శాంతి కర్మలు చేయించుకొందామని బుద్ధిపుడుతుంది. కనుక ప్రారబ్ధం తప్పించుకోవటమనేది లేదు. అనుభవించి తీరవలసిందే. ఒక వేళ ఎవరికైనా మంత్ర సాధనల చేత వ్యాధి కుదిరితే అది కూడ కర్మలోనే వ్రాసి పెట్టి ఉందిగాబట్టి జరిగింది అని.

ఇది అతివాదము. శాస్త్రములలో ఈ విధమైన బాధను ఈ శాంతి కర్మ చేత, ఈ జపము చేత ఈ హోమము చేత, ఈ దానము చేత పోగొట్టుకోవచ్చునని మహర్షులు చెప్పారు. దానిని అంగీకరించి తీరాలి. కనుక ప్రారబ్ధాన్ని కూడా మంత్రాది కర్మలు ఎదిరించ గలవు లేదా శమింపజేయ గలవు అని అంగీకరించాలి. మరి ప్రారబ్ధం అనుభవించక నశించదని పురాణములు, శాస్త్రములు చెపుతున్నవి గదా.

శ్లో॥ ప్రారబ్ధజామధిక సంపదమా పదం వా
భుం జాన ఏవపురుషః పరిశుద్ధిమేతి.

ఈ రెంటికి సమన్వయాన్ని పరాశరోప పురాణం సాధించి చూపింది.

శ్లో॥ శరీరారంభకం కర్మ యోగినో యోగినోపిచ
వినాఫలోపభోగేన నైవనశ్యత్య సంశయః

యోగులకు కాని అయోగులకు కాని అనుభవించకుండా ప్రారబ్ధకర్మ నశించదు. ప్రారబ్ధాన్ని ఎదిరించటానికి మంత్ర తంత్ర దక్షులైన యోగులు చేసే కర్మ వల్ల ప్రారబ్ధం ఆగిపోక తప్పదు. ప్రారబ్ధంలో అప్పటికీ అనుభవించగా మిగిలిన భాగము స్వప్నములోను కాలాంతర దేహాంతరములలోను అనుభవమునకు వచ్చునట. ప్రమాణం చూడండి.

శ్లో॥ ఇహైవ ఫలదం కర్మ ప్రారబ్ధం ప్రతి బద్ధ్యచ
ఫలందదాతి స్వప్నేవ జాగ్రత్ కాలేథవ్యాః
నివృత్తప్రతి బద్ధంతు ప్రారబ్ధం కర్మ సత్తమ
నిరుద్ధాంశ సమో భోగో యథోద్భూతశ్చ జాగ్రతి
తథా నిరుద్ధంశేనైవ సహ కర్మ దదాతివై
ఏవం విరుద్ధ భాగంతు స్వప్నే జాగ్రతివా ఫలం
ఆరబ్ధస్యానుగుణ్యేన భుంక్తే దేహీన సంశయః
ప్రారబ్ధ శేషం విచ్ఛిన్నం పునర్దేహాంతరేణతు
భుంక్తే దేహీ ననోభుంక్తే తల్లంఘయతికః పుమాన్

దీనిని బట్టి తేలేదేమిటంటే ప్రారబ్ధాన్ని కూడా మంత్ర తంత్రములతో ఎదిరించవచ్చు అని అంటే ఉన్నత పదవిని తన సుకృత కర్మ చేత అనుభవిస్తున్న ఒక వ్యక్తిని మాంత్రికుడు పదభ్రష్టుణ్ణి చేయవచ్చు. అతడి మీద ఏ దుష్ట యోగమో చేసి రోగ గ్రస్తుణ్ణి చెయ్యటమో చంపటమో చేస్తే అప్పటికనుభవించగా మిగిలిన ప్రారబ్ధం తాత్కాలికంగా నిరోధించబడి తర్వాత ఎప్పుడో అనుభవానికి వస్తుంది. ఐతే అత్యంత బలవత్తరమైన మహారాజయోగం కలిగిన వ్యక్తి మీద ఎవరైనా చేతబడి వంటి ప్రయోగం చేస్తే అతడి యోగం గట్టిగా ఉండటం చేత ఆ ప్రయోగం పూర్తి ఫలితాన్ని ఇవ్వకముందే విషయాన్ని తెలిసికొని సమర్థుడైన మరొక మాంత్రికుణ్ణి ఆశ్రయించి తనకు వచ్చిన యిబ్బందిని పోగొట్టుకుంటాడు. కొద్దిపాటి రాజయోగమైతే ప్రయోగకారుని శక్తి ముందు తట్టుకోలేక దెబ్బతిని ఆగిపోతుంది. ఇటువంటి వాటిని ఊహించే ప్రాచీన కాలంలో మహా రాజులు మహామంత్రులు ప్రయోగోపసంహార దక్షులైన మంత్ర సిద్ధులను తమ ఆస్థానాలలో రక్షణ క్రింద ఉంచుకునేవారు. వారు శత్రువుల ప్రయోగాలను శమింపజేస్తూ అవసరమైతే తిప్పికొడుతూ తమను పోషించే అధికారులను కాపాడుతూ ఉండేవారు. ఈ నాటి మాంత్రికులకు కూడా అంతవరకు సాధ్యమే. పదవీ భ్రష్టత, రక్షణ చేయగల సామర్థ్యం కలవాళ్ళు అక్కడక్కడా లేక పోలేదు.

ఆపదలు వచ్చినప్పుడు రోగాలు, క్షుద్ర ప్రయోగాలు బాధిస్తున్నప్పుడు వాటినుండి మానవులను రక్షించటం మాంత్రికుల ధర్మం. దుష్టప్రయోగాలు చేసి బాధించటం క్షుద్ర మార్గం, రాజకీయాలలో ఏ విధంగానైతే సజ్జనులు, దుర్జనులు ఉన్నారో మాంత్రికులలోనూ ఆ రెండు రకాలవారు ఉన్నారు. ధనాది ప్రలోభాలకు లొంగి ప్రయోగాలు చేసేవారు ఈనాటికీ ఉన్నారు. అందుకే పెద్ద పదవులలో ఉన్నవారు తమను తాము కాపాడుకోవటానికి, తమ స్థానాలను నిలబెట్టుకోవటానికి మంత్ర తంత్ర నిపుణుల నాశ్రయించక తప్పనిస్థితి ఏర్పడుతున్నది. ఐతే ఆ మంత్ర తంత్రములు ప్రయోగించే సిద్ధసాధకుల శక్తి పరిమితులు అల్పమైనవని గుర్తించాలి. (సశేషం)

శివరాత్రి ప్రత్యేక రచన

శివుడే ఆదర్శం

భగవానుడు, భూతభావనుడు అయిన శ్రీ విశ్వనాథుని చరిత్రల వలన మానవులకు నైతిక, సామాజిక, కౌటుంబికాలైన అనేక ఉప దేశాలు లభిస్తాయి.

నాయకుడు ఇలా ఉండాలి :

సముద్ర మథనం వల్ల జనించిన కాలకూటవిషాన్ని శ్రీ శంకర భగవానుడు పానం చేసి, అమృతాన్ని దేవతలకిచ్చాడు. దేశ నాయకుల, సమాజ నేతల, కుటుంబ యజమానుల కర్తవ్య మిదే. ఉత్తమ పదార్థాలను దేశంలోని ఇతర జనులకు ఇయ్యాలి. తమకోసం పరిశ్రమనీ, త్యాగాన్నీ, కష్టాలను ఉంచుకోవాలి. విష (కష్ట) భాగాన్ని దేశానికీ, పిల్లలకు ఇస్తే ప్రమాదమే. దానివల్ల సర్వనాశనమవుతుంది.

శివుడు విషాన్ని లోనికి పోనీయనూ లేదు. దానిని బయటికి వదలనూ లేదు. కంఠంలోనే నిరోధించి ఉంచాడు. కావుననే, విషమూ, కాలిమా (నల్లదనం) ఆ మహాదేవునకు అలంకారాలయ్యాయి.

ప్రపంచ క్షేమం కోసం విషపానానికి కూడా వెరవని వారే, దేశానికీ, లేక ప్రపంచానికీ ప్రభువులౌతారు. సమాజంలోని, లేక దేశంలోని కటుత్వాన్ని (కష్టాన్ని) అనుభవించడం వల్లనే, నాయకుడు దేశానికి కల్యాణం చేకూర్చగలడు. కానీ ఆ కటుత్వంలోని విషాన్ని వమనం చేయడం వల్ల వైమనస్యాలు, ఉపద్రవాలు కలుగుతాయి. దానితోపాటు ఆ విషాన్ని హృదయంలో ఉంచుకోవడమూ మంచిది కాదు.

యతిచక్ర చూడామణి శ్రీ[illegible] స్వామి

అమృతపానానికై అందరూ ఉత్కంఠులౌతారు. విషపానానికి మాత్రం శివుడే ఉత్సుకత చూపుతాడు. ఆ రీతిగానే, ఫలభాగానికై సర్వజనులు ముందుకు వస్తారు. కానీ త్యాగాన్నీ, పరిశ్రమనీ స్వీకరించడానికి మహా పురుషులే సన్నద్ధులౌతారు. అమృతపానంలో గల అనుచిత లోభం వల్ల దేవ, దానవుల మధ్య విద్వేషం స్థిరపడినట్లే, అనుచిత ఫలకామన వల్ల సమాజంలో విద్వేషం స్థిరపడుతుంది.

ఇల్లు ఇలా ఉండాలి :

శివుని కుటుంబమే విచిత్రమైనది. అన్నపూర్ణ యొక్క కోశాగారం సదా అన్నభరితమై ఉంటుంది. మాయ ఎరుగ్గని శంకరుడు మాత్రం సదాభిక్షుకుడు. కార్తికేయుడు సదా యుద్ధ సన్నద్ధుడై ఉంటాడు. గణపతి, స్వభావం చేత శాంతిప్రియుడు. ఇక, వాహనాల విషయ మంటామా- కార్తికేయుని వాహనం మయూరం, గణపతి వాహనం మూషికం, పార్వతీదేవి వాహనం సింహం, ఆ శివుని వాహనం నంది. ఆయన, సర్పాభరణ భూషితుడు. అవన్నీ పరస్పరం శత్రువులే కానీ, గృహ యజమాని ఛత్ర చ్ఛాయలో అన్నీ సుఖశాంతులతో ఉంటాయి.

తరచుగా, గృహంలో విచిత్రస్వభావం, అభిరుచి కలవారుంటారు. ఆ కారణం చేత పరస్పరం కలహం జరుగుతూ వుంటుంది. గృహంలో శాంతి, ఆదర్శశిక్షణ కూడా శివుని వల్లనే లభిస్తాయి.

ప్రకృతి సంక్షేమం :

మహాపార్థివేశ్వరుడైన హిమవంతుని 'మహాశక్తి స్వరూపిణియైన పుత్రిక' పార్వతీదేవి పరిణయం శివునితో జరగడం చేతనే విశ్వ కళ్యాణం జరుగుతుంది. ఏవిధమైన శక్తి అయినా, ధర్మంతో సంయోగం కానంత

వరకు కళ్యాణప్రదం కాజాలదు. ఆసురీ శక్తి తపస్సు కోరనే కోరదు. అప్పుడు, ఆ శక్తికి శివునితో గానీ, ధర్మంతో గానీ సంగమం ఎలా సంభవిస్తుంది?

రక్తబీజ, శుంభ నిశుంభాది దైత్యులు ఎవరూ ప్రకృతి విజేతలు కాలేకపోయారనడం స్పష్టం. కానీ అందరూ ప్రకృతి వల్ల పరాజితులే. ప్రకృతి యొక్క అంశలైన కామ, క్రోధ, లోభ, మోహ, దర్పాదుల చేత అడుగడుగునా భగ్న మనోరథులౌతుంటారు. గుణత్రయాతీతుడు, ప్రకృతి కంటె అతీతుడు, భగవంతుడు అయిన శివుడు మాత్రమే ప్రకృతిని జయిస్తాడు. కాబట్టే 'ప్రకృతి మాత' శ్రీ శంకరునే తన పతిగా స్వీకరించింది. ఇంతేకాదు - కందర్ప విజేతయైన శివుని పొందడానికై ఆమె ఘోరతపం ఆచరించింది.

ఈ నాటి ప్రపంచం శుంభ నిశుంభుల్లా విపరీత మార్గంలో ప్రకృతిపై విజయం కోరుతోంది. కాబట్టి ప్రకృతి అనేకవిధాలుగా ప్రపంచ సంహారం చేస్తోంది.

పార్థివ (పృథ్వీ సంబంధమైన), ఆప్య (ఉదక సంబంధమైన), తైజస (అగ్ని సంబంధ మైన) మొదలైన వివిధ తత్త్వాల అన్వేషణమూ, జలంపైనా, భూమిపైనా, ఆకాశంమీద శాసనం చేయడం, సముద్రతలంలోగల జంతువుల శాంతిని సైతం భగ్నం చేయడం, వివిధ యంత్రాలను ఆవిష్కరించడం, వానిని ఉపయోగించడమే, ఈనాటి ప్రకృతి జయం.

ఇంద్రియాలు, మనోబుద్ధులు - వీటిని నియంత్రించడంలో గల విలువ నేడు ఏమీ లేదు.

ప్రకృతి కూడా బొగ్గు, ఇనుము, తైలము మొదలైన అతిసాధారణాలైన వస్తువుల్ని నిమిత్తంగా చేసి, ఆ యంత్రాల చేతనే వారి సంహారం చేయిస్తోంది.

పరమదయామయుడు :

శివుని 'అనార్య' దేవత అని పాశ్చాత్యుల మిడిమిడి పరిశోధనలు ఒంటబట్టిన కుహనా మేధావుల మాట. అది పూర్తిగా మూర్ఖపు మాట.

శివారాధన మరచిపోవడం వల్లనే దేశానికి మంగళం కలగడం లేదు.

క్షీరసాగర మథనం చేసినప్పుడు హాలాహలం ఉద్భవించింది. దాని జ్వాలల చేత సకల దేవతా బృందం దగ్ధం కాసాగింది. అప్పుడు శివుడు ఆ గరళపానం చేసి సకల దేవతాసహితంగా సకల లోకాలను కాపాడాడు. అజ్ఞాను లైనవారు అట్టి పరమ కారుణమూర్తి యైన శివుని భజించడం లేదు. శంకర సదృశుడైన కృపాళువు మరి ఎవరుంటారు? ✦

లింగార్చన

'లింగం' అంటే చిహ్నం అని అర్థం. సర్వస్వరూపుని పూజ ఎట్లు చేయగలం? కాబట్టి, లింగకల్పన చేయబడింది.

ఆదియందు, అంతమున, జగత్తు అండాకారంగానే ఉంటుంది. కాబట్టి, బ్రహ్మాండం యొక్క ఆకృతియే శివలింగం.

''లీయమానమిదం సర్వం
బ్రహ్మణ్యేవ హి లీయతే''

సర్వం దేనియందు 'లీనమై' ఉంటుందో, ఆ పరబ్రహ్మమే లింగం. ''లింగగర్భం జగత్ సర్వం'' - అని ఋషివాక్యం.

కోరికలననుసరించి శివలింగరీతులు కూడా భిన్నాలుగా ఉంటాయి. యవమయ లింగం, గోధుమమయలింగం, లవణజ లింగం, త్రికటుమయ (శొంఠి, పిప్పలి, మిరియాలతో కూడిన) లింగం ఐశ్వర్య ప్రదాలు, పుత్ర్యాద్యభీష్టప్రదాలైన లింగాలు. గోఘృత మయలింగం బుద్ధివర్ధకం, పార్థివ (మట్టి) లింగం సర్వాభీష్టప్రదం. తిలపిష్టమయ, గుడమయ, గంధమయ, శర్కరామయ, గోమయజ, దధిమయ, ఫలమయ, ధాన్యమయ, పుష్పమయ, నవనీతమయ, దూర్వాకాండ సముద్భవ, కర్పూరజ, ఆయస్కాంతమయ, వజ్ర మయ, మౌక్తికమయ, మహానీలమయ, మహేంద్రనీలమణిమయ, స్ఫాటిక, వైఢూర్య, హైమ (బంగారం), రాజత (వెండి), కాంస్యమయ, అష్టధాతు నిర్మిత, తామ్రమయ, రక్తచన్దనమయ, కస్తూరికామయ, కుంకుమమయ, శ్వేతాగరుమయ, పారదమయ లింగాలు భిన్న భిన్న కామనా పూర్తికై పూజనీయాలని చెప్పబడ్డాయి. 'బాణలింగం', 'నార్మద లింగం' సాక్షాత్తు శివస్వరూప మని చెప్పబడింది. శివలింగ విశేషాలు, పూజలు, విధానాలను గురించి శాస్త్రాలలో చాలా చాలా విషయాలు వివరించారు.

లింగరూపమే కాక - గంగాధర, చంద్రశేఖర, త్రిలోచన, పంచవక్త్ర, నీలకంఠ, కృత్తివాస, వ్యాఘ్రచర్మాసన, త్రిశూలధర, వృషభ ధ్వజ, సాంబసదాశివ రూపములు, లోకోత్తర సౌందర్యోపేతములు, మాధుర్య సంపన్నములు అయిన భగవద్రూపాలు ఎన్నో!

- 'యతిచక్ర చూడామణి' శ్రీకరపాత్రీ స్వామి

భారతదేశ చరిత్ర - V

యు.ఎస్.ఎన్.మూర్తి

మన సిద్ధాంత గ్రంథాల ప్రకారం కలి యుగం క్రీ.పూ. 3102లో ఆరంభమయింది. ఋగ్వేదంలో చెప్పబడిన ''ఆర్ద్రా నక్షత్రంలో విషువత్తు సంభవించిన కాలం'' కూడా ఇదేనని నిర్ద్వందంగా నిరూపించడం జరిగింది. కాబట్టి మహాభారత యుద్ధం క్రీ.పూ. 3139లో జరిగిందనడం నిర్వివాదాంశం. ఈ తేదీ ఆధారంగా కలియుగ రాజవంశాల కాలాన్ని ఇప్పుడు పరిశీలిద్దాం.

మహాభారత యుద్ధంలో మరణించిన బృహద్రథుని వంశీకులు 22 మంది బార్హద్రథులు మగధను 1006 సంవత్సరాల పాటు పాలించినట్లు మత్స్యపురాణం చెప్పింది. వారి తరువాత మగధ సింహాసనం 'ప్రద్యోతు'ల హస్తగతమైంది. 5 గురు ప్రద్యోతులు 138 సంవత్సరాలు రాజ్యం చేశారు.

ప్రద్యోతుల అనంతరం 10 మంది శిశునాగులు 360 సంవత్సరాలు పాలించినట్లు విష్ణుపురాణం ప్రవచించింది.

శిశునాగుల అనంతరం 9 మంది నందులు నూరు సంవత్సరాలు మగధను పాలించినట్లు వాయుపురాణం చెప్పింది.

నందుల నుండి మగధసింహాసనం మౌర్యుల హస్తగతమై 12 మంది మౌర్యచక్రవర్తులు 316 సంవత్సరాలు పరిపాలించినట్లు భాగవత పురాణం చెప్పింది.

మౌర్యుల తదనంతరం 10 మంది శుంగ వంశజులు 300 సంవత్సరాలు, నలుగురు కణ్వులు 85 సంవత్సరాలు, 32 మంది ఆంధ్ర చక్రవర్తులు 506 సంవత్సరాలు, ఆ తరువాత గుప్తులు 8 మంది 245 సంవత్స రాలు పాలించారని కలియుగ రాజ వృత్తాంతం ద్వారా తెలుస్తోంది.

ఆయా వంశాల రాజుల క్రమాన్ని ఒక పట్టికగా పొందుపరిస్తే ఈ క్రింది విధంగా వస్తుంది :-

1. మహాభారత యుద్ధం				క్రీ.పూ. 3139
2. బార్హద్రథులు	(22)	1006 సం॥	క్రీ.పూ. 3139 నుండి	క్రీ.పూ. 2133 వరకు
3. ప్రద్యోతులు	(5)	138 సం॥	క్రీ.పూ. 2133 నుండి	క్రీ.పూ. 1995 వరకు
4. శిశునాగులు	(10)	360 సం॥	క్రీ.పూ. 1995 నుండి	క్రీ.పూ. 1635 వరకు
5. నందులు	(9)	100 సం॥	క్రీ.పూ. 1635 నుండి	క్రీ.పూ. 1535 వరకు
6. మౌర్యులు	(12)	316 సం॥	క్రీ.పూ. 1535 నుండి	క్రీ.పూ. 1219 వరకు
7. శుంగులు	(10)	300 సం॥	క్రీ.పూ. 1219 నుండి	క్రీ.పూ.919 వరకు
8. కణ్వులు	(4)	85 సం॥	క్రీ.పూ. 919 నుండి	క్రీ.పూ. 834 వరకు
9. ఆంధ్రులు	(32)	506 సం॥	క్రీ.పూ. 834 నుండి	క్రీ.పూ. 328 వరకు
10. గుప్తులు	(8)	245 సం॥	క్రీ.పూ. 328 నుండి	క్రీ.పూ. 83 వరకు

ఈవిధంగా వచ్చిన కాలాలు సప్తఋషి యుగ విధానంలో చెప్పబడిన కాలాలతో సరిపోతాయేమో చూద్దాం.

అ) ''ధర్మరాజు కాలంలో సప్తర్షులు మఖలోనూ, మహాపద్మనందుడి కాలంలో శ్రవణంలోనూ ఉన్నారు. పరీక్షిత్తు నుండి మహాపద్మనందుడికి 1500 సంవత్సరాలు.'' పట్టిక ఆధారంగా 3139 నుండి మహాపద్మనందుడి రాజ్యారంభం 1635 తీసివేస్తే 1504 సంవత్సరాలు వచ్చింది.

ఆ) ''ఆంధ్రుల పరిపాలనారంభంలో సప్తర్షులు మఖ నుండి 24వ నక్షత్రంలో ఉంటారు. అంటే 2300 సంవత్సరాల వ్యత్యాసం.'' పట్టిక

ఆధారంగా 3139 నుండి ఆంధ్రుల పరిపాలనారంభ కాలం 834 తీసివేస్తే 2305 సంవత్సరాలు.

ఇ) ''మహా పద్మనందుడి నుండి ఆంధ్రులకు 800 సంవత్సరాలు.'' పట్టిక నుండి మహాపద్మనందుడి కాలం 1635 నుండి ఆంధ్రుల కాలం 834 తీసివేస్తే 801 సంవత్సరాలు.

ఈ) ''సప్తర్షులు తిరిగి పునర్వసు చేరినప్పుడు గుప్త సామ్రాజ్యం పతనావస్థలో ఉంటుంది.''

సప్తర్షులు రెండవ చుట్టులో (మఖ నుండి) పునర్వసు చేరడానికి 3000 సంవత్సరాలు (31 నక్షత్రాల వ్యత్యాసం కాబట్టి) పడుతుంది. పట్టిక ఆధారంగా 3139 నుండి 3000 సంవత్స రాలు తీసివేస్తే 139 వస్తుంది. గుప్తుల పరి పాలన 83లో అంతమైంది.

మన ఖగోళ సిద్ధాంతాల ఆధారంగాను, వేదాల ఆధారంగాను, సిద్ధాంతగ్రంథాల ఆధారంగాను ఏవిధంగా చూసినా పురాణ ప్రవచిత రాజవంశావళులు తిరుగులేని సత్యాలని ఋజువయింది. చరిత్రకారులు కూడా ఈ రాజవంశావళుల క్రమాన్ని ఒప్పుకున్నా అనేక కారణాల వల్ల ఆయా కాలాలను మాత్రం తారుమారు చేశారు.

దీనికి కొట్టవచ్చినట్లు కనిపించే ఉదాహరణ చంద్రగుప్తుడు. మన చరిత్ర గ్రంథాలను తిరగవేస్తే దాదాపు అన్ని గ్రంథాలు కూడా అలెగ్జాండరు భారతదేశ దండయాత్రతోనే ప్రారంభవౌతాయి. ఇదమిత్థమైన చరిత్ర మౌర్యుల చరిత్రతోనే అరంభమైంది. అంతకు ముందరి చరిత్రను గూర్చిన ఊహాగానాలు, అభిప్రాయాలు మాత్రమే కనిపిస్తాయి తప్ప ఖచ్చితమైన సమాచారం లభించదు. దీనికి కారణం ఏ చరిత్రకారుడూ ఆ దిశలో పరిశోధన చేయకపోవడం. పరిశోధనలు చేసిన వాళ్లను పట్టించుకోకపోవడం.

ఇదివరకు చెప్పుకున్నట్లు భారత చరిత్రను గ్రంథస్థం చేయడం ఆరంభించినవారు విదేశీ మేధావులు. వారి సంకుచిత భావాలకు, ఈర్ష్య అసూయలకు జీవం పోసి తందానతాన పలికారు స్వదేశీ మేధావులు. వీరికి సహకరించాయి- అసంబద్ధమైన మన భాష్యాలు. గ్రీకు రచయితల గ్రంథాలు. ప్రాచీన భారత చరిత్రను వీలైనంత అర్వాచీనం చేయాలనే వాళ్లందరి ప్రయత్నాలకు ఊపిరి పోసింది చంద్రగుప్త నామం.

మెగస్తనీసు 'ఇండికా'లో సాంద్రకోట్టస్ అనే రాజు పాటలీపుత్రాన్ని పాలించినట్లు ఉందని తదనంతర గ్రీకు రచయితలు చెప్పారు. 'సాంద్రకొట్టస్' తరువాత, అతని కుమారుడు 'అలిట్రో ఛేడ్స్' లేదా 'అమిట్రో ఛేడ్స్' రాజ్యం చేశారని వారన్నారు.

సెల్యూకస్ క్రీ.పూ. సుమారు 304 చుట్టుప్రక్కల పాటలీపుత్రం మీద దండయాత్ర చేసినప్పుడు రాజ్యం చేస్తున్న సాంద్రకోట్టస్ ఎవరని ఆలోచించిన చరిత్రకారులకు మౌర్యచంద్రగుప్తుడు, గుప్తచంద్రగుప్తుడు ఎదురయ్యారు. సాంద్రకోట్టస్‌ను గుప్తచంద్రగుప్తుడితో సరిపోలిస్తే భారతచరిత్ర మరింత పురాతనమైపోతుంది. అది ఇష్టంలేని వారు మళ్లీ మెగస్తనీసునే శరణు కోరారు.

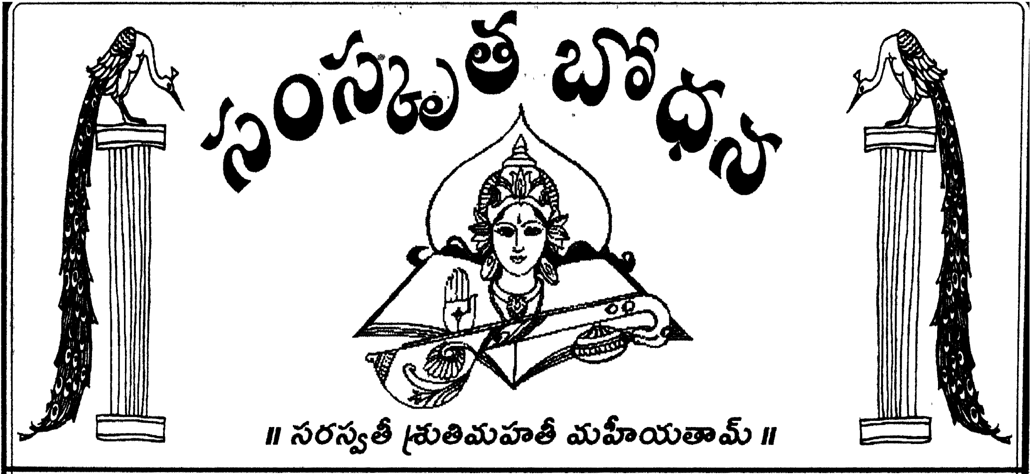
ఇండికాలో 'డయనోసిస్' అనే గ్రీకు వీరుడు భారతదేశాన్ని పురాతనకాలంలో ఆక్రమించినట్లు ఉంది. ఆ విషయాన్ని మెగస్తనీసుకు భారతీయ పండితులు చెప్పారట. ఈ డయనోసిస్ ఎవరని ఆలోచిస్తే భారతదేశం మీద ఆర్యుల దండయాత్రలు జ్ఞాపకం వచ్చాయి.

గ్రీసు దేశ చరిత్రలో సుమారు క్రీ.పూ. 1500 ప్రాంతంలో డయనోసిస్ అనే ఆయన తన సైన్యంతో, మేరు పర్వత ప్రాంతం నుండి వచ్చి ఆదేశాన్ని ఆక్రమించుకున్న కథలున్నాయి. కాబట్టి ఈ ఇద్దరు డయనోసిస్‌లు అన్నదమ్ములనీ, ఒకాయన గ్రీసు వేపు వెళితే ఇంకొకాయన ఇండియా వైపు వచ్చారనీ తీర్మానించారు.

దీనికి భారతీయ వాఙ్మయంలో ఋజువులు కావాలి కదా! దాని కోసం మన వేద భాష్యాలను ఆశ్రయించారు. స్వదేశీయులకూ, విదేశీయులకూ కూడా మహారాజశ్రీ మాక్స్ ముల్లర్ గారి వేదభాష్యమే శిరోధార్యం.

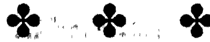
ఋగ్వేదంలో అనేక యుద్ధాలు వివరించబడ్డాయి. అందులో ఇంద్రుడి పరాక్రమ గాథలెన్నో. ఇంద్రుడి గుణగణాలు డయనోసిస్‌కి సరిగ్గా సరిపోయాయట (నిజానికి వారిద్దరికి సరిపోయిన గుణం ఒక్కటే. అది మద్యప్రియత్వం. ఇంద్రుడి సురాపాన (అమృతపాన) గుణాన్ని వారు మద్య ప్రియత్వంగా అన్వయించారు.) అందుచేత ఇంద్రుడే గ్రీకు డయనోసిస్ సోదరుడైన భారతీయ డయనోసిస్ అని నిర్ణయించారు. ఇక భారతీయ డయనోసిస్ వంశంలో కొన్ని తరాల తరువాత 'హిరాకిల్స్' (బహుశా హెర్క్యులిస్ కావచ్చు) అనే ఆయన భారతదేశాన్ని ఏలినట్లు మెగస్తనీసు ఉవాచ.

అతడికి మన కృష్ణునికి దగ్గరి పోలికలు కనిపించాయి. సగం కష్టం తీరింది. తరువాతి ప్రయత్నంగా 'పరీక్షిత్తు'ను తీసుకున్నారు. ఆర్యులు ఇండియాకు వచ్చి వేదాలు చెప్పిన తరువాత కాలాన్ని ఇతిహాసాలకాలంగా పరిగణించారు. అంటే సుమారుగా క్రీ.పూ. 1300. ఇతిహాసాల్లో చెప్పిన పరీక్షిత్తుకు చంద్రగుప్తుడికి (మౌర్య) చెప్పబడిన కాలభేదాన్ని తీసుకుని క్రీ.పూ. 304 చుట్టుప్రక్కల రాజ్యంచేసినవాడు మౌర్య చంద్రగుప్తుడే అని తీర్మానించారు. దీనికి ఋజువులుగా అనేక పరిశోధనల్లో లభ్యమైన అరకొర శాసనాల్ని వాడుకున్నారు. వారికి కావలసినట్లు మలచుకున్నారు. సుమారు 1300 సంవత్సరాల చరిత్రను చరిత్ర పుటల్లోనుండి తప్పించడంలో కృతకృత్యులయ్యారు. (సశేషం)

సరస్వతి! నమస్తుభ్యం వరదే! కామరూపిణి! ।
విద్యారంభం కరిష్యామి సిద్ధిర్భవతు మే సదా ॥

గురుర్బ్రహ్మ గురుర్విష్ణుః గురుర్దేవో మహేశ్వరః ।
గురుస్సాక్షాత్ పరబ్రహ్మ తస్మై శ్రీ గురవే నమః ॥

అక్షరాభ్యాసమ్

భాషాబోధనలో ముందు 'లిపి'ని– అంటే ఆ భాషలోనున్న అక్షరాలను నేర్చుకుంటాం. సాధారణంగా ఏభాషనైనా, మరో భాష వారు ఉచ్చారణకోసం వారి భాషా లిపిలోనే వ్రాసుకోవడం కద్దు. *'Tree'* అనే ఇంగ్లీషు పదాన్ని, 'ట్రీ' అని తెలుగువాళ్లు వ్రాసుకోవచ్చు. కానీ ఇంగ్లీషు లిపిలో మాత్రం– *'TREE'* అనేకదా.

అలాగే మనం సంస్కృతాన్ని తెలుగులో 'రామాయ నమః'– అని వ్రాస్తున్నా, దాని లిపి అది కాదు. रामाय नमः – అని వ్రాయాలి. అయితే ఈ లిపి చూడగానే మనం 'హిందీలిపి' అనుకుంటాం, కానీ ఇది సంస్కృత లిపి. దీనినే 'దేవనాగరలిపి'– అని అంటారు.

హిందీభాషకి లిపిలేదు. కాబట్టి వారు ఈ 'దేవనాగరలిపి'నే హిందీ లిపిగా వాడుకున్నారు. మన తెలుగు మొదలైన భాషలకు వాటికంటూ ప్రత్యేకమైన లిపి ఉంది.

ఇప్పుడు 'దేవనాగరలిపి'లోని అక్షరక్రమాన్ని నేర్చుకుందాం.

ఒక్కవిషయం – 'వర్ణ (అక్షర) క్రమం' మన భారతీయ భాషలన్నిట్లోనూ ఒక్కటే. 'అ'తో మొదలయ్యే అచ్చులు, 'క'నుండి హల్లులు... ఈ పద్ధతికి మూలం ప్రథమంగా సంస్కృతి భాషలో ఏర్పరచిన వర్ణక్రమమే, ఒక క్రమానుసారంగా శాస్త్రీయ పద్ధతిలో కూర్చిన అక్షర క్రమమిది.

- అచ్చులు -

అ	ఆ	ఇ	ఈ	ఉ	ఊ	ఋ	ౠ	ఌ	ఏ	ఐ	ఓ	ఔ	అం	అః
अ	आ	इ	ई	उ	ऊ	ऋ	ॠ	ऌ	ए	ऐ	ओ	औ	अं	अः

- హల్లులు -

క	ఖ	గ	ఘ	ఙ	చ	ఛ	జ	ఝ	ఞ	ట	ఠ	డ	ఢ	ణ
क	ख	ग	घ	ङ	च	छ	ज	झ	ञ	ट	ठ	ड	ढ	ण
త	థ	ద	ధ	న	ప	ఫ	బ	భ	మ	య	ర	ల	వ	శ
त	थ	द	ध	न	प	फ	ब	भ	म	य	र	ल	व	श
ష	స	హ	ళ	క్ష										
ष	स	ह	ळ	क्ष										

- గుణింతాలు -

ఆ	ఇ	ఈ	ఉ	ఊ	ఋ	ౠ	ఌ	ఏ	ఐ	ఓ	ఔ	అం	అః
ा	ि	ी	ु	ू	ृ	ॄ	ॢ	े	ै	ो	ौ	ं	ः

- ఉదాహరణ -

క	కా	కి	కీ	కు	కూ	కృ	కౄ	కౢ	కే	కై	కో	కౌ	కం	కః
क	का	कि	की	कु	कू	कृ	क	कॢ	के	कै	को	कौ	कं	कः

స్వరూపమ్

సంస్కృత భాష అంతా ముఖ్యంగా 'సుబంతములు', 'తిఙ్ఙంతములు' అనే రెండు విభాగములుగా ఉంటుంది. భాష యొక్క

లక్షణం, వాక్య నిర్మాణం మీద ఆధారపడి ఉంటుంది. వాక్యమునకు కర్త, కర్మ, క్రియ అనేవి ప్రధానమైనవి. వాటి వలననే వాక్య నిర్మాణము జరుగుతుంది. వాటిలో కర్త, కర్మలను తెలియజెప్పేవి ''సుబంతములు''. క్రియను తెలియజెప్పేవి 'తిఙ్గంతములు''. వీటి గురించి వివరంగా తెలుసుకుంటే, దాదాపు అంతా తెలిసినట్టే. ముందుగా వీటిలో ''సుబంతములు'' గురించి తెలుసుకుందాం.

సుబంతములు

నామవాచకములు, సర్వనామములు, భావ వాచకములు, విశేషణములు అన్నీ సుబంతములు క్రిందకి వస్తాయి. వీటిని ''శబ్దములు'' అని కూడా అంటారు. ''అవ్యయములు'' కూడా సుబంతములే. కాని వాటికి ''లింగ'', ''వచన'', ''విభక్తు''లుండవు. మిగిలిన అన్ని శబ్దాలాబీ లింగ వచన విభక్తి తేడాలు ఉంటాయి.

లింగము : శబ్దాన్ని, అర్థాన్ని బట్టీ, ''లింగము'' మూడు రకాలుగా విభజింపబడుతుంది. అవి ''పుంలింగము'' - ''స్త్రీ లింగము'' - ''నపుంసక లింగము''.

ఉదాహరణకు:

పుంలింగము	:	రామః - కృష్ణః - సర్పః - వృక్షః
స్త్రీలింగము	:	సీతా - రాధా - లతా(తీగ) - డోలా (ఉయ్యాల)
నపుంసకలింగము	:	ధనమ్ - వనమ్ - పుష్పమ్ - ఫలమ్

వచనము:

ఏ భాషకయినా వచనములు రెండు మాత్రమే ఉన్నాయి. అవి ''ఏకవచనము'', ''బహువచనము''. కాని సంస్కృత భాషలో ''ద్వివచనము'' అని మరొకటి ఉంది.

ఏకవచనము : ఒక ఒక వ్యక్తిని గురించిగాని, ఒకే ఒక వస్తువును గురించి గాని చెపుతుంది.

ద్వివచనము : కేవలం ఇద్దరు వ్యక్తులను గురించిగాని, రెండు వస్తువుల గురించి గాని చెపుతుంది. (ఉదా: ''మీరిద్దరూ ఇలా రండి.'')

బహువచనము : చాలా మందిని గురించి గాని, చాలా వస్తువులను గురించి గాని చెపుతుంది.

వాటి రూపాలు ఈ క్రింది విధంగా ఉంటాయి.

ఉదాహరణ:

ఏకవచనము	ద్వివచనము	బహువచనము
రామః	రామౌ	రామాః
కృష్ణః	కృష్ణౌ	కృష్ణాః
గోవిందః	గోవిందౌ	గోవిందాః
వృక్షః	వృక్షౌ	వృక్షాః

విభక్తి : విడివిడిగా ఉన్న శబ్దాలను, దగ్గరకు చేర్చి, వాక్యంగా నిర్మించడానికి విభక్తి ఉపయోగపడుతుంది. తెలుగుకి మల్లేనే, సంస్కృతంలో కూడా విభక్తులు ఎనిమిది రకాలుగా ఉంటాయి. వాటి వివరం చూద్దాం.

	పుంలింగము	స్త్రీలింగము	నపుంసకలింగము
ప్రథమా విభక్తి:	రామః	సీతా	జ్ఞానమ్
(డు, ము, వు, లు)	(రాముడు)	(సీత)	(జ్ఞానము)
ద్వితీయా విభక్తి:	రామం	సీతాం	జ్ఞానమ్
(ని, ను, ల, కూర్చి, గురించి)	(రాముని)	(సీతను)	జ్ఞానమును)
తృతీయా విభక్తి:	రామేణ	సీతయా	జ్ఞానేన
(చేతన్, చేన్, తోడన్, తోన్)	(రాముడితో)	(సీతచేత)	(జ్ఞానముతో)
చతుర్థీ విభక్తి:	రామాయ	సీతాయై	జ్ఞానాయ
(కొఱకున్, కై)			
పంచమీ విభక్తి:	రామాత్	సీతాయాః	జ్ఞానాత్
(వలనన్, కంటెన్, పట్టి)			
షష్ఠీ విభక్తి:	రామస్య	సీతాయాః	జ్ఞానస్య
(కిన్, కున్, యొక్క, లో, లోపల)			
సప్తమీ విభక్తి:	రామే	సీతాయాం	జ్ఞానే.
(అందున్, నన్)			
సంబోధనా ప్రథమా విభక్తి:	హేరామ!	హేసీతే!	హేజ్ఞాన!
(ఓ, ఓయి, ఓరి, ఓసి)			

ఇవి అన్నీ, విభక్తులలో అకారాంత ఏక వచన శబ్దములు. ఇలాగే హరి, గౌరీ వంటి ఇకారాంత శబ్దములు; సాధు, వధూ వంటి ఉకారాంత శబ్దములు; ధాతృ, మాతృ వంటి ఋకారాంత శబ్దములు కూడా ఉన్నాయి. అలాగే ద్వివచన, బహువచన రూపములు కూడా ఉన్నాయి. అవన్నీ క్రమంగా తెలుసుకుందాం.

తిఙ్ఞంతములు

వీటిని ''క్రియాపదములు'' అని కూడా అంటారు. ఈ క్రియా పదములు, ధాతువుల మీద ఏర్పడతాయి. వీటికి లింగ భేదము లేదు. ఇవి ప్రథమ పురుష – మధ్యమ పురుష – ఉతమ పురుష, ఏకవచన – ద్వివచన – బహు వచన, భూత – భవిష్యత్ – వర్తమాన – విధి కాల భేదములతో ఉంటాయి.

ఉదాహరణ:

ప్రథమ పురుష – (వాడు) భవతి (ఉన్నాడు)(ఉన్నది)
మధ్యమ పురుష – (నీవు) భవసి (ఉన్నావు)
ఉత్తమపురుష – (నేను) భవామి (ఉన్నాను)
ఈ రూపములు వర్తమానకాల ఏకవచన రూపములు. మిగిలిన రూపములు కూడా క్రమంగా తెలుసుకుందాం.

BHARATHISM

Namaste Sarade Devi, Veena Pustaka Dharini,
Tvamaham Prarthaye nityam, Vidyadanam pradehi me.

Dr. JayaVenugopal

Artha Sastra
(అర్థశాస్త్రం)

Every living being has an instinct to survive and therefore seeks some form of security.
In the vision of the Vedas there are four fundamental human pursuits.
They are called ***purusarthas*** (పురుషార్థాలు).

Dharma -ethics (ధర్మ)
artha -security (అర్థ)
kama - pleasures (కామ)
(మోక్ష) *moksa -liberation*

Artha Sastra

Society has evolved a system of administration to protect the rights of every individual. The discipline that deals with healthy administration is called artha-sastra, state-craft. It also refers to economic infrastructure , wherein an individual has the right and opportunity to earn and protect his or her wealth

Origin

It is believed that Lord Brahma composed this treatise to ensure harmony and peace in society. The work originally consisted of one hundred thousand chapters dealing with dharma, artha and kama. Seeing the life-span reducing in each yuga, Lord Siva reduced the work to ten thousand chapters. His work is called Vaisalaksa -sastra. Indra further edited to five thousand chapters known as Bahundantaka. Later Brhaspati abridged the work to three thousand chapters known as Barhaspatya - sastra and finally Usanas reduced the work to one thousand chapters, called Ausanasa -sastra. (ఔశానస)

Kautilya's Artha Sastra

The definitive work on artha-sastra is attributed to Kautilya, also known as Canakya and Visnugupta. (కౌటిల్య)

Kautilya, was the mentor of the great emperor Candragupta.
Scholars trace the date of this work to fourth century B.C. in his work, Kautilya refers to a number of other sources and his work includes compilations of these earlier works.

The artha -sastra consists of fifteen chapters. The topics are --

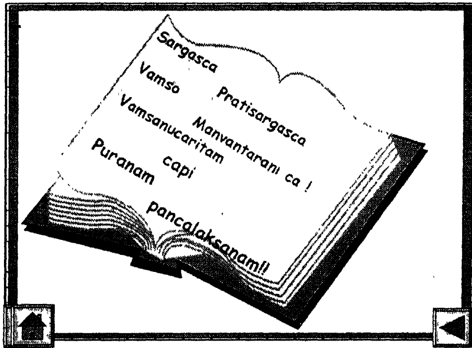
* education and training of a prince to rule a kingdom.
* Duties of various officers of the state or civil administration.
* Civil, criminal and personal law,
* Duties of a minister,
* Acquiring high rank in the state
* Seven constituents of an ideal state -[king, chief minister, land, fortified capital, treasury, army and ally]
* Sixfold diplomacy in dealing with other kingdoms
* Routines of a king and his possible improprieties
* Preparations and precautions to be taken for war.
* Descriptions of war
* Policies towards oligarchies
* Means of support for a weak king against a powerful one, when the former is threatened by the latter
* Capturing a fort
* Using occult practices to eliminate enemies and traitors
* Methods of handling a subject matter.

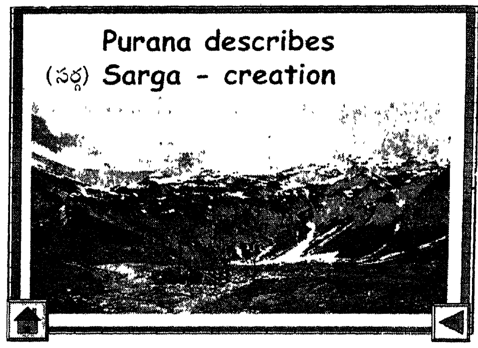
Since the society was founded on the system of Varnasrama-dharmas based on the Vedic social order, protecting these dharmas was the foremost duty of the ruler.

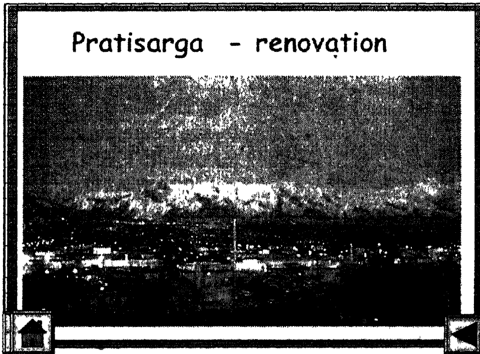
PURANAS

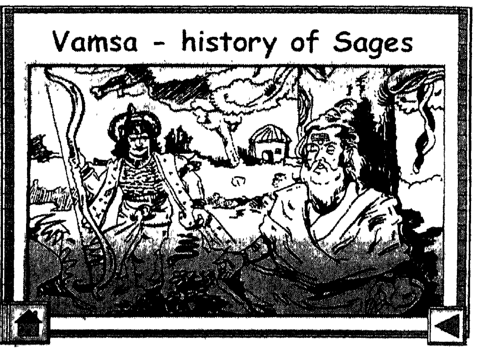
PACT

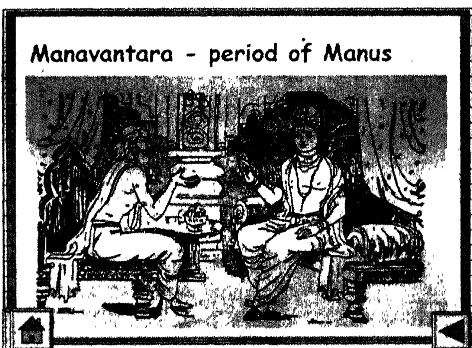
PURANAS

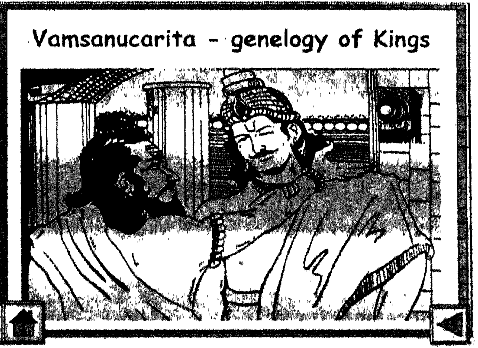

Sargasca
Vamso Pratisargasca
Vamsanucaritam Manvantarani ca !
Puranam capi
pancalaksanam!!

Purana describes
(సర్గ) Sarga - creation

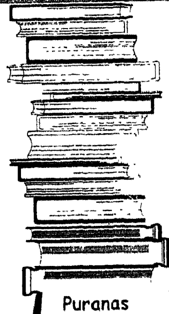

Pratisarga - renovation

Vamsa - history of Sages

Manavantara - period of Manus

Vamsanucarita - genelogy of Kings

There are eighteen puranas. Visnu based Siva based and puranas based on Brahma.

Visnu based Puranas

Visnu purana
Bhagavata purana
Naradiya purana

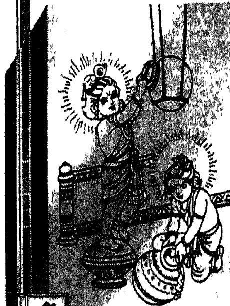

Garuda purana
Padma purana
Varaha purana

Visnu purana

Sage Parasara narrated to Maitreya. It has Six amsas and 23000 slokas. It speaks about Dasavatara. It is estimated that it is compiled between 1st and 2nd century AD

Bhagavata Purana

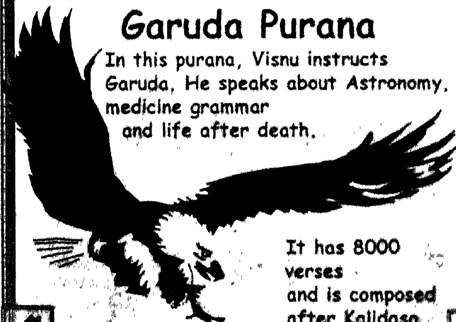
Vyasa compiled the purana in 11th century AD. It speaks of all incarnations of Visnu. It has 12 Skandas and 18000 slokas.

Naradiya Purana

Narada narrated it to Sanatkumara. It has 25000 verses and it is in narration form.

Garuda Purana

In this purana, Visnu instructs Garuda, He speaks about Astronomy, medicine grammar and life after death.

It has 8000 verses and is composed after Kalidasa.

స్వామీజీ-చార్వాకరావు

అనగనగా...

విశ్వనాథ పావనిశాస్త్రి

స్వామి సత్యనాథానంద ఏదో గ్రంథం చదువుతున్నారు. ఆశ్రమ ప్రాంతంలోని బడి పిల్లలందరూ ఆయన చుట్టూ చేరారు. చిరునవ్వు నవ్వుతూ స్వామి వాళ్ళవైపు చూశారు.

'స్వామీ! ఏదైనా కథ చెప్పరూ?' అని అడిగారు పిల్లలు.

స్వామివారు గ్రంథం మూసి ఆకాశంవైపు చూశారు. పున్నమి చంద్రుడు రెండు బారలు పైకొచ్చాడు. ఏదైనా ఒక చిన్న కథ చెపితే, పిల్లలు యిళ్ళకి వెళ్ళి, భోజనం చేసి పడుకుంటారు! ఏం కథ చెప్పాలి?

ఆలోచిస్తూ స్వామివారు ఇలా అన్నారు, ''పిల్లలూ! మా చిన్నప్పుడు, మా పెద్దవాళ్ళు ఒక కథ చెప్పేవారు. ఇప్పుడు మీకు నేను ఆ కథ చెప్తాను. నేనా కథ మొదలు పెట్టంగానే, మీకు తెలిసిన కథే అనిపిస్తుంది కాని మీ తరం వాళ్ళకి, ఆ కథ పూర్తిగా తెలియదు. ఒక వేళ తెలిసినా, ఆ కథ అలా ఎందుకు చెప్పారో తెలియదు.''

స్వామివారు యిలా అంటూండగా రాబర్ట్ వచ్చాడు. స్వామివారికి నమస్కరించి, తానూ పిల్లల్తో కలిసి కూర్చున్నాడు.

రాబర్ట్ కూర్చున్న తర్వాత, స్వామివారు యిలా మొదలు పెట్టారు: ''- అనగనగా ఒక రాజుగారుండేవారు. ఆయనకి ఏడుగురు కొడుకులు. ఏడుగురూ వేటకెళ్ళారు. ఏడు చేపలు తెచ్చారు.-''

స్వామివారు యిలా చెపుతున్నంతలో, చార్వాకరావు వచ్చాడు. వస్తూనే, ''ఏం స్వామీ! మళ్ళీ మొదలు పెట్టారా ఈ పాత చచ్చుకథలు? రాజుగారికి ఏడుగురు కొడుకులు! వేటకి వెళ్ళారు! ఏడు చేపలు తెచ్చారు! బలే, బలే! చేపలు అడవుల్లో ఉంటాయి కాబోలు!'' అని వెక్కిరింపుగా నవ్వాడు.

స్వామివారు అతడిని నిశితంగా చూస్తూ, ''వేటకి వెళ్ళాలంటే, అడవిలోకి వెళ్ళక్కరలేదు. సముద్రంమీదికి కూడా వెళ్ళచ్చు. దాన్ని కూడా వేట అనే అంటారు. నీకు అది కూడా తెలియదు. నువు ఎక్కిరించడానికి మాత్రం సిద్ధం.'' అని రాబర్ట్‌ని చూస్తూ; ''వేట సప్తవ్యసనాలలో ఒకటి. ఆ విషయం ధ్వనింపజెయ్యడానికే ఈ కథలో రాజుకి ఏడుగురు కొడుకులు'' అన్నారు.

రాబర్ట్ మెల్లిగా ''స్వామీ! ఒక చిన్న సందేహం.'' అన్నాడు. స్వామివారు అతడివైపు చూసి, ''అడుగు'' అన్నారు.

''వేట రాజధర్మం అన్నారుగదా! మరి... వ్యసనం, ధర్మం ఎలా అవుతుంది?'' అని అడిగాడు రాబర్ట్.

స్వామివారు పిల్లలవైపు చూసి, ''ప్రశ్నలు అడగవలసిన తీరుయిది!'' అని నవ్వి, ''ప్రజా రక్షణార్థం క్రూర జంతువులను సంహరించడం వరకు పరిమితమైన వేట మాత్రమే రాజధర్మం. అది దాటి, వినోదం కోసం చేస్తే మటుకు అది వ్యసనమే!'' అన్నారు.

రాబర్టు సంతృప్తిగా తలాడించాడు.

''ఇక తర్వాతి కథ చెప్పుకుందామా?'' అన్నారు స్వామివారు. పిల్లలు కూడా తలాడించారు.

స్వామివారు మళ్ళీ మొదలు పెట్టారు:

''- తెచ్చిన ఏడు చేపలనీ, రాజుగారి కొడుకులు ఎండ బెట్టారు. అందులో ఒక చేప ఎండలేదు. దాన్ని ఎండబెట్టిన రాజుగారి కొడుకు, 'చేపా!చేపా! ఎందుకు ఎండలేదు?' అని అడిగాడు.

చేప, 'గడ్డిమోపు అడ్డం వచ్చింది' అంది.

రాజకుమారుడు గడ్డి మోపు దగ్గరికి వెళ్ళి ''గడ్డిమోపా! గడ్డిమోపా! ఎందుకు అడ్డు వచ్చావూ?' అని అడిగాడు. దానికి సమాధానంగా గడ్డిమోపు, ''మరి నన్ను ఆవు మెయ్య లేదుగా!'' అంది.

ఇలా స్వామివారు చెప్తున్నంతలో చార్వాకరావు మళ్ళీ ఏదో అనబోయాడు. రాబర్ట్ అతడి వైపు చూశాడు. చార్వాకరావు ఆగిపోయాడు.

స్వామివారు చెప్తున్నారు, '' ఆ రాజకుమారుడు ఆవు దగ్గరికి వెళ్ళాడు. వెళ్ళి, 'ఓసి ఆవూ! నువు గడ్డి ఎందుకు మెయ్యలేదూ?' అని అడిగాడు. దానికి ఆవు, 'ముసలమ్మ నన్ను కట్టేసింది గదా! ఆ కట్టు విప్పలేదు. మరి ఎలా తినను?' అంది. రాజకుమారుడు ముసలమ్మ దగ్గరికి వెళ్ళి, ''ముసలమ్మా! ముసలమ్మా! ఆవుని ఎందుకు విప్పలేదూ?'' అని అడిగాడు. ముసలమ్మ, ''పిల్లవాడు ఏడ్చాడు నాయనా!'' అంది. రాజకుమారుడు పిల్లవాడినడిగాడు, ''పిల్లవాడా! పిల్లవాడా! ఎందుకు ఏడ్చావు?' అని. దానికి పిల్లవాడు, ''చీమకుట్టింది'' అన్నాడు. రాజకుమారుడు, ''చీమా! చీమా! ఎందుకు కుట్టావు?'' అని అడిగాడు. దానికి సమాధానంగా చీమ ''మరి నా బంగారు పుట్టలో వేలు పెడితే నే కుట్టనా?'' అని

వెళ్ళిపోయింది. -'' అని కథ ముగించారు స్వామివారు.

పిల్లలు ''బలే! బలే'' అని చప్పట్లు కొట్టారు.

రాబర్ట్, ''వండర్‌ఫుల్!'' అన్నాడు.

చార్వాకరావు ఎందుకో సహించలేక పోయాడు ''ఏమిటయ్యా రాబర్ట్యా! ఏమిటి వండ్రఫుల్, నువు కూడాను? రాజకుమారు లట, వేటకెళ్ళారుట, చేపలు తెచ్చారుట! ఎండబెట్టారుట! ప్రశ్నవేశారుట! చచ్చిన చేప, గడ్డిమోపు మాట్లాడాయిట! చివరికి చీమ సమా ధానం చెప్పిందిట – నా బంగారు పుట్టలో వేలు పెడితే కుట్టనా – అని! కథ అయిపోయిందిట. దీనికేమైనా అర్థం ఉందా?'' అని విరుచుకు పడ్డాడు.

రాబర్ట్ సీరియస్‌గా చూస్తూ, ''ఈ కథ యొక్క అర్థం తెలియని నీవంటి వాళ్ళు రాజ్యం చేస్తుండబట్టే, ప్రస్తుతం మీ దేశం యిలా ఉంది!'' అన్నాడు.

చార్వాకరావు, ''ఆ!'' అని ఆశ్చర్య పోయాడు.

''ఔను, అందుకే చెప్తున్నాను. రాబర్ట్! జాగ్రత్తగా విను. నీకే అర్థమౌతుంది, యిది ఎంత గొప్పకథో?! రాజకుమారులు వ్యసనం కొద్దీ వేటకెళ్ళారు. అందులో ఒకడు, తెచ్చిన చేప ఎండలేదు. ఎందుకు ఎండలేదు? గడ్డి మోపు అడ్డం వచ్చింది. అంటే, అర్థం ఏమిటి? ఎండకి ఆ గడ్డిమోపు అడ్డం వస్తుందని చూసు కోకుండా ఈ రాజకుమారుడు అక్కడ ఎండ బెట్టాడన్నమాట! అంటే తెలివి తక్కువ వాడన్న మాట.

నిజంగా తెలివి తక్కువ వాడా? కాదు. అయితే చేప ఎందుకు ఎండలేదు అన్న విషయం మీద యిన్ని ఆరాలు తియ్యడుగదా! కాబట్టి, ఎండ వచ్చే సమయానికి అక్కడ గడ్డిమోపు అక్కడే ఉంది. ఎందుకు ఉన్నదీ అని ఆరాలు తీశాడు. తియ్యగా, తియ్యగా చివరికి పిల్ల వాడిని చీమకుట్టడం కారణం అని తెలి సింది.

కాబట్టి దీనిని బట్టి తేలింది ఏమిటి? ఎక్కడో ఒక పని పాడైతే, దాని కారణం మరె క్కడో ఉంటుందన్న మాట! రాజకుమారుడైన వాడు లేదా రాజ్యాన్ని రేపు పాలిద్దామనుకునే వాడు– ఆ కారణాలని జాగ్రత్తగా వెతికి బయ టికి లాగాలి. అది చచ్చిన చేపయినా సరే, ఎండిన గడ్డిమోపైనాసరే, పాలిచ్చే ఆవయినా సరే, ముసలమ్మయినాసరే, పసివాడైనాసరే, ఆఖరికి చీమయినా సరే – ఆరాయి తియ్యా ల్సిందే! ఎందుకంటే, ఆ కారణం, యింత రాజ్యంలో చివరికి చీమయినా కావచ్చు.

ఈ కథలో జాగ్రత్తగా చూడు. మరొక విషయం ఉంది. పాడయింది రాజకుమారుడి పని. దానికికారణం చీమ దగ్గర ఉంది. అది కూడా ఎలా ఉంది? ఎవడో పిల్లవాడు, అజ్ఞానం కొద్దీ, దాని పుట్టలో వేలు పెట్టాడు; దాని యింటిని కెలకబోయాడు; దాని యిల్లు దానికి బంగారం! సహజంగా అది కుట్టింది...

ఈ విధంగా రాజ్యంలోని ఒక అట్టడుగు వాడి సుస్థితికి భంగం కలిగినా, వాడు ఊరు కోడన్న మాట! ఆ మాటే చెప్తాడన్నమాట!

ఇదేకాదు. ఇక్కడ ముసలమ్మ విషయం ఒకటుంది. ఏడ్చిన పిల్లవాడిని, ముసలమ్మ సముదాయించ గలిగింది గాని, వాడిని చీమల పుట్టలో వేలు పెట్టకుండా ఆపలేకపోయింది. ఎందుకని? ఆవుకి గడ్డివెయ్యడం దగ్గర నుంచి, అనేక పనులు ముసలమ్మ మీద పడ్డాయన్న మాట. అది తప్పు! వృద్ధులు జ్ఞాన బోధ చేసే స్థితిలో ఉండాలిగాని, పనులు నెత్తిమీద పడే స్థితిలో ఉండకూడదు. వాళ్ళ అనుభవం – చిన్నవాళ్ళకి జ్ఞానరూపంగా అందాలి గాని, చాకిరీ రూపంలో కాదు. రాజు ఈ విషయం కూడా గ్రహించాలి. లేదా రాజుకి అనవసరమైన సమస్యలు ఎదురౌతాయన్న మాట! వ్యసన పరుడైన రాజుకి అది సమస్యగా మారుతుందన్న మాట.

కాబట్టి తానూ, తన వ్యసనాలూ జాగ్రత్తగా ఉండాలనుకుంటే–రాజైనవాడు అదేమిటో తెలుసుకోవాలి. ముందు సమస్య ఏమిటో తెలుసుకుంటే – దాని పరిష్కారం తర్వాత. ఎందుకంటే ఒక్కొక్క సమస్యకి పరి ష్కారం ఒక్కొక్కరకంగా ఉంటుంది. అందుకనే ఈ కథలో సమస్య ఎలా పుట్టిందో చూపించాడు గాని, దాని పరిష్కారం చూపించలేదు.

నిజానికి పిల్లలకి యిట్లాంటి కథలే చెప్పాలి. అప్పుడే వాళ్ళ బుద్ధి చురుగ్గా పని చేస్తుంది. సమస్యలని ఎలా అర్థం చేసుకోవాలో తెలుస్తుంది. తర్వాత తర్వాత వాటి పరిష్కార మార్గం అర్థం అవుతుంది. అంతేగాని ఆవు తెల్లగా ఉండును, దానికి రెండు కొమ్ములుం డును, నాలుగు కాళ్ళు ఉండును. తోక ఉం డును. ఆవు పాలిచ్చును. ఆవు పాలు తల్లిపాల వంటివి – వంటి పాఠాలు చెప్తే ఏం లాభం? నీవు బళ్ళో చేర్చేటప్పటికే, ఆ విషయం వాడికి తెలుసును. వాడికి తెలిసిన విషయమే మళ్ళీ చెప్పి – చివరికి ఏవో మహా విషయాలు చెప్తా నంటే వాడు ఈ జన్మకి బాగుపడడు.

అందుకే రాజ్యపాలనా విషయంలో, మీ దేశం రోజురోజుకీ యిలా అధ్వాన్నంగా తయా రౌతోంది'' అని రాబర్ట్ స్వామి వారివైపు చూశాడు. స్వామివారు అతడిని ప్రశంసగా చూశారు. చార్వాకరావువైపు బాధగా చూశారు.

పిల్లలు విప్పారిన కళ్ళతో లేచి నిల బడ్డారు. స్వామివారికి నమస్కరించారు. గడ్డి మోపల్లే అడ్డంగా నిలబడిన చార్వాకరావుని తప్పుకుని, యిళ్ళకి కదిలారు.

పున్నమి చంద్రుడు తెల్లని కాంతులు వెదజల్లసాగాడు.

మహిమాన్వితమైన 'సంకష్టహర చతుర్థి'

శ్రీమహాగణపతికి సంబంధించిన ఉపాసన,మంత్రతంత్ర విధానాలు వైదిక సాహిత్యం మొదలుకొని బహుళ వ్యాప్తమయ్యాయి. 'గాణపత్యం' అనేది సుప్రసిద్ధం.

గణపతి అనుగ్రహంచేత సర్వ కార్యాలూ సానుకూలమవుతాయి. అన్ని సంకటాలూ దూరమవుతాయి. అందులో సందేహంలేదు. కలి యుగంలో గణపతి, దుర్గ-వెంటనే అనుగ్రహించే దేవతలు - అని శాస్త్ర వచనం (కలౌ చండీ వినాయకౌ).

'చతుర్థీపూజనప్రీతః' - అనిగణపతి నామం.

చతుర్థీ (చవితి) తిథి గణపతికి ప్రీతి. ఆ తిథినాడు ఆయన ఉద్భ వించాడు.

సృష్టిహేతువైన 'పరబ్రహ్మం' ఒక్కటే, అదే జగత్కల్యాణార్థమై గణపతిగా, విష్ణువుగా, శివునిగా, శక్తిగా, సూర్యునిగా, స్కందునిగా వివిధ రూపాలు ధరించింది. ఒక్కో నామం, ఒక్కోరూపం, వాటి ఉపాసనా విధానం ప్రత్యేక ఫలాలనిస్తాయి.

భాద్రపదశుద్ధ చవితి - 'వినాయక చవితి'గా మనం గణపతిని పూజిస్తాం. కానీ ప్రతిచవితి గణపతికి ప్రీతికరమే. భాద్రపదశుక్ల చవితి - గణపతిపార్వతీ పరమేశ్వరులకు కుమారునిగా అవతరించిన రోజు. కానీ అంతకుముందే గణపతి ఉన్నాడు, ఆయన ఉపాసన ఉంది. బ్రహ్మదేవుడు సృష్ట్యాదిలో సృష్టి నిర్వహణకు కలిగే విఘ్నాలను చూసి భీతిల్లి, పరబ్రహ్మను ప్రార్థించాడు.

ప్రణవ (ఓంకారం) స్వరూపుడైన ఆ పరమాత్మ విఘ్నాలను నశింప జేసేందుకు గజవదనరూపంతో సాక్షాత్కరించి తన వక్రతుండమంత్రాన్ని బ్రహ్మకు ఉపదేశించి, విఘ్నాలను హరింపజేశాడు. ఇది ప్రథమ ఆవిర్భావం. వక్రతుండస్వరూపం, అనేకానేక అవతారాలుగా గణపతి రూపాలు బహువిధాలు అని పురాణ వాఙ్మయం తంత్రశాస్త్రం వివరిస్తోంది.

సర్వదారిద్ర్యాలు, భయరోగాది కష్టాలూ హరింపజేసే గణపతికి ప్రీతి కరంగా చతుర్థీవ్రతం చెప్పారు.

ముఖ్యంగా 'కృష్ణపక్షం'లో వచ్చే 'చతుర్థి' చాలా ముఖ్యం. ప్రతినెలా ఆ చతుర్థికి గణపతిని ఉద్దేశించి ఉపవాసమో, లేదా ఉండ్రాళ్ల మోదకాలు వంటివి నివేదించడమో చేయాలి. కృష్ణ చతుర్థినాడు దూర్వాలతో, బిల్వాలతో, పుష్పాలతో గణపతిని అర్చించి, ఏకవింశతి (21) ఉండ్రాళ్లు నివేదన చేస్తే గ్రహదోషాలూ, గృహదోషాలూ, అన్ని ఈతి బాధలూ తొలగుతాయి.

ఈ కృష్ణచతుర్థులలో - ప్రముఖ మైనదీ, మహామహిమాన్విత మైనదీ... మాఘమాసంలో - అంటే ఈ నెలలో వచ్చే కృష్ణచతుర్థి. (ఈ ఏడాది - ఫిబ్రవరి 22వ తేదీ)

కృష్ణచతుర్థి వ్రతానికి చంద్రోదయంతో చవితి తిథి ఉండాలి. ఆరోజు ఉదయాన్నే లేచి - గణపతిని స్మరించి, ''ఈ రోజున నీ వ్రతాన్ని చేయదలచు కున్నాను'' అని సంకల్పించుకొని, స్నానాది నిత్యనైమిత్తిక కర్మలు చేసి, గణపతి స్తోత్రంతో, ధ్యానంతో, స్మరణతో గడపాలి. ఉపవాసం చేయడం కూడా ఉత్తమం.

సాయంత్రం చంద్రోదయంతో గణ పతిని షోడశోపచారాలతో పూజించి, ఉండ్రాళ్లు, లడ్లు, మోదకాలు, బెల్లం కలిపిన పదార్థాలు శక్త్యనుసారం నివేదించాలి.

పూజానంతరం - శాంతచిత్తాన 'శ్రీగణేశాయనమః' అనే నామాన్ని 21 మార్లు జపించాలి. గణపతి మంత్రోపదేశం ఉన్నవారు ఆ ఉపదేశ మంత్రాన్ని జపించాలి.

ఆ తరువాత-

1. గణేశాయ నమస్తుభ్యం సర్వసిద్ధి ప్రదాయక! ।
సంకష్టహర మే దేవ గృహాణార్ఘ్యం నమోస్తుతే ।
కృష్ణపక్షే చతుర్థ్యాంతు సంపూజిత విధూదయే ।
క్షిప్రం ప్రసీద దేవేశ గృహాణార్ఘ్యం నమోస్తుతే ॥

-ఈ రెండు శ్లోకాలు చదివి ''సంకష్ట హరణగణపతయే నమః'' అని చెప్పి రెండుమార్లు అర్ఘ్యమివ్వాలి.

తరువాత - ఈ క్రింది మంత్రంతో 'చతుర్థీ తిథి అధిష్ఠాత్రీదేవి'కి

2. తిథీనాముత్తమే దేవి గణేశప్రియవల్లభే ।
సర్వ సంకట నాశాయ గృహాణార్ఘ్యం నమోస్తుతే ॥
'చతుర్థ్యై నమః' - ఇదమర్ఘ్యం సమర్పయామి ।

తరువాత - ఈ క్రింది మంత్రంతో చంద్రునికి చందన కుసుమాక్షతలు, పెరుగు కలిపిన రాగిపాత్రలోని నీటిని అర్ఘ్యం ఇవ్వాలి.

3. గగనార్ణవమాణిక్య చంద్ర దాక్షాయణీపతే ।
గృహాణార్ఘ్యం మయాదత్తం గణేశప్రతిరూపక ॥

ఈ చవితినే 'సంకష్టహరచతుర్థి', లేదా 'వక్రతుండ చతుర్థి' అంటారు.

'యం యం కామయతే యోవై తం తమాప్నోతి నిశ్చితం - అని పురోణోక్తి.

ఏకోరికతో ఈ వ్రతాన్ని చేస్తే, ఆ కోరిక తప్పకుండా నెరవేరుతుంది.

శ్రీ మహాగణపతయే నమ ✧

మహిమాన్వితమైన గణపతి 21 నామాలు

1. గణంజయాయనమః
2. గణపతయే నమః
3. హేరంబాయ నమః
4. ధరణీధరాయ నమః
5. మహాగణపతయే నమః
6. లక్షప్రదాయ నమః
7. క్షిప్రప్రసాదనాయ నమః
8. అమోఘ సిద్ధయే నమః
9. అమితాయ నమః
10. మంత్రాయ నమః
11. చింతామణయే నమః
12. నిధయే నమః
13. సుమంగళాయ నమః
14. బీజాయ నమః
15. ఆశాపూరకాయ నమః
16. వరదాయ నమః
17. శివాయ నమః
18. కాశ్యపాయ నమః
19. నందనాయ నమః
20. వాచాసిద్ధాయ నమః
21. ఢుంఢి వినాయకాయ నమః

ఈ 21 నామాలు చెప్తూ దూర్వా లతోగుణ, బిల్వాలతోగానీ, పుష్పాలతో గానీ పూజించి, 21 ఉండ్రాళ్లను నివేదించాలి. ప్రతి చవితినాడూ ఈవిధంగా చేయవచ్చు. మహావిశేష ఫలప్రదమైన నామాలివి. నిరంతరం మననం చేయదగినవి.

(సౌజన్యం: శ్రీ గణపతి సపర్యాపద్ధతి,
సంకలనం: శ్రీ పి.వి. బి. మహాదేవ్)

ఋషిపీఠంలో సెంటర్ స్ప్రెడ్‌గా వేస్తున్న ''వేదిక్ హెరిటేజ్'' విజ్ఞానదాయకంగా ఉంది. దీనిని ఇంగ్లీషులో వేయడం వలన ఆంధ్రేతర రాష్ట్రాలలో ఉంటూ, తెలుగు చదువుకునే అవకాశం లేని, ఆసక్తి కల విద్యార్థులు కూడా చదివి, విశేషాలు తెలుసుకునే అవకాశం ఉంది.

డిసెంబర్'99 సంచికలో ఆయుర్వేదం గురించి తెలియజేశారు. అందులో కొన్ని సవరణలు -

★ చరక, సుశ్రుతుల కాలం విషయంలో - చరకుడు ఏ కాలానికి చెందినవాడు అనే అంశంపై చరిత్రకారుల్లో భేదాభిప్రాయాలు ఉన్నప్పటికీ - చరక, సుశ్రుతులలో చరకుడు ముందు వాడు, సుశ్రుతుడు తరవాత కాలం వాడు.

★ ఆయుర్వేద నిర్వచనం

హితాహితం సుఖందుఃఖం ఆయుస్తస్య హితాహితం।
మానం చ తచ్చ యత్రోక్తం ఆయుర్వేదస్స ఉచ్యతే ॥

హితాయువు, అహితాయువు, సుఖాయువు, దుఃఖాయువు - వీటికి ఏది పథ్యం, ఏది అపథ్యం; ఆయుఃప్రమాణం - వీటిని గురించి తెలియజేసే శాస్త్రం ఆయుర్వేదం.

★ పంచకర్మ చికిత్సల వివరణలో

Vamana - Treatment with Emetics, (వమన చికిత్స)

Virechana - Treatment with Purgatires (విరేచన చికిత్స)

''స్నేహనం'' - అంటే **Medicated Ghee**తో చేసే చికిత్స, **Medicated Ghee**ని ''స్నేహం'' అంటారు.

- డా॥ కోటేశ్వరరావు, హైదరాబాద్

మహాశయా,

జాతికి జీవ గఱ్ఱియై, ఈ భారతజాతిని అత్యున్నత స్థానంలో పూజనీయ స్థితిలో ప్రతిష్ఠించిన మన భారతీయ - వైదిక, సదాచార, సంప్రదాయ సనాతన - సంస్కృతిని, ఈ దేశం, జాతి, జనం, విస్మరించి; నీచస్థాయికి దిగజారుస్తున్న ఈ సంధి సమయంలో, తత్సంస్కృతీ వైభవ పునర్వికాస, పునరుద్ధరణా మహోద్యమానికి మీ ఋషిపీఠం ఆలంబన కాగలదని మా ధృఢ విశ్వాసం.

ఇట్టి పత్రిక ఒకటుందని మాకు తెలియనే లేదు - మొన్న విజయవాడలో (రామనామ క్షేత్రంలో) చూచేవరకు; గతసంచికలు దొరక లేదు, జనవరి సంచిక ఇంకా రాలేదని చెప్పారు.

మీ ప్రయత్నాన్ని మేము అభినందించక పోవడం, మన జాతిని సంస్కృతిని అభిశంసించటమే. ఆ పరాత్పరుడు మీకన్నిటా తోడై వుండి, మీరు కార్యసాఫల్య కృషిలో విజయకేతన మెగరేయగలరని హృదయపూర్వకంగా ఆశిస్తున్నాను.

- శ్రీ సత్యనారాయణరావ్, కొంకల

ఇన్నాళ్ళు మన సంస్కృతికి కావలసిన పత్రిక ఇంత ఆలస్యంగా వెలుగులోకి రావటం దురదృష్టం. కానీ ఇప్పుడు వచ్చినందుకు, అదీ మీ ద్వారా వస్తున్నందుకు మీకు మా ధన్యవాదాలు. మీరున్నత లక్ష్యాలు సాధించ డానికి నేను ఒక సమిధనై మీకు తోడ్పడితే చాలు.

- మార్కాండ్, అరసవల్లి

మీ పత్రికను చదివాను. సలక్షణంగా ఉన్నది. నాదొక చిన్న సూచన. మీరు కంఠస్థం చేయదగిన పద్యం (నవంబరు సంచిక)లో 'కృష్ణ శతకం'లోని 'నీవే తల్లివి తండ్రివి... కృష్ణా!' ఉదాహరించారు. బాగున్నది. కానీ ఈ పద్యాన్ని ఎవరు రాశారో తెలియదు అన్నారు. ఈ శతకం వ్రాసినవారు నృసింహుడు.

కృష్ణ శతకంలోని 102వ పద్యం చూడండి.

భారద్వాజసగోత్రుడ
గారవమున గంగమాంబ, కరుణాసుతుడన్
పేరు నృసింహాహ్వయుడను
శ్రీ రమణా! నన్నుఁగావు, సృష్టినిఁ గృష్ణా!

గమనింపగలరు.

- ఎం.ఎస్.శ్రీరాములు, బిళ్ళకుప్పం

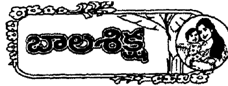
తమ 'ఋషిపీఠం' సంచికలు కాకతాళీయంగా చదవడం జరిగింది. ధన్యుణ్ణి అయ్యాను. అనేక అమూల్య విశేషాలతో కూడిన మీ(మా) 'ఋషిపీఠం' పత్రిక ఆణిముత్యంగా వెలుగొందుననుటలో అతిశయోక్తి లేదు.

- జి.రంగారావు, చెన్నై

కొత్తగా ప్రారంభమైన ధారావాహిక నవల ''ఉభయభారతి'' ఆసక్తికరంగా ఉంది. చక్కని చారిత్రక ఇతివృత్తాన్ని భావపుష్టిగా నేటి భాషతో అందించడం అభినందనీయం.

- టి.కె.కృష్ణ, బళ్లారి

బాటసారి - కల్పవృక్షం
(కథ)

ఒక బాటసారి ప్రయాణమైపోతూ, దారిలో ఒక మైదానాన్ని చేరుకొన్నాడు.

అతడు బైట ఎండలో నడిచినందున, అలసి ముచ్చెమటలు పట్టగా కాస్సేపు విశ్ర మించాలని ఒక చెట్టునీడన కూర్చున్నాడు.

కొంచెంసేపయ్యాక అక్కడ నిద్రపోవ టానికి తనకొక పాన్పు లభిస్తే ఎంత సుఖంగా వుంటుందో అని ఊహించసాగాడు.

అతడు కూర్చున్నది కల్పవృక్షం నీడలో. ఆ విషయం అతగాడు ఎరుగనే ఎరుగడు. అతడి ఊహలో కోరికమెదలగానే అతడి పక్కన ఒక చక్కని పానుపు అమర్చబడింది. దాన్ని చూసి ఎంతో ఆశ్చర్యపోయి దానిమీద పడు కొన్నాడు.

ఆ తరువాత ఒక సుందరాంగి వచ్చి సుతి మెత్తగా తన పాదాలను ఒత్తితే ఎంత హాయిగా వుంటుందోకదా .అనుకొన్నాడు. ఈ తలపు కలుగగానే నిజంగానే ఒక సుందరాంగి వచ్చి తన పాదాలను ఒత్తుతూండటం కనుగొని బాట సారి పరమానందభరితుడయ్యాడు.

ఆ తర్వాత అతడికి విపరీతమైన ఆకలి వేసింది. అప్పుడు అతడిలా ఊహించాడు: "నేను కోరినదంతా సంప్రాప్తమైంది. నా కిక ఏదైనా ఆహారం లభించకపోతుందా?" మరు క్షణంలోనే అతడి ముందు రకరకాలైన రుచికర పదార్థాలు వడ్డించబడ్డాయి.

వెంటనే వాటిని ఆరగించసాగాడు; తృప్తిగా తిన్న తరువాత, పరుపుమీద పడుకొని ఆరోజు జరిగిన సంఘటనలన్నీ నెమరువేసుకోసాగాడు. అలా చేస్తూ చటుక్కున "ఇప్పుడు హఠాత్తుగా నన్నొక పులి వచ్చి గుటుక్కున మింగితే!" అని ఊహించాడు. మరుక్షణంలోనే గాండ్రు మంటూ ఒకపెద్దపులి అతడి మీదికి ఉరికి మెడను పంజాతోకొట్టి నెత్తురు తాగ సాగింది. ఇలా ఆ బాటసారి ప్రాణాలు కోల్పోయాడు.

సామాన్యంగా లోకుల గతి యిలాగే పరిణమిస్తూంటుంది. కీర్తి.గౌరవాలను వాం ఛించి భగవంతుణ్ణి ప్రార్థించే పక్షంలో, మీ కోరికలు కొంత మేరకు తప్పక సిద్ధిస్తాయి. కాని వాటి వెనుకే పెద్దపులి దాగివుందని జ్ఞాపకం వుంచుకోండి. రోగం, శోకం, ధననష్టం, మాన హాని మొదలైన యీ పెద్ద పులులు సజీవమైన పులికంటె వెయ్యిరెట్లు భయంకరాలుకదా!

శ్రీరామకృష్ణ పరమహంస బోధామృతం

'విజ్ఞానం పోటీ – 7' ఫలితాలు

గత సంచిక (జనవరి '2000)లోని 'విజ్ఞానం పోటీ - 7'కి వచ్చిన సమాధానా లలో, అన్నివిధాలా సరిగ్గా వ్రాసిన **1. కె. శ్రీనాథ్ సుమన్‌కుమార్ (సిరివేల్), 2. టి.నిర్మల, (విశాఖ)**లకు ప్రకటించిన ప్రకారం రూ. 50/-లు చొప్పున (మొత్తం రూ.100/-లు) బహుమతి పంపుతున్నాం. విజేతలైన చిన్నారులకు అభినందనలు.

– సంపాదకుడు

సరియైన సమాధానాలు :

1.శూద్రకుడు 2.మాద్రి 3. కౌసల్య, సుమిత్ర, కైకేయి 4. శ్రీశైలం (మల్లికార్జు నుడు), ద్రాక్షారామం (భీమేశ్వరుడు), కాళేశ్వరం(కాళేశ్వరుడు) 5. కుచేలుడు 6. పోతన 7. శకుంతల 8. ఒరిస్సా 9. త్రిశంకు 10. క్షేత్రయ్య

కంఠస్థం చేయదగిన శ్లోకం

శారదా శారదాంభోజ -
వదనా వదనాంబుజే।
సర్వదా సర్వదాస్మాకం
సన్నిధిం సన్నిధిం క్రియాత్ ॥

"శరత్కాలంలో వికసించే పద్మం వంటి ముఖం కలిగిన శారదాదేవి, నా ముఖకమలంలో సర్వకాలములందు సన్నిధి చేయుగాక. ఆదేవి సర్వదా - సర్వమును ప్రసాదించునది".

ఇది మహావ్యాఖ్యాత మల్లినాథసూరి చేసిన శారదాస్తుతి.

శారదా అనుగ్రహాన్ని ప్రసాదించే మహిమ ఈ శ్లోకానికి ఉంది. కాళిదాస కావ్యాలకు మల్లినాథులవారు చేసిన వ్యాఖ్యయే దేశమంతటా ప్రమాణం. వీరి వ్యాఖ్యవల్లనే కాళిదాస సాహిత్యం విశేష విఖ్యాతి పొందింది.

విజ్ఞానం పోటీ – 8

ఈ క్రింది ప్రశ్నలకు సమాధానాలను 'కాంపిటీషన్ కార్డు'పై రాసి, ఋషిపీఠం చిరునామాకు పంపండి. 'విజ్ఞానం పోటీ -8'కి అని వ్రాయడం మరచిపోవద్దు. అన్ని సమాధానాలు సరిగ్గా రాసిన వారిలో ఇద్దరికి రూ. 50/-లు చొప్పున (రూ. 100/-) నగదు బహుమతి పంపుతాం. 15 సంవత్సరాలలోపు బాలబాలికలు మాత్రమే ఈ పోటీలో పాల్గొనాలి. కార్డుపై మీ చిరునామా, పేరు, వయస్సు, చదువు కూడా రాసి పంపండి. సమాధానాలు మార్చి 20వ తారీఖులోపు పంపాలి.

1. అగస్త్యుని భార్య పేరు ?
2. అరుంధతీదేవి భర్త అయిన మహర్షి ?
3. శ్రీరామకృష్ణ పరమహంస అసలుపేరు ?
4. జటాయువు సోదరుడైన మరో పక్షిరాజు ? (సీతాన్వేషణ సమయంలో హనుమదాదివానరులకు సహకరించాడు)
5. సంగీతమూర్తిత్రయంలో – త్యాగరాజు, ముత్తుస్వామి దీక్షితులు కాక మూడవ వారు ?
6. 'మేఘసందేశం' రచయిత ?
7. 'అల్లసాని పెద్దన' ఏ రాజు యొక్క ఆస్థానకవి ?
8. 'ఎవ్వని చే జనించు జగము' – పద్యాన్ని రచించిన కవి ?
9. భద్రాద్రి రామాలయం వద్దనున్న నది ?
10. అజంతా, ఎల్లోరా ఏ రాష్ట్రంలో ఉన్నాయి ?

హితవచనం

అభివాదన శీలస్య
నిత్యం వృద్ధోపసేవినః ।
చత్వారి పరివర్ధంతే
ఆయుర్విద్యా యశో బలమ్ ॥

పెద్దవారిని ఎల్లప్పుడూ గౌరవించాలి. తల్లిదండ్రులు, అన్న, గురువు, వృద్ధులు, వీరిని మర్యాదతో గౌరవించి నమస్కరించడం మన సంప్రదాయం. ఆ సంప్రదాయం గురించి మనువు ఈ శ్లోకాన్ని చెప్పాడు.

''వృద్ధులను సేవించి, నమస్కరించేవానికి ఆయువు, విద్య, యశస్సు, బలం వృద్ధి చెందుతాయి.'' కాబట్టి ఈ సంస్కారాన్ని బాల్యంనుండి పెంపొందించుకోవాలి.

మహాభారత ప్రశ్నోక్తి – 4

నిర్వహణ :

డా॥ తిప్పాభట్ల రామకృష్ణమూర్తి

46. దుష్ట చతుష్టయం ఎవరు?
47. ''నువ్వెంత లంచమిచ్చినా కృష్ణుడు కౌరవ పక్షానికి రాడు'' ఈ మాటలు ఎవరు ఎవరితో అన్నారు?
48. జరాసంధు డెవరి కరుణతో జనించాడు?
49. యయాతి భార్యలెంత మంది? ఎవరు?
50. శకుని ఎవరి అంశతో పుట్టాడు?

2వ భాగం

1. నన్నయ్య తెలుగులో ధర్మాధర్మాలు రెండింటినీ ఒక్క ఆటవెలదిలో చెప్పాడు – ఆ పద్యం ఏది? దాని అర్థం ఏమిటి?
2. కర్ణుడు ఎవరి అంశతో పుట్టినాడు?
3. సుశర్మ ఏ దేశానికి రాజు?
4. యుద్ధంలో రెండురోజులు భీష్ముడు కృష్ణుని కూడా బాధించాడు, ఏయే రోజులలో?
5. వ్యాస మహర్షి తల్లి ఎవరు?
6. ధర్మరాజు చేసిన రాజసూయంలో దుర్యోధనుని విధి ఏమిటి?
7. యక్ష ప్రశ్నలు వేసిన యక్షుడు ఎవరు?
8. అనుద్యూతం అంటే ఏమిటి?
9. భారత యుద్ధంలో పాండవ పక్షానికి సైన్యాధ్యక్షుడెవరు?
10. భారతంలో కౌరవ పాండవులకు రాయబారాలెన్ని జరిగాయి? ఏవి?

(జవాబులు 59వ పేజీలో చూడండి)

అక్కర్లేనిది 'అల్లం' కాదు

డా॥ గాయత్రీదేవి

పెళ్ళాం బెల్లం, తల్లి అల్లం అనీ; తల్లి బెల్లం, పెళ్ళాం అల్లం అనీ సందర్భానుసారం సామెత వాడుతూంటారు. వీరి భావం ప్రకారం అల్లం అంటే చెడ్డదీ, అక్కర్లేనిదీ అనీ అర్థం ధ్వనిస్తోంది. అల్లం ఆరోగ్యానికి ఎంత అవసరమో గమనిస్తే ఈసామెతకి అర్థం మారిపోతుంది. (మంచిదే కదా...)

అల్లాన్నీ సంస్కృతంలో ఆర్ద్రకం అనీ, విశ్వభేషజ, మహౌషధీ అని అంటారు. రకరకాల వ్యాధులలో అల్లం అద్భుతంగా పని చేయడం వల్లనే దీన్ని విశ్వభేషజ, మహౌషధీ అంటారు. పద్ధతి ప్రకారం ఎండిన అల్లం, శొంఠి అవుతుంది. అల్లం, శొంఠి - రెండింటిలో కొన్ని లక్షణాలు ఒకేలా ఉన్నప్పటికీ, అల్లం ప్రధానంగా చలవచేస్తుంది. శొంఠి, వేడిచేస్తుంది.

వంటింట్లో అల్లం: పాత కాలం నుండీ మన వంటకాల మీద కూడా ఆయుర్వేద ప్రభావం ఉంది. ఏ పదార్థాన్ని ఏ రీతిలో వండితే త్రిదోషాలూ సక్రమంగా ఉంటాయి, అని ఆలోచించి, పరిశీలించి శాస్త్రకారులు నిర్దేశించిన ప్రకారం వండేవారు. ఆ వంట తీరు ఒకరినుండి ఒకరికి తెలిసి, అదే విధంగా అనుసరించి ప్రయోజనం పొందుతూండేవారు, ఇప్పటికీ కొందరు అనుసరిస్తూనే ఉన్నారు. ప్రతిరోజూ ఏ పదార్థం తినడం అవసరమో, అవి వంటలో చేరేవి. వాటిలో ఒకటి అల్లం. జీర్ణ మండలం సక్రమంగా పని చెయ్యడానికి అవసరమైనది అల్లం. అందుకని, రకరకాల కూరలు వండేటప్పుడు అల్లం చేరుస్తాం. విడిగా అల్లం ఊరగాయ చేసుకుని తింటుంటాం. రకరకాల పిండి వంటల్లో అల్లం చేర్చి చేయడం వలన, అజీర్ణం బాధలేకుండా ఆనందంగా తినగలుగుతున్నాం. అల్లం చేర్చిన మజ్జిగ తక్షణ శక్తినీ, ఉత్సాహాన్నీ ఇస్తుంది. (ఏ కూల్‌డ్రింక్‌లోనో రానంతశక్తి వస్తుంది. కూల్‌డ్రింక్ నుండి వచ్చే కెలోరీల బాధ, గ్యాస్ బాధ మాత్రం రావు). మినుముకీ అల్లానికీ జోడీ. తేలికగా జీర్ణంకాని మినుముల పిండి వంట గారెలోని, జీర్ణ రసాలు ఊరించే అల్లం పచ్చడితో తినడం వలన - అజీర్ణం బాధ ఉండదు, కడుపులో వాయువు చేరి బాధించదు.

ఔషధంగా

ఆయుర్వేదానుసారం - శరీరంలోని అగ్ని (జాఠరాగ్ని) సక్రమంగా పని చేస్తూంటే, శరీరం ఆరోగ్యంగా ఉంటుంది. అగ్ని మందగించినా, విషమించినా - శరీరానికి అనేక వ్యాధులు వస్తాయి. అగ్నిని సక్రమంగా పనిచేయించే ద్రవ్యాలలో ఒకటి అల్లం.

★ ప్రతిరోజూ ఉదయాన్నే చిన్న చిన్న అల్లం ముక్కలు (4-5) సైంధవ లవణంతో కలిసి, నమిలి తినడం ఆరోగ్యకరం.

★ జలుబు, గొంతు నెప్పి ఉన్నప్పుడు - అల్లరసం, తేనె సమపాళ్ళలో కలుపుకుని నాకడం వలన ఉపశమనం కలుగుతుంది.

★ కడుపు ఉబ్బరంగా ఉన్నప్పుడు - 20 మి.లీ. అల్లరసం 20 మి.లీ. తేని కలిపి ఒకేసారి తీసుకున్నట్లయితే, సుఖవిరేచనం అయ్యి, కడుపులోని వాయువులు కూడా బయటికి పోయి - నెప్పి తగ్గుతుంది.

★ అల్లరసం తీసుకోవడం వలన మూత్రం సాఫీగా అవుతుంది.

★ ఆకలి మందగించినపుడు, అజీర్ణం, కడుపు నెప్పి, కడుపు ఉబ్బరం, వికారం, నోటిలో రుచి తెలియకపోవడం - ఇలా జీర్ణ మండలానికి సంబంధించిన ఎటువంటి లక్షణాల కయినా అల్లం మంచి ఔషధం.

★ ప్రతిరోజూ ఒకచిన్న చెంచాడు శొంఠిపొడిని, అన్నం మొదటి ముద్దలో తినడం వలన జీర్ణశక్తి బావుంటుంది. అయితే శొంఠి పొడితో - వెచ్చటి నేతిని కలుపుకుని తీసుకోవాలి. నెయ్యి కలపడం వలన వేడిచెయ్యదు.

★ కీళ్ళ నెప్పులున్న వారు, నిత్యం శొంఠి తీసుకోవడం మంచిది.

★ తలనెప్పి, పంటినెప్పి, కీళ్ళ నెప్పులకి శొంఠి గంధం ముద్ద చల్లగా కానీ, వెచ్చగా కానీ పైపూతగా వాడచ్చు. ఈ గంధాన్ని నెప్పి ఉన్నచోట ఒకపొరలా రాయాలి (వాడుక భాషలో పట్టు వేయడం, అంటారు)

అల్లాన్నీ, శొంఠినీ అనేక ఔషధాలలో వాడతారు.

జంబీరాది పానకం

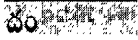
నిమ్మరసం = 3 భాగాలు

అల్లపురసం = 2 భాగాలు

పంచధార = 5 భాగాలు

మూడింటినీ కలిపి, కాచాలి. లేతపాకం వస్తున్నపుడు దింపెయ్యాలి. ఇది కొన్ని నెలలపాటు నిలవ ఉంటుంది.

తల తిరుగుతున్నప్పుడు 10-15 మి.లీ. జంబీరాది పానకం తీసుకుంటే తగ్గుతుంది. ఆకలి మందగించడం, నోటికి రుచి తెలియకపోవడం, అజీర్ణం వంటి సమస్యలున్నా వారు 10-15 మి.లీ. పానకాన్ని, ప్రతిరోజూ రెండు పూటలా వాడాలి. ఏ సమస్యలూ లేని వారు కూడా భోజనానికి 10 నిమిషముల ముందు- రెండు చెంచాల జంబీరాది పానకం తీసుకోవడం వల్ల జీర్ణ మండలం సక్రమంగా పని చేస్తుంది. అగ్ని సక్రమంగా పని చేస్తే, ఆరోగ్యంగా ఉన్నట్లే.

నవరత్న ప్రభావం

శ్రీమతి వి.బి.వి. యల్. రాజేశ్వరి ఎమ్.ఏ.

వజ్రము :

వజ్రం పేరు వినని వారుండరు. దీనిని ''రవ్వ'' అని కూడా అంటారు. మానవుడికి తెలిసిన కఠినాతి కఠినమైన ఖనిజం వజ్రమే. ఇది తెల్లగా పారదర్శకంగా ఉండి, చాలా ప్రకాశవంతంగా ఉంటుంది. ఈ మధ్యకాలంలో కోహినూర్ వజ్రము, గ్రేమ్‌మొగల్ వజ్రము చాలా ప్రసిద్ధి చెందాయి.

వజ్రాలు కృతయుగంలో - పర్వతాలలోను, ఏనుగు కుంభస్థలాల్లోనూ కూడా దొరికేవట. త్రేతా యుగంలో - కాశ్మీర కోసల దేశాలలో దొరికేవట. ద్వాపర యుగంలో - పౌండ్రక సౌరాష్ట్ర దేశాలలో దొరికేవట! కలియుగములో విరాట, సింధు విదూర దేశాలలో దొరుకుతాయట! ఆంధ్రదేశంలో అనంతపురం జాల్లాలోని ''వజ్రకరూరు'' అనే ప్రాంతంలో వజ్రాలు తరచుగా దొరుకుతుంటాయట!

వజ్రాలలో చాతుర్వర్ణ్యమూ, లింగ భేదమూ ఉంటుందని శాస్త్రజ్ఞులు చెప్తారు. తెల్లని వజ్రాలు బ్రాహ్మణ జాతివి. ఎఱ్ఱనివి క్షత్రియ జాతివి. పసుపు రంగులో గాని, బంగారు రంగులో గాని ఉండేవి వైశ్య జాతివి. నల్లగా గాని, నీలమేఘచ్ఛాయగా గాని ఉండేవి శూద్రజాతివనీ ప్రసిద్ధి.

ఎనిమిది కోణాలతో తెల్లగా ప్రకాశిస్తూ, ఇంద్రధనుస్సులాగా అనేక రంగులు వెదజల్లేది పురుషవజ్రం అంటారు. గుండ్రంగా ఉండేది స్త్రీ వజ్రము. మూడు కోణాలు కలిగి, మధ్య భాగం ఎత్తుగా ఉండేది నపుంసక వజ్రము. వజ్రాలలో పురుష వజ్రం శ్రేష్ఠమైంది.

స్త్రీలు స్త్రీ వజ్రాలనూ, పురుషులు పురుష వజ్రాలనూ ధరించాలని ఒక సిద్ధాంతం. స్త్రీలు పురుషవజ్రాలనూ, పురుషులు స్త్రీ వజ్రాలనూ ధరించాలని మరి కొందరి సిద్ధాంతము.

ఏది ఎలా ఉన్నా, వజ్రానికి అధిపతి శుక్రుడు. జాతకంలో, శుక్రుని స్థితిని బట్టి వజ్రాన్ని ధరించాలి. ఈ వజ్రాధారణ అందరికీ ఫలించదు. పరంపరగా, ఇంట్లో వజ్రం పెట్టుకోవడం అలవాటు లేకపోతే, ధరించకుండా ఉండటమే మంచిది. ఒక్కొక్కసారి దీని వలన ప్రయోజనం కన్నా, ఇబ్బందులే ఎక్కువ ఉంటాయి. కొత్తగా వజ్రాలు ధరించే వాళ్ళు కొన్నాళ్ళు పరీక్ష చేసుకుని, ఇబ్బందులే ఎక్కువగా వస్తుంటే, వజ్రాన్ని పరిత్యజించడం మంచిది.

వజ్రములలో దోషాలు : వజ్రాలలో ప్రధానంగా రెండు దోషాలు చెప్పబడ్డాయి. లోపల నల్లని చారలు కనబడితే, అది ''కాకపదం'' అనే దోషం. దీనిని ధరించడం వలన ఆయుర్భావమునకు హాని. సరైన కోణాలు లేక, లోపల మకిలి పట్టినట్లు కనబడుతూ, వెలవెల పోయినట్టుంటే, అది ''ముండ్రము'' అనే దోషం. దీని వలన కష్ట నష్టాలు ఎక్కువౌతాయి.

'చిపిటము' అనే వేరే దోషం కూడా ఒకటి చెప్పబడింది.

మంచి వజ్రము, బొగ్గుల కొలిమిలో పెట్టి కాల్చినా, భస్మం కాదు. వజ్రాన్ని భస్మం చేసే విధానం, ఆయుర్వేదంలో వేరే చెప్పబడింది.

వజ్రధారణ వలన ఉపయోగాలు: జాతకములో శుక్రుడు ఆరు, ఎనిమిది, పన్నెండు స్థానాల్లో ఉన్నా, నీచలో ఉన్నా, శుక్రమహాదశ జరుగుతున్నా - ఆ సమయంలో కష్టాలు ఎక్కువగా ఉన్నా - వజ్రాన్ని ధరించడం మంచిది. ఉంగరంలో ధరించడం ఉత్తమం. శక్తిని బట్టి, వజ్రాల హారం కూడా ధరించవచ్చు. జాతకంలో కుజదోషం ఉంటే, ఉంగరంలో వజ్రం పొదిగి ధరిస్తే, ఆ దోషం పరిహారం అవుతుంది.

దగ్గు, క్షయ, ఉబ్బసం లాంటి వ్యాధులతో బాధపడుతున్న వాళ్ళు వజ్రం ధరించడం మంచిది. వజ్రధార వలన దాంపత్యజీవితం సుఖవంతంగా సాగుతుంది. సంగీత, సాహిత్య, నాట్య, చిత్రకళలలో అభిరుచి ఉన్నవారు వజ్రాన్ని ధరిస్తే, నైపుణ్యం కలవారు అవుతారు. నాటక, సినీ రంగాలలో ఉన్నవారు వజ్రాన్ని ధరిస్తే, చాలా ఉన్నత స్థితికి వెళ్ళే అవకాశం ఉంది.

వజ్ర భస్మం సేవిస్తే, పురుషులకు వీర్య వృద్ధి, బలము, ఉత్సాహము, సంభోగశక్తి పెరుగుతాయి. స్త్రీలకు సుఖ ప్రసవాది, సుగుణములు కలుగుతాయి.

అనుకూలించడం మొదలుపెడితే, వజ్రం కన్నా గొప్ప రత్నం లేదు. తగిన వజ్రాన్ని, జాగ్రత్తగా పరీక్ష చేయించుకుని ధరించాలి.

నీలము:

ఇది ముఖ్యంగా నీలపు కాంతితో ఉంటుంది. అందుకే దీనిని ఆ పేరు వచ్చింది. వజ్రం తరువాత, ఇదే కఠినమైన రత్నంగా చెప్తారు. దీనిని అశ్మసారము, సుసారము, గల్వర్కము, ఔదకము, జర్ఘరము మొదలైన పేర్లతో కూడా పిలుస్తారు.

రత్నశాస్త్రంలో మూడు రకాలైన నీలాయి వివరించబడ్డాయి.

ఇంద్రనీలం : తల వెంట్రుకల లాగా నల్లగా గాని, నెమలి కంఠము నీలపు రంగులో గాని ఉండి, ప్రకాశిస్తూ కనిపిస్తుంది. దీనిని ధరిస్తే ఇంద్రభోగాలు కలుగుతాయిట! దీని ఖరీదు లక్షల్లో ఉండచ్చు.

మహానీలం: ఇది కూడా గొప్ప నీల కాంతులతో సహజంగా ప్రకాశిస్తూ ఉంటుంది. దీనిని నేల మీద పెట్టినపుడు, ఆ పరిసరం అంతా నీలకాంతులతో నిండిపోతుంది. దీనిని ధరించడం వలన అనేక మహాశుభ ఫలితాలు పొందవచ్చు. దీని ఖరీదు వేలల్లో ఉంటుంది.

నీలమణి: ఇది నల్లని విష్ణుక్రాంత పుష్పాల రంగు కలిగి ఉంటుంది. సహజ కాంతితో ప్రకాశిస్తూ ఉంటుంది. ఇట్లాంటి నీల రత్నం అరుదుగా దొరుగుతుంది. దీని ఖరీదు కూడా వేలల్లో ఉండచ్చు. దీనిని ధరిస్తే కష్టాలు తొలగి, కీర్తి మంతులగుతారు.

ఉత్తమ జాతి నీలాలను రెండు విధాలుగా పరీక్షిస్తారు. ఆవు పాలలో నీలాన్ని ముంచితే, ఆ పాలు నీలంగా కనబడినప్పుడు, అది ''క్షీరగ్రాహి'' నీలం. ఇది రాజయోగం యిస్తుందని పెద్దలు చెప్తారు. గరిక, ఊక, పొట్టు వంటి వాటిని నీలం మీద ఉంచి నోటితో ఊదితే, అవి గాలికి ఎగిరిపోక, నీలాన్నే అంటిపెట్టుకుని ఉంటే, దానిని ''తృణగ్రాహి'' నీలం అంటారు. ఇది శుభప్రదం.

ఇదికాక పుష్యరాగనీలం, కెంపునీలం, గోమేధికనీలం అని ఇందులో అనేక జాతులున్నాయి.

నీలములలో దోషములు:

నీలాలలో ప్రధానంగా ఆరు దోషాలు చూపిస్తారు.

త్రాసము: లోపల బీటలు, పగుళ్ళు వంటివి కనిపిస్తాయి. దీనివలన అనేక కలహాలు వస్తాయి.

భిన్నము: కాంతి విహీనంగా, మలినంగా కనిపిస్తుంది. ఇది ధరిస్తే నిత్యము దుఃఖం కలుగుతూ ఉంటుంది..

పటలము: లోపల ముక్కలు ముక్కలైనట్లుగా కనబడుతుంది. దీని వలన ఎప్పుడూ కష్టాలూ, బాధలూ కలుగుతాయి.

పాషాణగర్భం: లోపల యిసుకరేణువులు ఉన్నట్టుగా కనిపిస్తుంది. దీనిని ధరించడం వలన సంతాన నష్టం కలుగుతుంది.

మృద్గర్భము: లోపల ధూళి, బురద ఉన్నట్టుగా తోస్తుంది. దీనిని ధరించడం వలన ప్రాణభయం కలుగుతుంది.

రక్తబిందువు : నీలము లోపల రక్తబిందువులున్నట్టుగా, ఎఱ్ఱని బిందువులు కనబడతాయి. ఇది మహా దోషము. దీనిని ధరిస్తే, ధరించిన ఏడాది లోపల మృత్యువు తప్పదంటారు.

ఇవి కాక ఇంకా ''మలినం'', ''విచ్ఛాయ'' ''కుక్షి'', ''కరంజి'', ''వాలుకాస్పర్శ'' అనే దోషాలు రత్నపరీక్షలో చెప్పబడ్డాయి.

మలినం: సహజకాంతి విహీనంగా కనబడటం.

విచ్ఛాయ: నీలం కాని, వేరే రంగు కనబడటం.

కుక్షి: అరచేతిలో పెట్టుకుని చూస్తే, రాయి లోంచి, చేతి రేఖలు తెల్లగా కనబడటం.

ఈ మూడింటినీ ధరించడం వలన కష్టములు ఎదురౌతాయి.

కరంజి: అరచేతిలో పెట్టుకుని చూస్తే, లోపల పైన ఉలవగింజల్లాగా, నల్లని మచ్చలు కనబడటం. దీనిని ధరిస్తే అన్నీ కలహాలే ఎదురౌతాయి.

వాలుకాస్పర్శ : లోపల నీటి బుడగలు లాగా కనబడటం. దీనిని ధరించడం దరిద్ర హేతువు.

నీలమునకు శని అధిపతి. అందుకనే నీలాన్ని శనిరత్నము అనీ, మంద రత్నము అనీ కూడా పిలుస్తారు.

శని దోషాలు, ఈ రాయిని ధరించడం వలన తగ్గుతాయి. జాతకములో శని నీచలో ఉన్నా - మూడు, ఆరు, ఎనిమిది, పన్నెండు స్థానాలలో ఉన్నా, నీలమును ధరించడం మంచిది. శని దశలో కష్టాలు కలుగుతున్నా, ఏలినాటి శని యిబ్బంది పెడుతున్నా, దీని ధారణ వలన ఆ కష్టాలు శాంతిస్తాయి.

నీలం ధరించడం వలన ఉపయోగములు:

మంచి నీలపురాయి ఉంగరంలో ధరించడం శ్రేష్ఠం. నరాలదుర్బలత్వాన్ని, పక్షవాత రోగాలనీ, మానసిక రోగాలనీ, వాతదోషాలనీ హరిస్తుంది. వాహన ప్రమాదాలని అరికడుతుంది. అపమృత్యు దోషాలని నివారిస్తుంది. నిత్యం నీలాన్ని చూస్తూ ఉండటం వలన దృష్టి దోషాలు కూడా తొలగిపోతాయి.

దీని భస్మం ఆయుర్వేద విధానంలో వివరింపబడింది. ఈ భస్మాన్ని ఔషధంగా సేవిస్తే - పిచ్చి, క్షయ, కీళ్ళ వ్యాధులు, రక్త దోషాలు నివారింపబడతాయి.

హస్త సాముద్రిక రీత్యా చేతి మధ్య వేలు శనిస్థానం. కాబట్టి, ఈ రాయిని పొదిగిన ఉంగరాన్ని మధ్యవేలికి తొడగడం శ్రేష్ఠం. ఎడమ చేతి మధ్య వేలికి గాని, ఉంగరపు వేలికి గాని తొడగడం ఉత్తమం అని ''భవప్రకాశిక'' అనే గ్రంథంలో చెప్పబడింది.

రాహు శనుల కలయిక దోషానికి ''గోమేధికనీలం'' వాడటం శుభప్రదం అని పెద్దలు చెపారు. ✦

దారిద్ర్యమోచనస్తోత్రమ్

శ్రీలక్ష్మి అష్టోత్తరశతనామాలు

విద్యావారిధి, అద్వైత సిద్ధిరత్నాకర
డా॥ గోడా వేంకటేశ్వర శాస్త్రి

(గత సంచిక తరువాయి)

3. అదితిం చ దితిం దీప్తాం
వసుధాం వసుధారిణీమ్ ।
నమామి కమలాం కాన్తాం
కామాం క్షీరోదసంభవామ్ ॥
(కామాక్షీం క్రోధసంభవామ్)

21. అదిత్యై నమః

'అదితి' దేవమాత. కశ్యప ప్రజాపతి భార్య. వామనావతారము అదితియందే జరిగినది. దేవతల తల్లిగా మహాలక్ష్మి యున్నదని భావము. ఈ అదితిని ఋగ్వేదము-

అదితి ర్ద్యౌ రదితి రంతరిక్ష మదితి ర్మాతా స పితా స పుత్రః॥
విశ్వేదేవా అదితి ర్జాతమదితి ర్జనిత్వం ॥

అని స్తుతించుచున్నది. అదితియే ద్యులోకము. అదితియే అంతరిక్షము. తల్లి, తండ్రి, పుత్రుడు, విశ్వేదేవులు, పుట్టినవి, పుట్టించునవి అన్నియు అదితి స్వరూపమే అని అర్థం.

''భేదింపశక్యముకానిశక్తి'' అనే అర్థం కూడా ఈ శబ్దానికి వుంది.

22. దిత్యైనమః

'దితి' అసుర మాత. ఈమెయు కశ్యప ప్రజాపతి భార్య. అసురులు, నాగములు దితి సంతానమే. దితి రూపముగ యుండునిదియు మహాలక్ష్మియే.

సృష్టిలోని వెలుగూ, నీడ కూడా శక్తి రూపాలే. 'వివిధముగా విభజనచెందేశక్తి' అని కూడా అర్థం వుంది.

23. దీప్తాయై నమః

దీప్తి అనగా ప్రకాశమని యర్థము. ప్రపంచమందున్న సకల పదార్థాలను మనం

చూసేందుకు ప్రకాశం అవశ్యమగుచున్నది. ఈ ప్రకాశం సూర్యుని రూపంగానేకాక చంద్రుడో, విద్యుత్తో, దీప ప్రకాశమో అవీ లేనప్పుడు శబ్దమో, లేనప్పుడు తన అంతరాత్మయే తనకు ప్రకాశకమగును. ఎక్కడ తన అరచేయి సైతము తనకు కన్పించదో అప్పుడు తన ఆత్మయే తనకు ప్రకాశమని 'బృహదారణ్యకము' తెల్పుతోంది. ఇలా వివిధవిధాలుగా 'ప్రకాశ' రూపంలో ఉండే తల్లిగనుక, 'దీప్తి' అనిపేరు.

24. వసుధాయై నమః

'వసు' అనగా బంగారమని అర్థం. ఆ బంగారమును ధరించుటచే, తనయందు దాచి యుంచుటచేత భూదేవికి వసుధయని పేరు. భూదేవి బంగారమును మాత్రము ధరించునని కాదు. కానీ సకల ఖనిజ సంపద భూమినుండే వచ్చును. అంతేకాక మానవులకో లేక సకల ప్రాణులకో ఆహారం భూమినుండే లభించును. మాంసాహారులకు సైతం, భూమియే ఆధారం, ఏలయన ఆ మాంసమును ఆ ప్రాణులు భూమి యందు జనించిన శాకములను స్వీకరించుట వలననే యేర్పడినది గదా.

కావున సర్వప్రాణులకు ఆహారము నొసగునది, ఉండుటకు స్థలము నొసగునదీ భూమాతయే. ఈ భూమాతకు దృఢ ముగా సర్వపదార్థములను ధరించు శక్తినిచ్చునది పరమాత్మయే. దీనినే వేదములు-

'యేన ద్యౌరుగ్రా పృథివీ చ దృఢా'

అని బోధించును. అట్టి 'వసుధ' అనగా భూమాత స్వరూపముగను యున్నది మహాలక్ష్మియేయని భావము. మన ఉనికికీ, మనికికీ ఆధారమైన శక్తి 'వసుధ'.

25. వసుధారిణ్యైనమః

'వసుధారిణి' యనగా బంగారము, తక్కిన లోహములు, ప్రాణికోటి స్వీకరించు ఆహారపదార్థములు, వీటిని సర్వదా ధరించు

నదని అర్థము. వీటిని మానవులు ఉపయోగించుచుండగా, మరల వాటిని ఉత్పత్తి చేయుచు తనయందుంచుకొనియుండుటయే భూమాత ప్రాశస్త్యమగుచున్నది.

''సువర్ణపుష్పితాం పృథ్వీ విచిన్వంత త్రయో నరాః''

భూమాత బంగారుపుష్పులు వెదజల్లునని అప్పయ్య దీక్షితుల వారి సూక్తి.

26. కమలాయైనమః

కమలమనిన తామర పుష్పము. ఈ తామరపుష్పము మనహృదయమునకు ప్రతీక. వికసించిన తామర పుష్పము పూర్ణపురుషుని చిహ్నము. మానవుల హృదయము తామర మొగ్గవలె వ్రేలాడుచుండుననియు, ధ్యానము చేత ఆ తామరను వికసింప జేసి యందు పరమాత్మను యోగులు సర్వదా గాంచుచుందురని మహాత్ములసూక్తి.

ఉద్ఘాట్య యోగ కలయా హృదయాబ్జ కోశం
ధన్యైశ్చిరాదపి యథారుచి గృహ్యమాణః।
యః ప్రస్ఫురత్యవి రతం పరిపూర్ణ బోధః
శ్రేయః సదా దిశతు శాశ్వతికం ముకుందః ॥

మహాలక్ష్మి తామర యందే కూర్చుండును. తామరయే ఆమెకు ఆసనము. ఆమె రెండు చేతులయందును తామరపుష్పములనే ధరించును. బ్రహ్మ దేవునకును తామరయే ఆసనము. తామర రేకులు అందమైన కండ్లకు ఉపమానము. కమలనేత్రుడని మహా విష్ణువునకు పేరు.

మహా విష్ణువు సైతము చేతియందు తామరనే ధరించును. తామర రేకు, తామర పుష్పము మానవుల పరిపూర్ణతకు గుర్తు కాగా, తామరాకులు పరమాత్మ యొక్క అసంగతకు సూచకము. నీటియందే పుట్టి, నీటి వలననే పెరిగి, నీటియందే నశించు తామరాకు నీటి బిందువులతో సంబంధపడనట్లు, జగత్తును సృష్టించి, జగత్తును కాపాడి, జగత్తును హతమార్చు పరమాత్మ సైతము ప్రపంచ మండలి సుఖ దుఃఖములతో సంబంధింపడని శాస్త్రములు తెల్పును.

27. కాంతాయై నమః

'కాంత' యనిన స్త్రీయనియు, అందమైనదనియు అర్థములు. పరమాత్మ నిర్వికారము, నిరాకారమైనను భక్తుల అనుగ్రహార్థము స్త్రీ పుంరూపముల ధరించునని పురాణములు చెప్తున్నాయి.

దేవానాం కార్యసిద్ధ్యర్థమావిర్భవతి సా యదా।
ఉత్పన్నేతి తదా లోకే సా నిత్యాప్యభిధీయతే॥

అని మార్కండేయ పురాణ వచనము. దేవతల కార్యసిద్ధికై ఆ పరమాత్మ స్త్రీ రూపమును ధరించినపుడు దేవియే పుట్టినదని లోకములో వ్యవహరింపబడునని భావము. ఆమెనే 'నిత్యా' అన్నారు.

''త్వం స్త్రీ త్వం కుమార ఉత వా కుమారీ'' అని శ్వేతాశ్వతర ఉపనిషత్తు స్త్రీ రూపముననూ పరమాత్మ అగపడునని బోధించుచున్నది. ఆ స్త్రీ స్వరూపము అనుపమ సౌందర్యవతిగా భక్తులందరకు భక్తి భావమును గల్గించునని అర్థం. తొలి వనిత ఆ ఆదిశక్తియే.

28. కామాయై నమః

'ధర్మావిరుద్ధో భూతేషు కామోస్మి భరతర్షభ ॥

– అని గీతావచనం.

''ప్రాణులయందు, ధర్మవిరుద్ధముకాని కామము నా స్వరూపము'' – అని శ్రీకృష్ణ పరమాత్మ గీతలో చెప్పిన విభూతియోగవాక్యం. కాబట్టి 'కామము' పరమాత్మ రూపమే.

పరమాత్మయొక్క 'ఇచ్ఛయే' కామము. ఆ ఇచ్ఛాశక్తియే ఆయనయందు 'స్పందశక్తి'. అదే ఈ విశ్వానికి కారణం. ఆతని 'ఇచ్ఛాశక్తి'గా అమ్మను 'కామా' అన్నారు.

✦ అయితే, పాఠాంతరాలలో 'కామాక్షి' అనికూడా ఉంది. తన కడగంటి చూపుతోనే భక్తుల కోరికలను నెరవేర్చే తల్లికనుక జగన్మాతను 'కామాక్షి' అన్నారు. శ్రీ కాంచీపురమునందు అమ్మ 'కామాక్షి' అనే పేరుతో విలసిల్లుతోంది.

29. క్షీరోదసంభవాయై నమః

దేవాసురులు క్షీరసాగరమథనం చేయుచుండగా, సంపదల తల్లి అయిన లక్ష్మి ప్రాదుర్భవించింది. కాబట్టి ''పాలకడలినుండి పుట్టినది'' (క్షీరోద సంభవా) అన్నారు.

✦ పాఠాంతరాలలో 'క్రోధసంభవా' అని ఉంది.

క్రోధమనగా జగత్తునందు ఏర్పడే ఏహ్యాభావం. దానివలన కలిగే వైరాగ్యంవలన పుట్టే జ్ఞానము అమ్మ స్వరూపము. కనుక 'క్రోధసంభవా'.

అంతేకాక – మహిషాసురాది దనుజుల అధర్మాలపై ఆగ్రహించి, దుర్గాది దివ్య రూపాలను ధరించినది కనుక 'క్రోధసంభవా' అని అమ్మ పేరు. (సశేషం)

మన పద్యం

పవి పుష్పంబగు, నగ్ని మంచగు, నకూపారంబు భూమీ స్థలం
బవు,శత్రుండతి మిత్రుడౌ, విషము దివ్యాహారమౌ నెన్నగా
అవనీ మండలిలోపలన్ శివ శివేత్యాభషణోల్లా సికిన్
శివ! నీ నామము సర్వవశ్యకరమౌ శ్రీకాళహస్తీశ్వరా!

ఇది ధూర్జటి కవి రచించిన 'శ్రీకాళహస్తీశ్వర' శతకంలోనిది. ఛందస్సు : మత్తేభం. శివభక్తి మాధుర్యం చిందులు వారేలా ఆ మహాకవి ఈ శతకాన్నే కాక, 'శ్రీ కాళహస్తి మాహాత్మ్యం' అనే అద్భుతమైన ప్రబంధాన్ని రచించాడు.

కంఠస్థం చేయదగిన మంచి పద్యాలెన్నో ఈ శతకంలో ఉన్నాయి. అందులో ఒకటి ఈ పద్యం.

'శివ' నామ మహిమని తెలియజేసే పద్యమిది.

''ఈ భూమండలంపై 'శివ శివ' అని నిరంతరం పలికేవానికి అన్నీ శుభంగా మారుతాయి. అతడిని బాధించాలని ఎవరైనా వజ్రాయుధాన్ని (పవి) ప్రయోగించినా, అది పుష్పమై అలంకారమవుతుంది. సముద్రం (అకూపారం) భూమిగా మారుతుంది. శత్రువు మిత్రుడౌతాడు. విషము అమృతం (దివ్యాహారం) అవుతుంది. ఓ శివా! నీ నామం సర్వవశ్యకరం''. శివనామ పరాయణుడైన భక్తునకు సర్వమూ శివమే.

ఈ పద్యంలో మరో అంతరార్థం ఉంది. నిత్య శివజపం వలన ఆత్మజ్ఞానం కలిగి, ద్వంద్వాతీతుడౌతాడు. అతడికి సర్వమూ సమానమే.

సమశ్శత్రౌచ మిత్రేచ తథామానావమానయోః।
శీతోష్ణ సుఖదుఃఖేషు సమః, సంగ వివర్జితః ॥
తుల్యనిందాస్తుతిః మౌనీ ....
...... భక్తిమాన్ యస్స మే ప్రియః ॥

''శత్రుమిత్రులయందు, మానావమానాదులందు, శీతోష్ణ సుఖదుఃఖాదుల యందు, నిందాస్తుతులయందు సమదృష్టి కలిగిన, సంగరహితుడు, మౌని, జ్ఞాని... నిజమైన (పండిన) భక్తుడు. అతడే నాకు ప్రియుడు'' అని 'గీత'లో కృష్ణ పరమాత్మ వచనం.

అటువంటి 'జ్ఞాని'గా మార్చే మహిమ 'శివ' నామానికి ఉంది. ✦

వేదవేద్యుడు శివుడు

వేదపద్ధతిలో ఈశ్వరార్చన చేసేవారి వద్దగల శివపూజా సామగ్రిలో ఏ తామస పదార్థమూ లేదు. బిల్వ పత్రాలు, పుష్పాలు, ఫలాలూ, ధూప, దీప నైవేద్యాలతోనే భగవత్పూజ జరుగుతుంది. శివలింగార్చ నంలో మద్యమాంసాలు ఎన్నడూ ఉపయోగింపబడవు. కాబట్టి శివుడు తామస దేవత అనడం అజ్ఞానం, అవివేకం.

మూర్తిత్రయాంతర్గతుడైన శివుడు కారణావస్థానియామకు డుగా భావింపబడతాడు. కారణావస్థ లేక అవ్యక్తావస్థే శివావస్థ.

తమోనియంత్రణమొనర్చడమే సర్వధా కఠినం. శివభగ వానుడు తమోనియామకుడే గానీ, తమస్సునకు అధీనుడు కాడు.

శివుడు భయానకుడే కాక, శాంత స్వరూపుడు కూడా. సర్వ సంహారకుడు, కాలకాలుడు, మహాకాలేశ్వరుడు, మహామృత్యుం జయుడు అయిన భగవంతుని యందు 'ఉగ్రత' ఉండడం యుక్తమే.

ఒకటి నిత్యం గుర్తుంచుకోవాలి - హరిహరులు (శివ విష్ణువులు) ఒక్కరే. వారిలో అణుమాత్రం కూడా భేదం లేదు.

వేదమంత్రములన్నిటి చేత 'రుద్రః పరమేశ్వరః' - పరమాత్మయే రుద్రుడని, మహాదేవుడని చెప్పబడుతున్నాడు. శివుని కంటే రుద్రుడు భిన్నుడని చెప్పేవారు వేదాల్లో ఇతర మంత్రాలపై కూడా దృష్టిని ఉంచాలి. ఆ మంత్రాలలో పరమేశ్వరునికే శివ, త్ర్యంబక, మహాదేవ, మహేశాన, పరమేశ్వర, ఈశ్వర, ఈశానాది శబ్దములు సుస్పష్టంగా ప్రయుక్తాలయ్యాయి.

అనాది, అపౌరుషేయాలైన వేదాలు, తన్మూలకాలైన పురాణ, ఇతిహాస, మంత్రాల ద్వారా శివుని పరమేశ్వరత్వం, శాంతత్వం, సర్వ పూజ్యత్వం సిద్ధమవుతుండగా, ''శివపూజ అనార్యుల నుండి గ్రహింపబడింది'' అని చెప్తున్న తలాతోకలేని మాటలకు విలువ లేదు.

'యతిచక్ర చూడామణి' శ్రీకరపాత్రీస్వామి

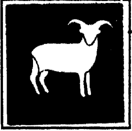
మాసఫలాలు

(దోష నివారణకు సూచనలతో)

(ఫిబ్రవరి 2000)

	గు శ		
బు కు	ఫిబ్రవరి 2000		రా
కే ర			
శు	చం		

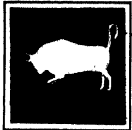
శ్రీమతి వి.బి.వి.ఎల్. రాజేశ్వరి, ఎం.ఏ

। – భరణి – కృత్తిక ప్రథమ పాదం.)

ఈ రాశివారికి ఈ మాస మంతా అనుకూలమైనదే. ఆయురారోగ్య ధన ధన్యాభివృద్ధిగా ఉంటారు. ప్రభుత్వ ఉద్యోగులకు, అధికారుల మన్నన లభిస్తుంది. ఈ రాశి వారికి యిప్పుడు ఏలి నాటి శని నడుస్తోంది. త్వరలో శని ద్వితీయం లోకి వెళుతున్నాడు. అందుచేత విష్ణుసహస్రనామం – సుబ్రహ్మణ్య పూజ చేయించుకుంటే మంచిది. కృత్తికా నక్షత్రం వారు ప్రత్యేకంగా శని జపం చేయించుకోవాలి. శనైశ్చరాలయంలో తైలాభిషేకం చేయించుకోవాలి. (ఏలినాటి శని ''గమనిక'' చూడండి)

వృషభం

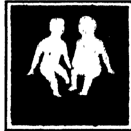
(కృత్తిక 2,3,4 – రోహిణి, మృగశిర 1,2)

ఈ రాశివారికి, ఈ మాసమంతా అనుకూలమైనదే. అనుకున్న పనులు సాధించగలుగుతారు. ఈ మాసమంతా సుఖ సంతోషాలతో గడుస్తుంది. అన్ని వృత్తుల వారికీ, ఉద్యోగస్థులకీ మంచి రోజులు. వీరికి కూడా ఏలినాటి శ.. ప్రథమ దశ ముగియ వస్తోంది. వీరు కూడా శనిజపం, తైలాభిషేకం చేయించుకోవాలి. కృత్తిక నక్షత్రం వారు ముఖ్యంగా గుర్తుంచుకోవాలి. కళాకారులకు ఫిబ్రవరి 15 నుండి ఇంకా బాగుంటుంది.

గమనిక

''రెండవసారి వచ్చే ఏలినాటి శని, గండం'' అనే సూత్రం – కృత్తికా నక్షత్రం వారికే కాక; ఉత్తర, ఉత్తరాభాద్ర, ఉత్తరాషాఢ నక్షత్రాల వారికి కూడా వర్తిస్తుంది. పుట్టినప్పుడే ఏలినాటి శనిలో పుడితే, అది మొదటిదిగా లెక్కలోకి రాదు. తరువాత వచ్చేదే మొదటిది. ఆ తర్వాత వచ్చేది రెండవది. ఇది సుమారుగా అర్వై ఏళ్ళ వయస్సులో వస్తుంది. ఇలా వచ్చినపుడు శనికి తైలాభిషేకం చేయిస్తే శాంతి జరుగుతుంది. శుభప్రదం కాగలదు.

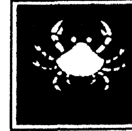
మిధునం

(మృగశిర 3,4 – ఆరుద్ర, పునర్వసు 1,2,3)

వీరికి లాభనష్టములు ఈ నెలలో సమానముగా ఉంటాయి. భార్యకు (భర్తకు) వీరికి కొద్దిగా అనారోగ్యము. ఆరోగ్యము చేకూరును. వృత్తి, వ్యాపార, ఉద్యోగస్థులకు ప్రథమభాగం, అంతగా బాగుండదు. ఈ రాశివారు రవి, కుజ, శుక్రులకు జపదానాదులు చేసు కోవాలి. నవగ్రహములకు తొమ్మిది రోజులు తొమ్మిది ప్రదక్షిణాలు చొ॥ చేయండి. తరువాత శివదర్శనం చేసుకోండి.

కర్కాటకం

(పునర్వసు 4 – పుష్యమి – ఆశ్లేష)

వీరికి ఈ మాసములో విశేష ప్రయాణములు ఉన్నాయి. అందుచేత అలసట, అనారోగ్యము కలదు. దుఃఖవార్తా శ్రవణము ఉంది. వేళ తప్పి భోజనములు చేయుదురు. ధన వ్యయము అధికముగా కలదు. వీరికి రవి, బుధ, కుజ, శుక్ర, చంద్రులు ఈ మాసము నందు అనుకూలురు కారు. వారికి జప, దానములు చేసి కొనవలెను. అన్ని వ్యవహారములలో జాగ్రత్తగా వ్యవహరించండి. ఈ ఒక్క మాసము నందు ఆందోళన పడకండి.

మార్చి నుండి ఈ రాశి వారికి బాగుంది. పుష్యమి నక్షత్ర జాతకులు మరికొంత జాగ్రత్త వహించాలి. యథాశక్తి దైవధ్యానము నందు ఉండండి. ఈ రాశి వారు ప్రతి ఒక్కరు పదివేల గాయత్రి జపం చేయించుకోండి. ఇది గ్రహానుకూలతను కలిగిస్తుంది.

సింహం

(మఘ – పుబ్బ – ఉత్తర ప్రథమ పాదం)

వ్యాపారాభివృద్ధి, గౌరవాభివృద్ధి ఉంది. ఈ మాసములో ద్వితీయ భాగము అంత అనుకూలమైన రోజులు కావు. ఈ మాసం ద్వితీయభాగంలో

ఏమీ క్రయవిక్రయాలు చేయకండి. రవి, కుజ, శుక్ర, బుధలకు జప దానాలు అవసరం. లలితా సహస్రనామ పారాయణం చేయుట అవసరం.

కన్యా

(ఉత్తర 2,3,4 – హస్త – చిత్త 1,2.)

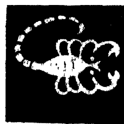
వీరికి రెండు సం॥ నుండి అష్టమ శని నడుచుచున్నందున వీరుకూడ శనికి తైలాభిషేకము చేయించుకోవాలి. వీరికి ఈ నెల ద్వితీయ భాగము ఇంకా బాగా యోగించును. ధనం అధికముగా ఖర్చు పెడతారు. సుబ్రహ్మణ్య స్వామిని ఆరాధించాలి. 15వ తారీఖునుండి ప్రయత్నసాఫల్యత, వస్త్రలాభము, గృహమందు శాంతి సౌఖ్యములు కలుగుతాయి. రవి, కుజ, రాహులకు జపం చేయించుకోండి. కందులు కుజగ్రహంకొఱకు తప్పక దానం చేయండి. సదక్షిణగా, లీటరుంపావు (1250 గ్రా) పెరుగు దానం చేయండి.

తుల

(చిత్త – 3,4 – స్వాతి – విశాఖ – 1,2,3.)

ఆరోగ్యము, వ్యవహార జయము, కార్యానుకూలత ధనధాన్యాభివృద్ధి సామాన్య ముగా ఉండును. ఖర్చులు సక్రమంగా ఉండును. దైవభక్తి పెరుగును. పిల్లలకు అభివృద్ధి కలదు. అవయవములలో ఉష్ణ బాధలు ఉంటాయి. వీరికి కూడా కొద్ది మాసములలో అష్టమశని రాగలదు. అందుచేత శనికి తైలాభిషేకం చేయించుకోండి. లలితా సహస్ర నామం చేసుకోండి. చిత్తవారు తైలాభిషేకం వెంటనే చేయించుకోవలెను.

వృశ్చికం

(విశాఖ-4 – అనూరాధ – జ్యేష్ఠ)

ధనధాన్యవృద్ధి కలదు, ప్రయత్నములు అనుకూలించును. సేవకుల సహకారముంటుంది. కుటుంబ సుఖ సంతోషాలుంటాయి. బాకీలు వసూలు అవుతాయి. అనూరాధవారికి మంచిరోజులు. శుభ కార్య నిర్వహణ, శత్రుజయము, ధన కీర్తులు కలుగుతాయి. ప్రయాణాలు ఉపకరిస్తాయి. స్త్రీసుఖం, కుటుంబ శాంతి కలుగుతుంది. పిల్లలు ఆరోగ్యంగా ఉంటారు. మహా లక్ష్మి పూజ మాత్రం చేసుకోవాలి. ఆవుపాలను నైవేద్యం పెట్టవలెను.

ధనుస్సు

(మూల – పూర్వాషాఢ – ఉత్తరాషాఢ ప్రథమపాదం)

ఈ మాసము విశేష ధనలాభము కలుగును. మానసిక సంతోషము మెండు.. అధికారుల ఆదరణ కలిగి ఉన్నత స్థితికి దోహదమగును. మనస్సు నిర్మలంగా ఉండి ఆనందంగా ఉంటారు.

కుటుంబంలో ఆనందం ఉంటుంది. కీర్తి ప్రతిష్ఠలు కలుగుతాయి. వాహన సౌఖ్యం కూడా కలదు. పూర్వాషాఢవారికి ఇంకా మంచి కాలము. చంద్రోదయ వేళ దీపం పెట్టి లక్ష్మీ అష్టోత్తర స్తోత్రం చదువుకోండి. ఈ రాశి వారికి అధిక ధనప్రాప్తి కలుగును.

మకరం

(ఉత్తరాషాఢ 2,3,4 – శ్రవణం – ధనిష్ఠ 1,2)

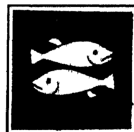
నూతన వస్త్ర లాభము కలదు. సోదరులు, సహకరిస్తారు. ఫిబ్రవరి 15 నుండి ధనలాభము, వృత్తి వ్యాపారాలలో జయము కలుగుతుంది. శుభకార్యములు చేస్తారు. శ్రవణానక్షత్రం వారికి మంచి యోగ కాలము. ఈ రాశివారికి అర్ధాష్టమ శని నడుస్తోంది. వీరు శని గ్రహ శాంతికి ఏకాదశ రుద్ర తైలాభిషేకము చేయించుకోవలెను. లక్ష్మీదేవి పూజ చేసుకోవాలి.

కుంభము

(ధనిష్ఠ 3,4 – శతభిషం – పూర్వాభాద్ర 1,2,3.)

వాహనవములచేత వీరికి ధనాదాయము ఉంటుంది. విదేశీ ద్రవ్య లాభం కూడా కలదు. ప్రభుత్వ వ్యవహారాలలో అనుకూలత ఉండదు. 15వ తారీకు నుండి అనుకూలంగా ఉంటుంది. దైవచింతన కలిగి, తీర్థ యాత్రలు చేస్తారు. సుబ్రహ్మణ్య పూజ చేసికోవలెను. శనికుజులకు జపదానాలు చేయవలెను. నువ్వులు, కందులు, పెరుగు (1250 గ్రా) దానం చేయవలెను.

మీనం

(పూర్వాభాద్ర 4 – ఉత్తరాభాద్ర – రేవతి)

ఉద్యోగం, వ్యాపారమునందు అనుకూలత స్వల్పము. వీరు శనికి తైలాభిషేకము వెంటనే చేయించుకోవాలి. త్వరలో మీకు ఏలి నాటి శని అయిపోతోంది. శనిని ప్రసన్నం చేసుకొంటే శుభఫలితాలను పొందవచ్చు.

15 నుండి ప్రభుత్వ వ్యవహారములు అనుకూలించును. విష్ణుసహస్రనామం రోజుకు మూడు సార్లు చేసికొంటే శాంతి జరుగుతుంది. పెసలు దానం చేసికోవాలి.

ఉత్తరాభాద్రవారు శని తైలాభిషేకం వెంటనే చేయించుకోవలెను. (ఏలినాటి శని గురించిన "గమనిక" చూడండి.) ✦

అర్థవంతమైనది
మన కాలమానం

పోలిశెట్టి బ్రదర్స్

తలక్రిందుల క్రీస్తు పూర్వం లెక్కింపు

క్రీస్తుపూర్వం, క్రీస్తుశకం అనే కాలమానం లెక్కింపులో ఒక తమాషా ఉంది. క్రీస్తుశకం లెక్క బాగానే ఉంటుంది. కాని క్రీస్తు పూర్వం లెక్క మాత్రం తలక్రిందులుగా నడుస్తుంది, గమనించండి.

క్రీ.శ. 1947లో పుట్టిన వ్యక్తికి 47 సంవత్సరాలు వచ్చినప్పుడు క్యాలెండరులో 1994 (1947+47)వ సంవత్సరం ఉంటుంది. ఇది సహజమైన లెక్కలా బాగానే ఉంది.

అయితే ఇప్పుడు చూడండి. క్రీస్తు పూర్వం 1947లో పుట్టిన వ్యక్తికి 47 సంవత్సరాలు వచ్చినప్పుడు - క్యాలెండరులో 1900 (1947-47)వ సంవత్సరం ఉంటుంది. ఎందుకంటే క్రీస్తుపూర్వం సంవత్సరాల లెక్క ముందునుండి వెనుకకు వస్తుంది. ఇది తలక్రిందుల లెక్కలా ఉంటుంది. విద్యావంతులూ, అనుభవజ్ఞులూ దీన్ని అర్థం చేసుకోగలరు గానీ, సామాన్య పౌరులకు మాత్రం ఇది అయోమయంగానే తోస్తుంది.

హైందవ శకాలు

క్రీస్తుపూర్వం వంటి తలక్రిందుల లెక్క, మన హిందూ శకాల్లో కన్పించదు. మన శకాలకు ఒక స్పష్టత ఉంది. పైగా మనశకాలన్నీ అత్యంత ప్రాచీనమైనవి కూడా!

పూర్వం భారతదేశంలో ఏక కాలంలో వేర్వేరు ప్రాంతాల్లో వేర్వేరు శకాలు అమలులో ఉండేవి. క్రీ.పూ. 57వ సంవత్సరంలో ప్రారంభమైన 'విక్రమశకం' ఉత్తర హిందూ దేశమంతటా వాడుకలో ఉండేది. క్రీ.శ 78వ సంవత్సరంలో ప్రారంభమైన 'శాలివాహన శకం' దక్షిణ భారత దేశంలో అమలులో ఉండేది. (దీన్నే శక సంవత్సరం అని కూడా అంటారు) ఇలా అనేక శకాలు మన దేశంలో వాడుకలో ఉండేవి. ఇవి కాక హిందూ ఖగోళ గ్రంథాల్లో 'కలిశకం' కన్పిస్తుంది. మేషరాశిలో గ్రహాలకూటమి జరిగి నప్పటినుండీ (క్రీ.పూ 3102 సంవత్సరం ఫిబ్రవరి 18వ తేదీన) కలియుగారంభం. విక్రమ, శాలివాహన శకాలకంటే ముందునుండీ అమలు అవుతూ నేటికీ లెక్కించబడుతున్నది ఈ కలిశకం.

కలిశకం అనేది క్రీస్తు శకం కంటే 3,102 సంవత్సరాల క్రితం నుండీ వుంది. (కలిశకానికి ముందు 'యుధిష్టర శకం' ఉండేది.) అంటే మన కలిశకం మొదలై ఇప్పటికి 5 వేల సంవత్సరాలు దాటింది. 5వేల సంవత్సరాల క్రితం వరకూ ఉన్న శకాలను చెప్పుకున్నాం. అంతకంటే ప్రాచీన కాలాన్ని కూడా చెప్పగల కాలమానం మనకుంది. అదే యుగాల, మహాయుగాల, మన్వంతరాల, కల్పకాల లెక్క! కలియుగం కంటే ముందు ద్వాపరయుగం, దానికి ముందు త్రేతా యుగం, అంతేకంటే ముందు కృతయుగం... అంతకంటే ప్రాచీనం కావాలంటే మహా యుగాలూ... మన్వంతరాలూ ... ఇలా సృష్టి ఆరంభమైన నాటినుండి నేటి వరకూ ఒక్క వాక్యంలో చెప్పగల కాలమానం మన హిందువులకుంది. సృష్టిమొదలయి ఈనాటికి (క్రీ.శ 1999నాటికి) 7వ మన్వంతరంలోని 28వ మహాయుగంలో (కృత, త్రేతా, ద్వాపర యుగాలు దాటి) కలియుగం 5,099వ సంవత్సరం జరుగుతుందని చెప్పగలం. ఇంతటి బ్రహ్మాండమైన కాలమానాన్ని చెప్పగల సామర్థ్యం మరో జాతికి లేదు.

అంతటి ఘనతను కలిగి ఉండీ కూడా, ప్రపంచరీతి కోసం క్రీస్తుశకాన్ని పాటిస్తున్నారు హిందువులు.

సంవత్సర ఆరంభం

కాలమానంలో సూక్ష్మఘడియలు, పర ఘడియలు, విఘడియలు, ఘడియలు, దినాలు, వారాలు, మాసాలు, సంవత్సరాలు... మొదలైనవన్నీ ఏర్పరచిన అతి ప్రాచీన కాలమానం మనది. ఇవనీ ఖగోళ ఆధారంగానే ఏర్పరచడం జరిగింది. విదేశీయులయితే ఖగోళాధారంగా కొన్ని, తమకు తోచినట్లుగా కొన్ని 'కాలమాన అంశాల్ని' ఏర్పరచుకున్నారు.

సంవత్సర ఆరంభ విషయంలో హిందువులకూ, విదేశీయులకూ పూర్తి తేడా ఉంది.

అనేక పాశ్చాత్య దేశాల్లో జనవరి 1వ తేదీని సంవత్సరాదిగా పరిగణిస్తున్నారు. హిందువులు మాత్రం వసంత ఋతుకాలంలో సంవత్సరాదిని గుర్తిస్తున్నారు. (తెలుగు సంవత్సరాది అనీ, తమిళసంవత్సరాది అనీ..... ఇలా మనదేశంలో కొద్దిరోజుల తేడాల్లో సంవత్సరాది తేదీలను నిర్ణయించుకుని జరుపుకుంటారు. ఈకొద్దిరోజుల తేడాలూ ఎందుకొచ్చాయనేది తర్వాత పేజీల్లో తెలుసుకుంటారు) మన దేశస్థులు ఇలా కొద్ది రోజుల తేడాలో వేర్వేరు సంవత్సరాదుల్ని ఏర్పరచుకున్నా, అవన్నీ కూడా ''వసంత ఋతు కాలంలోనే'' వస్తాయి. (ఈ విషయాన్ని మనం ఇక్కడ ముఖ్యంగా గమనించాలి.) వసంత ఋతువు నందు సంవత్సరాదిని ఏర్పాటు చేసుకోవడంలో ఖగోళపరంగా ఒక ఖచ్చితమైన

పద్ధతి ఉంది. విదేశీయులు సంవత్సరాదిగి ఏర్పరచుకున్న జనవరి1వ తేదీ ఖగోళ సిద్ధాంతాలకు ఏ విధంగానూ కూడా అనుగుణంగా లేదు. సంవత్సరాదిగా జనవరి 1వ తేదీకి ఇటు చాంద్రమాన ఆధారంగానీ, అటు సౌరమాన ఆధారంగానీ, లేదా చాంద్రసౌరమాన ఆధారం గానీ లేదు. విదేశీ క్యాలెండరులో జనవరి1వ తేదీనుండి డిసెంబరు 31వరకూ తేదీల్ని అంకెల్లో లెక్కించుకోవడం తప్ప, ఏ తేదీన ఖగోళపరిస్థితి ఎలా ఉన్నదీ తెలిపే విధానం ఏదీ లేదు. అదే మన పంచాంగం సంగతి చూడండి మరి!

మన పంచాంగం ఘనత

ఖగోళ స్థితిగతులను అనుసరించి పంచాంగం రూపొందించబడింది. సంవత్సరంలో ఏరోజును తీసుకున్నా, ఇంకా చెప్పాలంటే ఏ క్షణాన్ని తీసుకున్నా కూడా – ఆ రోజుకు లేదా ఆ క్షణానికి ఖగోళస్థితిగతులు ఎలా ఉన్నాయో మన పంచాంగం స్పష్టంగా వివరిస్తుంది. (ఈ విధంగా మనం పుట్టిన క్షణాలకున్న ఖగోళ స్థితిగతులను పంచాంగం ద్వారా లెక్కిస్తూ, పండితులు మనకు జాతకాలు వ్రాస్తుంటారు.) 5 అంగాలు కలిగి ఉన్నది గనుక దీనికి 'పంచాంగం' అనే పేరు వచ్చింది. మనం ఏ రోజును తీసుకున్నా, ఆ రోజుకు సంబంధించిన పంచ అంగాలనూ (తిథి, వారం, నక్షత్రం, యోగం, కరణాలను) పంచాంగం ద్వారా మనం నిర్దిష్టంగా తెలుసుకోవచ్చు. పంచాంగంలోని 5 విభాగాలను గురించీ క్లుప్తంగా తెలుసుకుందాం.

1) తిథి : ఇది చంద్రుని నడకలకు సంబంధించినది. చంద్రకళలో 12 డిగ్రీల మార్పును 'తిథి' పేరుతో సూచిస్తారు.

2) వారం : వారంలోని 7 రోజుల్లో ఒక్కొక్క రోజుకూ ఒక్కొక్క జ్యోతిష గ్రహాన్ని అధిదేవతగా ఊహించి, ఆ రోజును ఆ గ్రహం పేరుతో వ్యవహరిస్తారు.

3) నక్షత్రం : రాశిచక్రంలోని 27 నక్షత్రాల్లో ఏ నక్షత్రం దగ్గరగా చంద్రుడు ఉంటే (ఉన్నట్లు కన్పిస్తే) ఆ నక్షత్రం పేరుతో ఆ రోజును చెప్తారు.

4) యోగం : సూర్యుడున్నట్లు కన్పిస్తున్న నక్షత్ర రాశిలోని నక్షత్రాల సంఖ్యనూ చంద్రుడున్నట్లు కన్పిస్తున్న నక్షత్ర రాశిలోని నక్షత్రాల సంఖ్యనూ (భిన్నములతో సహా) కూడగా వచ్చిన మొత్తాన్ని బట్టి సూర్యోదయకాలంలో ఏ యోగం నడుస్తుందో, అది ఎప్పుడు పూర్తవుతుందో చెప్తారు. ఈ యోగాలు 27 ఉంటాయి.

5) కరణం : తిథిలో అర్ధభాగాన్ని 'కరణం' అంటారు.

యోగం, కరణం అనేవి జ్యోతిషశాస్త్రానికి సంబంధించినవి.

ఇలా 5 అంగాలతో నిర్దిష్టంగా ఉన్న పంచాంగం మన చేతిలో ఉండి కూడా, నేడు మనమంతా 'జనవరి టు డిసెంబరు క్యాలెండరునే' ఎక్కువగా ఉపయోగిస్తున్నాం.

మన పంచాంగానికున్న విలువ, శక్తి సామర్థ్యాల్ని విదేశీయుల కాలమానాలు సాధించలేకపోయాయనే విషయం మాత్రం యదార్థం.

మన సంస్కృతిని గుర్తుంచుకోండి

ఖగోళ గతులకు అనుగుణంగా ఏర్పరచుకున్న మన సంవత్సరాదిని విస్మరిస్తూ – ఖగోళపరంగా అర్థం, పరమార్థం లేకపోయినా సరే – విదేశీయులు నిర్ణయించిన జనవరి 1వ తేదీన ''విష్ యూ హేపీ న్యూ ఇయర్'' చెప్పుకుంటూ పాశ్చాత్య సంస్కృతి వైపు సాగిపోతున్నాం మనం. పాశ్చాత్య సంస్కృతిని అనుసరించడం అనే విషయాన్ని కాస్సేపు ప్రక్కనుంచండి. స్వదేశీ పరిజ్ఞానాన్ని విస్మరిస్తున్నామనేది ఇక్కడ మనం గుర్తించవలసిన ప్రముఖ అంశం. స్వంత సంస్కృతికి దూరమైన ఏ జాతైనా కూడా ఎంత కాలమో మనుగడ సాగించలేదు. ఈ విషయాన్ని మనం ఎంత త్వరగా గుర్తించి కళ్ళు తెరిస్తే అంత మంచిది. ఖగోళ ఆధారంగా మన హిందువులు ఏర్పరచిన వసంత ఋతుకాలంలోని సంవత్సరాదిని గుర్తించి, ఆదరించి ఆచరించే తరుణం రావాలి. అంటే మన తెలుగువారంతా ఉగాది పండుగకు ''నూతన సంవత్సర శుభాకాంక్షల్ని'' తెలుపుకోవలసి ఉంటుంది.

''ఇప్పుడెందుకీ మేలుకొలుపు?''

మా స్నేహితుడొకడు మొన్ననే అన్నాడు – ''సంవత్సరానికి మొదటిరోజు జనవరి ఫస్టో, ఉగాదో... ఏదో ఒకటి! ఏదయితే ఏం పోయింది? అది పాశ్చాత్యులదీ, ఇది మన దీనూ! దట్సాల్!!''

మా స్నేహితుడు చెప్పింది ఒక విధంగా నిజమే! ఏదోవిధంగా, అదీ, ఇదీ కూడా ఆచరిస్తూ పోతున్నాం, బాగానే ఉంది. ''అయితే ఏది ఎంతవరకూ అవగాహన కల్గి ఆచరిస్తున్నామనేది ప్రశ్న!'' ఈ దిశలో కాస్త నిదానంగా ఆలోచించి చూస్తే, అసలు సంగతి అర్థమౌతుంది. కాల గమనంలో మనం పాశ్చాత్య సంవత్సరానికి అధికాడంబర విలువనిస్తూ, స్వసంస్కృతికి చెందిన ఉగాది యొక్క అర్థం, పరమార్థాలను మెల్లగా మరచిపోతున్నాం. వేపపువ్వు పచ్చడి తినే పండుగగానే తప్ప, ఉగాది ప్రాముఖ్యత మనలో ఎంత మందికి తెలుసు? ఈవిధంగా ఉగాది ప్రాశస్త్యం వెనుకబడుతోంది. మెల్లగా మనం సాంస్కృతిక పరంగా ఒక దారుణమైన మార్పుకు బలి అవుతున్నాం. ఉత్తమ మార్గాన ఉన్న స్వసంస్కృతిని వదులుకునే జాతి మనుగడ ఏనాటికైనా ప్రశ్నార్థకమే! ఈ విషయాన్ని దృష్టిలో పెట్టుకునే ప్రస్తుతానికి ఈ మేలుకొలుపు!

తెలుసుకోవలసిన కొన్ని విషయాలు

కాలమానాలను గురించి తెలుసుకునే ముందు కొన్ని ముఖ్య విషయాలపై మనకో అవగాహన అవసరం. అవి ఏమిటో క్రమంగా తెలుసుకుందాము.

(సశేషం)

ఆరోగ్యపీఠం

స్వప్నం

డా॥ గాయత్రీదేవి

ఆయుర్వేదంలో - ఆరోగ్య రక్షణ, వ్యాధి చికిత్స అని రెండు భాగాలున్నాయని నేను పదే పదే తెలియజేస్తున్నాను. ఆరోగ్య రక్షణ కోసం మానవులు ప్రతిరోజూ అనుసరించ వలసిన విధివిధానాలను ''దినచర్యగానూ, వివిధ ఋతువులలో అనుసరించవలసిన విధులను ''ఋతుచర్య'' గానూ సంహితాకారులు వివరించారు.

దినచర్య స్వప్నావస్థ (అంటే నిద్ర) నుండి మేల్కొనడంతో ప్రారంభమవుతుంది.

అలసిన శరీరానికీ, మనసుకీ విశ్రాంతి నిచ్చేది నిద్ర.

సమయం

రాత్రి పూట నిద్ర పోవడం సామాన్యం. పగటిపూట నిద్ర అందరికీ తగినది కాదు. ఆరోగ్యవంతులు రాత్రి నిద్రపోయి, బ్రాహ్మీ ముహూర్తాన మేలుకోవాలి.

ప్రశాంతంగా నిద్రపోవడం వలన శరీరం ఆరోగ్యంగా ఉంటుంది. శరీరంలోని ధాతువులన్నీ సమస్థితిలో ఉంటాయి. బలం వృద్ధి చెందుతుంది. ఇంద్రియాలన్నీ స్వధర్మాలు సక్రమంగా నిర్వహిస్తాయి.

దివా స్వప్నం

దివా స్వప్నం అంటే పగటి నిద్ర. వృద్ధులు, పిల్లలు, రోగులు, ప్రయాణంచేసి, శ్రమపడి అలసిపోయిన వారు, రాత్రి జాగరణ చేసిన వారు, శరీరం క్షీణించిన వారు పగలు నిద్రపోవచ్చు. గ్రీష్మ ఋతువులో అంటే ఎండా కాలంలో పగలు నిద్రపోవచ్చు. మిగిలిన ఋతువులలో పగలు నిద్రపోవడం వలన కఫ, పిత్త సంబంధమయిన వ్యాధులు వచ్చే అవకాశం ఉంటుంది.

స్థూల శరీరం ఉన్నవారు, కఫ ప్రకృతి కలవారూ కఫ సంబంధమయిన వ్యాధులతో బాధ పడే వారూ పగలు నిద్రపోకూడదు.

జాగరణ

అనుచితంగా రాత్రి జాగరణ చేస్తే శరీరంలో వాతం వృద్ధి చెందుతుంది. శరీరం ఎండి పోయినట్లవుతుంది.

ప్రతిరోజు నియమబద్ధంగా నిద్రపోయి, శరీరానికి మనసుకీ విశ్రాంతి నీయకపోతే - అవయవాలు సక్రమంగా పనిచేయవు. శరీరం రోగగ్రస్తమవుతుంది, క్షీణిస్తుంది.

నిద్రపట్టకపోతే

రకరకాల కారణాల వల్ల రాత్రి నిద్రపట్టక పోవచ్చు వాటిలో కొన్ని - ఏదయినా పనిలో నిమగ్నం కావడం, అలవాటు కాని సమయంలో పడుకోవడం, కొన్ని వ్యాధులు మొదలయినవి.

నిద్ర పట్టడం కోసం నిద్రమాత్రల్ని ఆశ్రయించడం అనారోగ్యకరం. నిద్రపట్టడం కోసం కొన్ని సూచనలు చేశారు సంహితాకారులు. వాటిని అనుసరించి ప్రయత్నించండి.

★ శరీరానికీ, తలకీ నూనెరాసుకుని చేసే అభ్యంగ స్నానము.
★ శరీరానికి మాసాజ్ చేయడం
★ వెచ్చని నీటితో స్నానం చేయడం
★ రాత్రి పూట ఒక గ్లాసు పాలుతాగడం
★ పరిసరాలలో సుగంధాలుండేలా చేసుకోవడం
★ శిరస్సు మీద చల్లని తైలం రాసుకోవడం
★ ఆహ్లాదకరమయిన సంగీతం వినడం.

అతిసర్వత్ర వర్జయేత్

నిద్ర కూడా పరిమితిని మించకూడదు. ఆరోగ్యవంతులకి 8 గంటల నిద్ర సరిపోతుంది.

అతిగా నిద్రపోవడం వలన కఫదోషం వృద్ధి చెందుతుంది. శరీరంలో కొవ్వు పెరిగి స్థూల శరీరాలవుతారు (లావుగా అవుతారు). పగటి పూట ఎక్కువ సేపు నిద్రపోవడం వలన ప్రమేహ వ్యాధి, ఇతర కఫరోగాలు కలుగుతాయి. చరక సంహితలో - స్థూల శరీరాన్ని తగ్గించుకోవడానికి నిద్ర తగ్గించుకోవాలనీ, కృశులు (మరీసన్నగా ఉన్నవారు) - పగలు పడుకోవడం వల్ల కొంత బరువు పెంచుకోవచ్చనీ చెప్పబడింది.

ఆచార్య చరకులు - నియమబద్ధమైన ఆహార సేవన కాగానే, నియమబద్ధమైన నిద్రవలన ఆరోగ్యం రక్షింపబడుతుంది, అని చెప్పారు. (''దేహ వృత్తే యథాహారస్తథా స్వప్నః సుఖోమతః'') ✸

మేల్కొనడం

చిన్నపిల్లలకి స్కూలు పుస్తకాలలో, 'రాత్రి త్వరగా నిద్రపోవాలి, ఉదయం త్వరగా లేవాలి' అని బోధిస్తుంటారు. ఆ సూత్రం అక్కడితో సరి, అయిపోతోంది. పెద్దలు ఆచరిస్తూంటే కదా, పిల్లలు అనుసరించగలిగేది. రకరకాల ఛానెల్స్‌లో టి.వి.పోగ్రాంలు చూస్తూ రాత్రి ఆలస్యంగా నిద్రపోవడం మామూలయిపోయింది. ఆలస్యంగా నిద్రపోయి త్వరగా మేల్కోవడం కుదరదు కదా.

ఆరోగ్యవంతుడు ఆరోగ్యంగా ఉండడానికి సూర్యోదయానికి గంట, గంటన్నర ముందుగానే నిద్ర నుండి మేల్కోవాలి. ఈ సమయంలో మనసు ప్రశాంతంగా, ఉత్సాహంగా ఉంటుంది. పరిసరాలన్నీ ప్రశాంతంగా ఉంటాయి. ధ్వని కాలుష్యం, వాతావరణ కాలుష్యం ఉండదు. చదువుకోవడానికి, ధ్యానము, ప్రార్థన చేయడానికి - అనుకూలమైన సమయం. ఏకాగ్రత కుదురుతుంది. అనంతమయిన ఆనందం, పూర్ణజ్ఞానమూ సంపాదించడానికి అనువయిన సమయం - కనుక దీన్ని ''బ్రాహ్మీ ముహూర్తం'' అంటారు. (''బ్రాహ్మీ ముహూర్తే ఉత్తిష్ఠేత్... రక్షార్థ మాయుషః స్వస్థః'')

ఉదయం లేవగానే కొంతసేపు ఏకాగ్రతతో దైవప్రార్థన చేయాలి. ఇలా చేయడం వలన మానసిక స్థైర్యం వస్తుంది. మనసు ప్రశాంతంగా ఉంటుంది. మనసు ప్రశాంతంగా ఉంటే, శరీరం కూడా ఆరోగ్యంగా ఉంటుంది.

పాఠకుల ప్రశ్నలకు సమాధానాలు

డా॥ గాయత్రీదేవి

సురేష్ బెంగుళూరు

ప్ర : డాక్టర్‌గారూ! ఏదయినా వ్యాధి వస్తుందో లేదో తెలియకుండా, ముందునుండీ జాగ్రత్తలు అంటూ జీవితాన్ని ఆనందంగా అనుభవించక పోవడం నా దృష్టిలో మూర్ఖ లక్షణంగా తోస్తోంది. ఆరోగ్యంగా ఉన్నన్నాళ్ళూ హాయిగా కాలం గడిపేసి, అనారోగ్యం వస్తే అప్పుడు చూసుకో వచ్చు కదా?

జ :ఇవి ఈరోజు కొత్తగా ఉదయించిన భావాలు కావు. చార్వాకులు - ''యావజ్జీవేత్ సుఖం జీవేత్, ఋణం కృత్వాఘృతం పిబేత్'' - అనే వారు. బతికున్నన్నాళ్ళూ, సుఖంగా, అవసరం అయితే అప్పుచేసి అయినా సరే, ఆనందంగా కాలం గడిపెయ్యాలి అని. ఎవరు నమ్మిన సిద్ధాంతాలు వారికి ఆనందాన్నిస్తాయి.

అయితే మర్చిపోకూడని విషయం ఏమి టంటే - ''ఆరోగ్యం'' షాపు కెళ్ళి డబ్బిచ్చి, కావలసినప్పుడు కొనుక్కోగలిగిన వస్తువు కాదు. ఆరోగ్య సాధనకి అడ్డదారులు (Short Cuts) లేవు. నిరంతరం శ్రద్ధ తీసుకుని ఆరోగ్యాన్ని వృద్ధి చేసుకోవాలి. ఏం సాధించడానికయినా ఆరోగ్యమే ప్రధానం - శరీరం ఆరోగ్యంగా ఉంటే మనసూ ఆరోగ్యంగా ఉంటుంది. అప్పుడే నిర్మాణాత్మకమైన ఆలోచనలతో ముందుకు సాగగలం.

పద్మావతి చెన్నై

ప్ర : నా వయసు 40 సంవత్సరాలు. విరేచనం సాఫీగా కావడం లేదు. ప్రతిరోజూ కష్టపడి వెళ్ళవలసి వస్తోంది. మందులు వాడితే సాఫీగా అవుతుంది, ఆపగానే మళ్ళీ మలబద్ధకం. దయచేసి సలహా యివ్వగలరు.

జ : విరేచనం సాఫీగా కాకపోవడానికి రకరకాల కారణాలుంటాయి. ఈ స్పీడు యుగంలో - మనకున్న టెన్షన్ ఒక కారణం. ప్రతి పనీ పరుగులు పెడుతూ గడియారానుసారం చేయ వలసి వస్తోంది. అలా హడావిడిగా చెయ్యాలను కోవడం వల్ల, విరేచనం సక్రమంగా కాదు. విరేచ నానికి వెళ్ళవలసిన అవసరం కలిగినప్పుడు పనుల హడావిడిలో ఉండి, తరువాత చూద్దాం అని వాయిదా వేయడం వలన కూడా మల బద్ధకం ఏర్పడుతుంది. ఇవికాక ఆహారంలో కావలసినంత పీచు పదార్థం తీసుకోకపోవడం, మంచినీళ్ళు తక్కువ త్రాగడం, కారం, మసాలాలు అధికంగా తినడం, వ్యాయామం లేకపోవడం - ఇలా రకరకాల కారణాలు మలబద్ధకానికి దారితీస్తాయి. ఇది అశ్రద్ధ చేయకూడని సమస్య. మలబద్ధకం - నెమ్మదిగా పైల్స్‌కి దారితీస్తుంది. దీర్ఘకాలిక మలబద్ధకం - ఒక్కొక్కసారి రెక్టల్ క్యాన్సర్‌కి కూడా కారణ మవుతుంది. అందువల్ల ఆహార విహారాలలో మార్పులు చేసుకుని, సాఫీగా విరేచనం అయేలా చూసుకోవాలి.

★ మల విసర్జనకి - కొంత సమయం కేటా యించాలి - మనసు ప్రశాంతంగా ఉంచుకోవాలి. హడావిడి పనికిరాదు.
★ మలవిసర్జన అవసరం గ్రహించిన వెంటనే - ఆ వేగాన్ని ఆపకుండా, విసర్జన పూర్తి చేయాలి.
★ ప్రతిరోజూ, 10 గ్లాసులకి తక్కువ కాకుండా మంచినీరు తాగాలి.
★ ప్రతిరోజూ ఆకుకూర తినాలి.
★ ఫలాలు తినాలి.
★ కారం, మసాలాలు బాగా తగ్గించుకోవాలి.
★ ఉదయాన్నే 2-3 గ్లాసుల గోరువెచ్చని నీళ్ళు తాగి, మలవిసర్జనకి ప్రయత్నించడం వలన - విరేచనం సాఫీగా అవుతుంది.

కొందరిలో - ఈ సూచనలన్నిటినీ పాటిం చినా ఫలితం లేకపోవచ్చు. (అందుకు వారి శరీరప్రకృతి కారణం). అటువంటివారు - రోజూ రాత్రిపూట - 1 చెంచాడు కరక్కాయ చూర్ణాన్ని గోరువెచ్చని నీటితో సేవించవచ్చు.

★ రోజూ పుష్పలేహ్యం లేదా గుల్‌కంద్ - 2 చెంచాల లేహ్యం తీసుకోవచ్చు.

ఇవేవీ ఫలితాలనివ్వని వారు, వ్యక్తిగతముగా డాక్టర్ సలహా తీసుకోవడం అవసరం.

శకుంతల భీమవరం

ప్ర : నా వయసు 50 సంవత్సరాలు. గత ఏడాదిగా, రెండు మోకాళ్ళూ నొప్పిగా ఉంటున్నాయి. కింద కూర్చుని లేవడం, మెట్లు ఎక్కడం కష్టంగా ఉంటోంది. ఇంగ్లీషు మందులు వాడాను. అవి వేసుకున్నప్పుడు, తగ్గినట్లుంటుంది. మానెయ్యగానే మళ్ళీ వస్తున్నాయి. నాకు ఈ నొప్పులు తగ్గే అవకాశం ఉందా?

జ : ఈ రకమైన సమస్యని ఆయుర్వేదంలో సంధి వాతం అంటారు. మోకాళ్ళ నొప్పులు, 40-45 సంవత్సరములు దాటిన స్త్రీలలో ఎక్కువగా వస్తుంటాయి. ప్రస్తుతం 30-35 సంవత్సరముల ఆడవారు కూడా, మోకాళ్ళ నొప్పులతో చికిత్సకి వస్తున్నారు. ఆయుర్వేద ఔషధాలు, క్రమం తప్పకుండా కొంత కాలం వాడితే నొప్పులు తగ్గుతాయి. ఎవరు ఎంత కాలం వాడాలి అనేది నిర్ధారణగా చెప్పలేము. మీరు. మహాయోగిరాజ గుగ్గులు పూటకి ఒక్క మాత్ర చొప్పున, మూడు పూటలా + మహా రాస్నాది కషాయం 20 మీ.లీ. సమపాళ్ళలో నీటితో కలిపి మూడు పూటలా వాడండి. పిండ తైలం గోరు వెచ్చగా - మోకాళ్ళ మీద రాసి, అరగంటసేపు అలాగే ఉండి, వేడినీళ్ళ బట్టతో కానీ, వేడినీళ్ళ సంచితో కానీ కాపడం పెట్టండి. 40 రోజుల పాటు మందులు వాడి, ఎలా ఉన్నదీ తెలియజేయండి.

ఒక గమనిక - మీకు చక్కెర వ్యాధి ఉన్నదీ లేనిదీ తెలుసుకుని, బ్లడ్ షుగర్ సమంగా ఉండేలా చూసుకోవాలి. మధు మేహం ఉన్నవారికి (సుగర్ అతిగా ఉంటే) నొప్పులు త్వరగా తగ్గవు. ✹

వేదాంత స్వరూపం

గొట్టుముక్కల రామకృష్ణమూర్తి

శ్రీ పరమేశ్వర నిశ్వాసరూపమగు వేదము యొక్క జ్ఞాన భాగము, ఉపనిషత్తులనబడు వేదాంతములు. వేదాంతములు బ్రహ్మ జ్ఞానమును దుఃఖనివృత్తిపూర్వక మోక్షానంద ప్రదముగా ప్రతిపాదించుచున్నవి. సుధ అనగా అమృతము. అమృతం సేవిస్తే మరణం ఉండదని కదా ప్రసిద్ధి! కానీ వాస్తవస్థితిలో దేవలోక మందలి అమృతం సంపూర్ణ మరణ రహిత స్థితిని కల్గింపదు. ఎందుకంటే అది ఒక పానీయం మాత్రమే. కనుక జ్ఞానామృతమే వాస్తవమైన, మరణరహిత, నిత్యానందమును ప్రాప్తింపజేస్తుంది.

కనుక తేలింది ఏమిటంటే, అమృత మంటే ముక్తి అని. బ్రహ్మభావమే ముక్తి. లహరి అంటే ప్రవాహం! జ్ఞానామృతమే ఒక ప్రవాహం. సకల జీవులూ, సంసార దుఃఖ ప్రవాహం నుండి బయటపడి, జ్ఞానసుధాలహరిలో ఓలలాడుటయే పరమార్థం.

ఇంతకూ వేదాంతమనే మాటకు అర్థమేమిటో పరిశీలిద్దాం. వేద + అంత = వేదాంత అని సమాసం ఏర్పడింది. అంతమంటే చివర గనుక వేదముల యొక్క చివరి భాగములు - ఉపనిషత్తులు - వేదాంతములు అని ఒక అభిప్రాయం ఉన్నది. ప్రతి వేదశాఖల చివర గల జ్ఞాన భాగమే ఉపనిషత్తు అనీ, కనుక వేదాంతమని సామాన్యంగా చెప్పే మాట.

అయితే వేదాంత శబ్దమునకు శ్రీ జగద్గురు శంకరులు విశేష నిర్వచనం చెప్పారు. ''అంతం'' అనగా నిర్ణయమనీ - వేదము యొక్క నిర్ణయము (పరమార్థ సత్య నిర్ణయము) వేదాంతము అని!

ప్రతి ఉపనిషత్తు ఒక వేదాంతము గనుక ఉపనిషత్తులు వేదాంతములగుచున్నవి. ఇట్టి జ్ఞానస్వరూపములైన ఉపనిషత్తులకు, సంసార దుఃఖమును క్షీణింపజేయునవి, అజ్ఞానమును నశింపజేయునవి, బ్రహ్మ ప్రాప్తిని కలిగించునవి - అని మూడర్థములు గలవు.

ఇట్టి ఉపనిషత్తులు 108 అని ప్రసిద్ధంగా ఉన్నప్పటికీ, ఈశ, కేన, కఠ - మున్నగు పది ఉపనిషత్తులకు శ్రీ శంకర భగవత్పాదులు భాష్యం రచించారు. ఈ పది ఉపనిషత్తులు అధ్యయనం చేస్తే బ్రహ్మవిజ్ఞానంకరతలామలకం అవుతుందని చెప్పడంలో సందేహం లేదు.

ఉపనిషత్తులు బోధించు విజ్ఞానం ''బ్రహ్మవిజ్ఞాన''మనీ, దానివల్లనే మోక్షప్రాప్తి అనీ తెలుసుకొన్నాము. ఇంతకూ బ్రహ్మ జ్ఞానమంటే ఏమిటి? బ్రహ్మజ్ఞానమంటే-

''బ్రహ్మసత్యం జగన్మిథ్యా జీవో బ్రహ్మైవనాపరః'' అనేదే. అంటే బ్రహ్మమొక్కటే సత్యము. ఈ జగత్తు అసత్యము. జీవుడు బ్రహ్మమే. వేఱుకాదు. అని దీని భావం. ఈ అర్థం స్పష్టంగా తెలియాలి అంటే కొంచెం లోతుకు దిగి ఆలోచించాలి. **మొత్తం తాత్త్విక చింతన అంతా - ప్రపంచం, జీవుడు, భగవంతుడు అనే మూడు విషయాలకు సంబంధించినదే.** ఈ మూడూ పరస్పర భిన్నములా? లేక ఒకే పదార్థమా? మూడూ భిన్నములైతే, భిన్న పదార్థములు ఎప్పుడూ నిత్యభిన్నంగా ఉంటాయేగానీ ఏక పదార్థమెట్లవుతుంది? ఈ మూడూ అఖండైక వస్తువయితే అది మూడు ఖండములెట్లయినది? ఉదాహరణకు, ఆకాశము అఖండైక వస్తువు. అది మూడు భాగములగునా? అగ్ని, జలము, భూమి భిన్న పదార్థములు. మూడు కలిసి ఒకే పదార్థమెట్లవుతుంది?

ఒకదానిలో నుండి ఒకటి పుట్టి మూడు భిన్న పదార్థములైనవి, అనగా అగ్ని నుండి జలము, దాని నుండి భూమి పుట్టినవనీ, మొదట అగ్ని స్వరూపము ఒకే పదార్థముగా ఉన్నది గదా! అని వాదించవచ్చును. కానీ ఈ వాదన సరిగాదు. ఎందుకంటే ఇక్కడ ఒక విశేషము మనము గమనించాలి. పదార్థములు సావయవములు (అవయవములు లేక భాగములు గలవి), నిరవయవములు (అవయవములు లేనివి) అని రెండు విధములు. అగ్ని మున్నగునవి సావయవ పదార్థములు. వానిలో నుండి భాగములు, పదార్థములు ఏర్పడవచ్చును. నిరవయవ పదార్థమైన ఆకాశమునందు అట్టి భేదము కుదరదు.

ఆత్మయే బ్రహ్మ. అట్టి ఆత్మను ఉపనిషత్తులు ''ఆకాశవత్ సర్వ గతశ్చ నిత్యః'' - ఆకాశమువలె సర్వ వ్యాపి, నిత్యము అని వర్ణించినవి. కనుక పరమాత్మ నుండి జీవ జగత్తులు వాస్తవముగా వేరుపడి ఏర్పడడానికి వీలులేదు. ఇంకొక విషయం - ఒకవేళ అట్లా ఏర్పడినట్లు మనం అంగీ కరించినా, ఒకసారి ఏర్పడిన తరువాత ప్రత్యేక భిన్న పదార్థములై ఉంటాయి గదా!

కనుక తేలిన సారాంశమిది - ఒకే వస్తువు భ్రాంతి వలన భిన్న పదార్థంగా కన్పించ వచ్చును. అంతమాత్రం చేత భిన్నవస్తువు ఉన్నట్లు కాదు. ''ఏకశ్చంద్రః సద్వితీయ వత్, శుక్తికాహి రజతవదవభాసతే'' - అని భాష్య కారులు చెప్పనే చెప్పినారు. నేత్ర దోషం వలన ఒకే చంద్రుడు రెండుగా కన్పించినట్లు, భ్రాంతి వలన ముత్యపు చిప్ప వెండిగా కన్పించినట్లు'' - అజ్ఞానదోషం వలన అద్వితీయ పరబ్రహ్మయే చరాచర జగత్తుగా గోచరిస్తున్నాడు.

కనుక 'రెండున్నవి' అనెడు భేదబుద్ధికి కారణం భ్రాంతియే. అవిద్య, అజ్ఞానం, అధ్యాస, మాయ మున్నగు శబ్దాలతో ఈ భ్రాంతియే సూచింపబడుతున్నది. కనుక ఉన్నది ఒక్కటే, అది బ్రహ్మ! ''ఏకమేవాద్వితీయం'' ''నేహనానాస్తికించన'' ''నతుతద్వితీయమస్తి'' - అని బ్రహ్మము... అద్వితీయము, ఏకము, నానాత్వములేదు అను పై శ్రుతులే ప్రమాణములు. రెండవ పదార్థమే లేదనుటలో, 'ద్వైతము లేదు' 'న+ద్వైతమ్' 'అద్వైతమ్' అని తాత్పర్యమేర్పడుచున్నది. ఇట్టి అద్వైత జ్ఞానమే అజ్ఞాన నివృత్తి చేయగలదు.

అజ్ఞాన నివృత్తి తదనంతరం స్వరూపావస్థానమోక్షసిద్ధి. కనుకనే 'జ్ఞానాదేవతు కైవల్యమ్' అన్నారు. అంటే, జ్ఞానం వల్ల మాత్రమే కైవల్యం అనగా మోక్షసిద్ధి. ఈ మోక్షం సమస్త జీవులకు స్వభావసిద్ధమే గానీ, కొత్తగా సంపాదించుకొనేది గాదు. కనుకనే సాధ్యఫలప్రదములైన కర్మాదులు ముక్తిహేతువులు కావు.

సకల మానవులు ధర్మ, అర్థ, కామ, మోక్షములను, చతుర్విధ పురుషార్థములు సాధింపవలెనని పెద్దలు చెబుతారు. నిజమే కానీ మోక్షమనెడు చతుర్థ పురుషార్థమే పరమ పురుషార్థము. దీనిని సాధించినచో తక్కిన పురుషార్థములు సిద్ధించినట్లే. దీనిని సాధింపకున్నచో తక్కిన పురుషార్థములు సాధించినను దుఃఖనివృత్తి లేదు. ఎందుకంటే, ఈ శరీరము నందొకడున్నాడు. వాడు దేహేంద్రియాదుల కంటె భిన్నుడు. దేహేంద్రియాదులు నశించును. వాడు నశింపడు. వానికే జీవుడని పేరు.

వేదాంత పరిభాషలో ''చిదాభాసుడని'' పేరు. తనకంటే భిన్నమైన దేహేంద్రియాది పంజర బద్ధుడై, ఈ జీవుడు తాపత్రయ దావానల దగ్ధుడౌతున్నాడు. నిరంతర దుఃఖ మగ్నుడౌతున్నాడు. ధర్మార్థ కామ పురుషార్థములెంతగా సాధించినా, ఇహపర లోక సౌఖ్యములెంత అనుభవించినా, తిరిగి మర్త్యలోకమునకే వస్తున్నాడు. యజ్ఞయాగాదికర్మలుగాని, ఇతర పుణ్యకర్మలుగానీ, దేవతారాధనలు గానీ, యోగ, ధ్యాన, జప, తపాదులు గాని జీవునికి శాశ్వత దుఃఖనివృత్తిని కలిగించడం లేదు. మరి శోకసముద్రమును దాటించునది ఏది? 'తరతి శోకమాత్మవిత్', 'ఆత్మవేత్త శోక సముద్రమును దాటును' అని వేదాంతములు సమాధానం కంఠోక్తిగా చెప్పుతున్నవి. ఈ విషయాలన్నీ మనం మరింత లోతుకు దిగి పరిశీలించి క్రమంగా తెలుసుకొందాము.

(సశేషం)

ధర్మస్వరూపులు

ఈశ్వరుడు మానవుణ్ణి తన సర్వశక్తిమంతమైన రూపంలో సృష్టించాడని వేద గ్రంథాలన్నీ ఘోషిస్తాయి. విశ్వంమీద నియంత్రణ ప్రకృతికి అతీతమైనదన్నట్లు కనిపిస్తుంది. కాని నిజానికి తన పుట్టుకకు మూలం భగవంతుడనే ''సరయినస్పృహ'' సాధించిన ప్రతి ఒక్కడిలోనూ అటువంటి శక్తి సహజంగా ఉంటుంది. అహంకారమూ, వ్యక్తిగత వాంఛల రూపంలో అది తల ఎత్తడమూ, భగవత్సాక్షాత్కారం పొందిన వాళ్ళలో ఉండవు. నిజమైన గురువుల కార్యకలాపాలు 'ఋతం' అనే సహజ ధార్మికతకు అప్రయత్నంగానే అనురూపంగా ఉంటాయి. మహాపురుషులందరూ, ''ధర్మపరాయణులు'' కావడం కాదు, వారే 'ధర్మస్వరూపు' లవుతారు. అప్పుడు సృష్టి లక్ష్యం నెరవేరుతుంది. ఈశ్వరుడు బాగా ప్రసన్నుడవుతాడు.

దైవసాక్షాత్కారం పొందిన మనిషి ఎవరయినా సరే, అలౌకిక ఘటనలు ప్రదర్శించగలరు; సూక్ష్మమైన సృష్టి నియమాల్ని అతడు అర్థం చేసుకోడమే దీనికి కారణం. కాని సద్గురువులందరూ అద్భుత శక్తుల్ని ప్రయోగించాలని తలపెట్టరు. ప్రతి సాధువూ తన రీతిలో తాను దేవుణ్ణి ప్రతిబింబింపజేస్తూ ఉంటాడు. ఏ రెండు ఇసుక రేణువులూ ఖచ్చితంగా ఒకదాన్నొకటి పోలకుండా ఉండే ఈ ప్రపంచంలో ఈ మాదిరి అభివ్యక్తి మౌలికమైనది.

కొందరు అద్భుత అలౌకిక చర్యలు ప్రదర్శిస్తారు, కొందరు ప్రదర్శించరు; కొందరు నిష్క్రియులుగా ఉంటే మరికొందరు బృహత్ కార్యకలాపాల్లో తలమునకలై ఉంటారు; కొందరు ఉద్బోధిస్తారు, సంచారం చేస్తారు, శిష్యుల్ని స్వీకరిస్తారు. కాని మరికొందరు నీడ మాదిరిగా నిశ్శబ్దంగానూ వినమ్రం గానూ జీవితాలు గడుపుతారు.

- యోగానంద

సందేహాలకు సమాధానాలు

నిర్వహణ: ఋషిపీఠం

ఎన్.రామ్మూర్తి — రాజమండ్రి

ప్ర. నాకు రుద్ర నమకం వంటివి రావు. రోజూ ఓ వెండి శివలింగాన్ని పూజించుకుంటుంటాను. అయితే రుద్రంతో తప్ప శివుని పూజించకూడదనీ, శివలింగాన్ని ఇంట్లో ఉంచుకోకూడదనికొందరంటున్నారు. నిజమేనా?

జ. మీరు విన్నవి సరైనవి కావు. శివలింగాన్ని ఇంట్లో వుంచి పూజించడం సర్వైశ్వర్యకరం. రుద్ర నమకాదులతోనే అభిషేకించనవసరం లేదు. శివనామాలు చెప్తూ అభిషేకించవచ్చు. అష్టోత్తరశత నామాలతోనూ అభిషేకించవచ్చు.

ఏదీ రానప్పుడు 'శివాయనమః' అని చెప్తూ అభిషేకించినా చాలు. నిత్యం ఇంట్లో శివార్చన జరగడం మంచిది. శివపూజ అందరూ చేయవచ్చు. అయితే బాణలింగం, స్ఫటిక లింగం, సాలగ్రామం వంటి వాటికే ఎక్కువ నియమాలు, విధులూ ఉన్నాయి. అవి యోగ్యులైన గురువుల సహాయంతోనే స్వీకరించాలి. అవి లేకున్నా, వెండి లింగాన్ని అర్చించడం మంచిదే.

ఆర్.మంజుల — శ్రీకాకుళం

ప్ర. మావారు ఈమధ్య ఒకస్వామీజీ ఉపదేశాలకి ప్రభావితులైపోయి 'అంతా మిథ్య – ఎవరి కర్మ వారిది' – అని మాట్లాడుతూ ఇంటి విషయాలు పట్టించుకోవడం లేదు. సంపాదన, పోషణ వంటి విషయాల్లో కూడా నిర్లక్ష్యం చేస్తున్నారు. సంపాదనంతా స్వామీజీ ఆశ్రమానికే ఎక్కువగా ధారపోస్తున్నారు. ఈ వైరాగ్యం చూస్తే భయం వేస్తోంది. ఇలా కుటుంబాల్ని క్షోభ పెట్టే ఆధ్యాత్మికత ఎందుకు?

జ. మీవారికి ఉపదేశించిన స్వామీజీలోనే దోషమంతా ఉంది. అసలు, అన్నీ విడిచిపెట్టామని చెప్పే స్వామీజీలు, శిష్యుల్ని తయారుచేసుకొని, వాళ్ల ద్వారా బోలెడంత సంపాదనలు పెంచుకోవడమే పెద్ద హాస్యాస్పదం.

సంసారికి మించిన లంపటాలూ, పబ్లిసిటీలు వుంటే ఇంక సన్యాసి ఎలా అవుతాడు? మన భారతీయ ధర్మాన్ని దెబ్బతీసేది ఇలాంటి వారే. ఇటువంటి వైరాగ్యాన్ని ''పతన హేతువు''గా వర్ణించారు ఆది శంకరులు.

గృహస్థాశ్రమం స్వీకరించాక, భార్యా బిడ్డల్ని లోటు లేకుండా ప్రేమాభిమానాలతో పోషించడం ధర్మం. ధర్మపూర్వకంగా అర్థాన్ని సంపాదించడం, జాగ్రత్త చేయడం, కోరికలు తీర్చుకోవడం గృహస్థ బాధ్యత. కుటుంబాన్ని క్షోభ పెట్టడం ఆధ్యాత్మికతకి విరుద్ధం. పాపం కూడా. రామాయణ భారతాలలో, ఇతర ఆధ్యాత్మిక గ్రంథాలలో ఈ విషయాలే చెప్పారు.

భగవద్భక్తి, ధర్మచింతన, కర్తవ్య నిర్వహణ – వీటితో జీవితం సాగాలి. మనం పూజిస్తున్న శ్రీరాముడు, శ్రీకృష్ణుడు సన్యాసులు కారు. ఆటుపోట్లకి ధీరులై నిలిచి, ధర్మాన్ని నిలబెట్టిన గృహస్థులు. వారి ఉపదేశం ప్రకారం – ఇటువంటి బైరాగుల జోలి మనకు అక్కర్లేదు. మన ధర్మం మనకు రక్ష.

ఇవిలేని 'వైరాగ్యం' ఆధ్యాత్మికత అనిపించుకోదు. కేవలం పలాయనవాదమే. ఇది మూర్ఖత్వం, అవగాహనారాహిత్యం అనిపించుకుంటుంది. కాబట్టి మీ కుటుంబ క్షోభకి మీవారి అధర్మ వర్తనం, అజ్ఞానమే కారణం గానీ, 'ఆధ్యాత్మికత' కాదు.

నిజంగా వైరాగ్యమే కలిగితే, కోపతాపాలకి లోను కాకుండా, దురాశకీ, నిరాశకీ చోటీయకుండా, ఈర్ష్యాసూయలకు గురి కాకుండా ధర్మ నిర్వహణ చేయడం ముఖ్యం. అంతేగానీ, తనవారిని ఉపేక్షించకూడదు. సన్యాసి ధర్మాలు గృహస్థుకి పనికిరావు. 'ధర్మం' తర్వాతే 'మోక్షం'. దయచేసి – ఆ స్వామీజీల బారి నుండి మీవార్ని కాపాడుకోండి. ఆయన్ని తిరిగి కర్తవ్యపాలనవైపు మళ్లించడం ధర్మపత్నిగా మీదే బాధ్యత.

వి.రాజకుమార్ — తాడిపత్రి

ప్ర. 'లలితా సహస్రనామం' చదువుతూ కుంకుమ పూజ చేసుకోవడం మంచిదా? లేదా ప్రతి నామానికీ వెనుక 'నమః' చెప్తూ చేయడం మంచిదా?

జ. 'సహస్ర నామ స్తోత్రం' చదువుతూ కుంకుమ పూజ చేస్తే చాలు. 'నమః' చెప్తూ చెయ్యనవసరం లేదు. ప్రత్యేకించి, లలితా సహస్రనామాల కూర్పు మంత్రాత్మకంగా సిద్ధమై ఉంది. 'నామ స్తోత్రం' పఠిస్తూ అర్చించితే చాలు, ఫలప్రదమవుతుంది.

జి.శ్రీనివాస్ — మద్రాసు

ప్ర. సువర్చలాంజనేయుడు, పంచముఖాంజనేయుడు వంటి హనుమాన్ రూపాలు రామాయణంలో కనిపించవు. మరి వీటిని నమ్మవచ్చా?

జ. రామాయణంలో హనుమంతుని పరిమితి, లక్ష్యం, ప్రయోజనం వేరు. వాటికి అనుగుణమైన రూపమే ధరించాడు రామకథలో.

ఇక – సువర్చలాంజనేయుడు, పంచముఖాంజనేయుడు – వంటివి మంత్రశాస్త్ర విషయాలు. మంత్రోపాసనలో మంత్రాధిదేవతా మూర్తులవి. రామాయణ హనుమంతుని రూపాలే ఇవి. అయితే ఆ కథలో అవి ప్రకటితం కావు.

ఆయా మంత్రాన్ని ఉపాసించేటప్పుడు మంత్రోద్దిష్ట దేవతగా దైవం ఆవిర్భవిస్తాడు. శక్తి సహితంగా పరమాత్మను ఉపాసించే విధానంలో - ఆ పరమాత్మను హనుమంతునిగా ఉపాసించినప్పుడు, ఆయన శక్తి అయిన 'సువర్చస్సే' సువ ర్చలగా సాక్షాత్కరిస్తుంది.

గరుడ, వరాహ, కపి, సింహ, తురగ - వదనాలతో ఉన్న పంచ ముఖాంజనేయుడూ మంత్రమూర్తే. ఆ దివ్య మూర్తుల లక్షణాలన్నీ కలిసిన స్వామి. రుద్రాంశ సంభూతుడైన హనుమంతుడు ఇచ్ఛారూపధారణ చేయగలడని రామాయణంలోనే చెప్పారు కదా?

ఒకచోట చెప్పని విశేషం, మరొకచోట చెప్పబడుతుంది. అంతే. కాబట్టి రెండూ నిజాలే. నిరభ్యంతరంగా వీటిని నమ్మవచ్చు. పూజించవచ్చు.

జి.కుమార్ ధర్మవరం

ప్ర. సీతాదేవి రావణుని కూతురనీ, రావణుడు శివపూజ చేస్తూండగా పుష్పంలోంచి పుట్టిందనీ ఒకచోట చదివాను. ఈ కథ నిజమేనా?

జ. ఇది ఎవరో కల్పించిన కథ. ఇంత అసంగతమైన కథ ఏ రామాయణంలోనూ లేదు. కేవలం 'అయోనిజ'గా జనక మహారాజుకి, భూగర్భంలో లభించిన లక్ష్మీదేవి సీత. ఇదే రామాయణంలో ప్రస్తావించిన కథ.

పి.రామలక్ష్మి కరీంనగర్

ప్ర. మా ఇంట్లో అందరు దేవతల పటాలూ ఉంటాయి. చివరికి ఇతర మతాల దేవుళ్లవి కూడా. ఇది చూసి ఒకరు విమర్శించారు. మేం చేస్తున్నది తప్పా?

జ. ఇతర మతాల్ని గౌరవించడం అంటే వాళ్ల దేవుళ్లని మనం పూజించనవసరం లేదు. మన హైందవ దేవతల అందరి పటాలూ పెట్టుకోవచ్చు. కారణం - ఇవన్నీ ఒకే సంప్రదాయానికీ, ఒకే పద్ధతికీ చెందినవి. బొట్టు, కట్టు, పూజా విధానం... అన్నీ ఒకే విధానానికి సంబంధించినవి. ఇతర మతాల దేశాలూ, కాలాలూ, పరిస్థితులూ, పద్ధతులూ, సంప్రదాయాలూ వేరు. అవి మన విధానంతో కలుపుకుంటే కలవవు.

ఇతర మతాలలో ఒకటో రెండో మనకు తెలుసు. ఇంకా మనకు తెలి యని సవాలక్ష మతాలున్నాయి. వాళ్ల దేవుళ్లందర్నీ తెచ్చి పెట్టుకుంటే ఇల్లే సరిపోదు.

పైగా భారతీయేతర మతాలు విగ్రహారాధనను కాదన్నవేనని గుర్తుంచుకోండి. దీనితో పోటీ పడ్డాక వాళ్ల ప్రార్థనా మందిరాలని పటాలుగా అమ్ముతున్నారు. అంతే. ఎవరి సంప్రదాయం వారు పాటిస్తే చాలు. సహజీవనం కోసం ఇతరుల్ని ద్వేషించకుండా ఉంటే చాలు. ఇందులో ఎక్కువ, తక్కువల ప్రసక్తి లేదు.

మరో విషయం - మీరు 'సామరస్యం' పేరుతో వాళ్ల పటాల్ని మీ పూజా మందిరంలో పెట్టుకున్నట్టుగా - వాళ్లు మన దేవుళ్లని పెట్టుకొని పూజిస్తారా? వాళ్లకి ఉన్న 'నిబద్ధత' మనకెందుకు లేదు? ఇప్పుడు మనకి కావలసింది మన సంప్రదాయాన్నీ, మతాన్నీ గౌరవించడం, దీనిని అర్థం చేసుకోవడం. ''స్వధర్మే నిధనం శ్రేయః, పరధర్మో భయావహః''.

టి.నందకిశోర్ పెందుర్తి

ప్ర. లక్ష్మణుడు శ్రీరామునితో సహా వనవాసానికి వెళ్లాక, పధ్నాలుగేళ్ళూ నిద్రపోయిన ఊర్మిళ ప్రశస్తి ఎక్కువగా వర్ణించలేదెందుకు?

జ. అసలు 'ఊర్మిళ నిద్ర' అనేది ఎక్కడా లేదు. జానపదాల్లో కల్పించబడ్డ ఒక ఊహ మాత్రమే. అందులో 'ప్రశస్తి' ప్రస్తావన అనవసరం. భర్త విదేశాలకు వెళితే, భార్య స్వదేశంలో ఉండడం ఇప్పటికీ ఉంది కదా!

వనవాసానికి వెళ్లేటప్పుడు గానీ, వెళ్లాక గానీ ఊర్మిళ గురించి రామాయణంలో ప్రస్తావించనే లేదు. కథా సందర్భానికి అది అనవసరం.

వి.మురళి ముంగండ

ప్ర. నామస్మరణ చేస్తే చాలు కదా? ఇతర మంత్ర తంత్రాలు, ఆచారాలు, ధర్మాలు ఎందుకు? పురాణాల్లోనూ ఈ విషయమే చెప్పారు కదా?

జ. నామస్మరణ చేస్తే చాలు - ఇతర మంత్ర తంత్రాలు అనవసరం అన్నది నిజమే. కానీ ధర్మం, ఆచారం విడిచిపెట్టకూడదు. శక్తివంచన లేకుండా ధర్మాచరణ చేస్తూ, ప్రేమపూర్వకంగా నామస్మరణ చేయాలి. ఈ విషయమే పురాణాల్లో చెప్పారు. ఆచారాలను, ధర్మాలను మాత్రం విడిచిపెట్టరాదు. ధర్మాన్ని విడిచిపెడితే ఏదీ ఫలించదు.

ఎల్.రాధాలక్ష్మి విజయవాడ

ప్ర: అష్టాదశ పురాణాలు క్రమంగా - మత్స్య, మార్కండేయ, భాగవత, భవిష్య, బ్రహ్మ, బ్రహ్మాండ, బ్రహ్మవైవర్త, వరాహ, వామన, విష్ణు, వాయు, అగ్ని, నారద, పద్మ, లింగ, గరుడ, కూర్మ, స్కాంద - అని పేర్కొన్నారు. ఇందులో శివపురాణం లేదు. అది ఎక్కడినుంచి తెచ్చారు?

జ: ఎక్కడినుండీ తేలేదు. ఈ అష్టాదశ మహాపురాణాల్లోనే 'వాయు' పురాణం ఉంది కదా! అదే 'శివపురాణం'. నైమిశారణ్యంలో మహర్షుల తపస్సులకు ఫలంగా వాయుదేవుడు సాక్షాత్కరించి, శివతత్త్వాన్నీ, శివలీలలనీ, శివకథలనీ ఉపదేశించాడు. కాబట్టి దానిని 'శివపురాణం' అన్నారు. ఇదేకాక - స్కాంద, లింగ, కూర్మ మొదలైన ఇతర పురాణాలు శివపారమ్యాన్ని బోధించాయి. ✦

తామరపువ్వు అన్నది భారతదేశంలో సనాతనమైన దైవీసంకేతం; విచ్చుకొంటున్న దీని రేకలు, ఆత్మవికాసాన్ని సూచిస్తాయి. ఇది పుట్టేది బురదలోనే అయినా స్వచ్ఛమైన సౌందర్యంతో పెరగడం, శుభప్రదమైన ఆధ్యాత్మిక వాగ్దానాన్ని సూచిస్తుంది.

5 ఫిబ్రవరి 2000 నుండి 4 మార్చి 2000 వరకు

ఈనెల విశేషాలు

శ్రీ ఎస్. రామమూర్తి శర్మ

(పుష్య బహుళ ఏకాదశి నుండి మాఘ బహుళ అమావాస్య వరకు)

ముఖ్యదినాలు

ఫిబ్రవరి 2000

6	మాఘమాసం ప్రారంభం
10	శ్రీ పంచమి
12	రథసప్తమి
13	భీష్మాష్టమి కుంభ సంక్రమణం
15	భీష్మ ఏకాదశి
19	మాఘపూర్ణిమ – మహామాఘి శ్రీరామకృష్ణ పరమహంస జయంతి
22	సంకష్టహర చేతుర్థి

మార్చి 2000

4	మహాశివరాత్రి, శని త్రయోదశి

✷ 6 మాఘమాసం ప్రారంభం

పన్నెండు నెలలలో ఒక్కొక్క నెలకి ఒక్కొక్క వైశిష్ట్యం ఉంది. పురాణ వాఙ్మయంలో మాస మాహాత్మ్యాలు చెప్ప బడ్డాయి. అందులో కార్తీక, మాఘ మాసాల మహిమ ప్రసిద్ధంగా వివరింప బడింది. కార్తీకం దీపానికి ప్రాధాన్యమిస్తే, మాఘం స్నానానికి ప్రాధాన్యమిచ్చింది. మాఘమాసంలో ప్రాతః కాలం, సూర్యోదయానికి ముందు భగవత్ స్మరణతో స్నానం చేయడం పాపనాశనం. పుణ్య ప్రదం. ఆయురారోగ్య వర్థనం. ఈరోజు నుండి మాఘ అమావాస్య (మార్చి 6) వరకు మాఘ స్నానం చేయ డం, ఈ నెల నాళ్లూ జప, వ్రత, స్తోత్ర, దానాదులు చేయడం శ్రేష్ఠం. ఉత్తరాయణంలో వచ్చే ఈ దివ్య మాసం దేవప్రీతికరం.

ముఖ్యంగా మాఘమాసంలో వచ్చే ఆదివారాలు మహిమాన్వితమైనవి. ఆ రోజున పాయసాన్నం (క్షీరాన్నం) వండి సూర్య భగవాను నకు నివేదించి, ''ఆదిత్య హృదయం'' వంటి స్తోత్రాలతో సూర్యుని ఆరాధించడం అన్ని అరిష్టా లను, అనారోగ్యాన్ని నశింపజేస్తుంది. ఈ దివ్య దినాన మాంసాదులను, తామసాహారాన్ని వినియో గించ కూడదు. పవిత్రంగా సూర్యారాధన చేయాలి. దీని ఫలితంగా ఆయురారోగ్య ఐశ్వర్యాలు వృద్ధి చెందుతాయి.

✷ 10 శ్రీప్రంచమి – అసలైన సరస్వతీ పూజ

మాఘశుద్ధ పంచమిని 'శ్రీ పంచమి' అంటారు. ఉత్తరాదిలో, ఒరిస్సా, బెంగాల్ రాష్ట్రాలలో ఇంకా అనేక ప్రాంతాలలో ఈ పంచమిని విశేషంగా నిర్వహిస్తారు.

దేవీ భాగవతం, బ్రహ్మ వైవర్త పురాణం, బ్రహ్మాండ పురాణం మొదలైన వాటిలో ఈ ''శ్రీ పంచమి'' గురించి విశేషంగా చెప్పారు.

ప్రతి ఒక్కరూ ఈరోజున బ్రాహ్మీ ముహూ ర్తంలో లేచి, తలస్నానం చేసి, నిత్యనైమిత్తిక కర్మలు పూర్తి చేసుకొని సరస్వతీదేవిని ఆరాధించాలి. ప్రతిమలోగానీ, పుస్తక రూపంలోగానీ, పటంలో గానీ సరస్వతి ఆవాహన చేసి షోడశోపచారాలతో పూజించాలి.

చదువులకూ, బుద్ధికీ, జ్ఞానానికీ అధిష్ఠాన దేవత అయిన సరస్వతి పరమేశ్వరుని ''వాగ్బుద్ధి జ్ఞానశక్తి''. ఈ మాఘ పంచమినాడే పరమాత్ముని నుండి ఆవిర్భవించింది ఈ తల్లి. కాబట్టి ఈరోజున సరస్వతీ దేవిని ప్రతి ఒక్కరూ విధిగా ఆరాధించాలి.

పుస్తక రూపంలోనూ, పటంగా, విగ్రహంగా ఉన్న సరస్వతీ రూపాన్నీ ఈరోజున షోడశోప చారాలతో పూజించి, సరస్వతీ స్తోత్రాలతో, ధ్యానంతో, గానంతో గడపాలి.

విద్యాబుద్ధులను, సర్వైశ్వర్యా లనూ ప్రసాదించే శ్రీమాత సరస్వతి. ఈమె అనుగ్రహం లేనిదే బుద్ధి, వాక్కు పని చేయవు. ఈ ప్రపంచ మంతా ఈ తల్లి దయవల్లే నడుస్తోంది. బుద్ధి ప్రేరణ లేనిదే జగత్తు లేదు. ఆ బుద్ధికి అధిష్ఠాన దేవత భారతీ దేవియే – ఈ అమ్మ వల్లనే వేదాది వాఙ్మయం, లౌకిక – పార లౌకిక విద్యలు విలసిల్లాయి.

✷ 12 రథ సప్తమి

సూర్యభగవానుని కాంతి కిర ణాలు భూమికి అధికంగా లభించడం ఈ రోజు నుండే ప్రారంభం. సూర్య గమనంలో వచ్చే మార్పు ఇది. సూర్యుడు రథంమారడంగా అభివర్ణిం పబడిన తిథి ఇది.

సూర్యుని మహిమ అందరికీ అనుభవైక వేద్యమే. జగచ్చక్షువు, కర్మ సాక్షి అయిన సూర్యుని దైవీశక్తిని ఉపాసించే విధానాలు భారతీయ ఋషులు ఆవిష్కరించారు.

ఈరోజున సూర్యునకు పాయ సాన్నం నివేదన చేసి (చిక్కుడు ఆకుల్లో) ఆరగిస్తారు.

చిక్కుడు, జిల్లేడు సూర్యశక్తిని అధికంగా గ్రహించే వృక్షాల్లో కొన్ని. కనుక వాటిని ఈరోజున వినియోగిస్తారు.

15. భీష్మ ఏకాదశి

'మాఘశుద్ధ ఏకాదశి' - గొప్ప ఏకాదశీ పర్వాలలో ఒకటి. ఈ ఏకాదశికి ముందు వచ్చే అష్టమినాడు, భీష్మాచార్యులవారు కైవల్యం పొందారు. ఆ పరమ భాగవతాగ్రేసరుని స్మరిస్తూ, ఈ ఏకాదశికి భీష్ములవారి పేరుంచారు.

భీష్ముని చరిత్ర దివ్యాతిదివ్యం. ఆ మహాత్ముని వల్ల అనేక ధర్మాలు తెలుసు కున్నాడు ధర్మరాజు. విష్ణు సహస్రం, భీష్మ స్తవరాజం, అనుస్మృతి - వంటి దివ్యస్తోత్ర రత్నాలు మనకు అనుగ్రహించినది భీష్మ పితామహుడే.

ఈ ఏకాదశి రోజున విష్ణుపూజ, ఉపవాసం, విష్ణుసహస్రనామ పారాయణం విశేష ఫలప్రదం.

19. మాఘపూర్ణిమ

ఈరోజున స్నానం, విశేషించి సముద్ర స్నానం మహాఫలప్రదం. శివకేశవార్చనతో, దేవీ పూజతో ఈరోజున గడపడం సర్వ శుభాలను ప్రసాదిస్తుంది. దీనినే 'మహామాఘి' అని కూడా అంటారు.

ఆధ్యాత్మిక జగత్తులో ధ్రువతార వంటి మహాయోగి శ్రీరామకృష్ణ పరమ హంస జన్మించింది ఈరోజునే. ఆ పరమభాగవతశిఖామణి జీవితం, ఉపదేశం సర్వులకూ ఆరాధ్యం, అనుసరణీయం.

22. సంకష్టహరచతుర్థి

సమస్త కష్టాలను పోగొట్టే గణపతి వ్రతాన్ని ఆచరించే పర్వదినమిది.

✷. మార్చి 4 – మహాశివరాత్రి

మాఘబహుళ చతుర్దశి రాత్రిని 'శివరాత్రి' అంటారు. శివారాధనకు సర్వోత్కృష్టమైన రోజు ఇది. ఉదయాన్నే శివస్మరణతో లేచి, స్నానాది నిత్యకర్మలైన తరువాత శివపూజ చేసుకోవాలి. షోడశోప చారాలతో పూజించాలి. లేదా శివాలయానికి వెళ్లైనా అర్చన, అభిషేకం చేయించ డం శ్రేష్ఠం.

శివుడు 'ఆశుతోషుడు' - అంటే వెంటనే సంతోషించే దేవుడు. సులభప్రసన్నుడు.

అభిషేకప్రియుడైన ఈ స్వామిని కొబ్బరి నీరు, ఫలరసాలు, పంచామృతాలు, చెరకురసం, పాలు మొదలైన వాటితో అభిషేకిస్తారు.

నిరాకారుడూ, సర్వసాకారాలకూ మూల మైనవాడూ, ఆదిమధ్యాంత రహితుడూ, జ్యోతిః స్వరూపుడూ కనుక 'లింగ' రూపంలో శివుని ఆరాధిస్తారు.

వెయ్యి పార్థివలింగాలు చేసి అర్చించే 'సహస్ర లింగార్చన', మున్నూట అరవైపైగా లింగాలు (పార్థివం-మట్టితో చేసినవి) చేసి పూజించే 'మహాలింగార్చన', రుద్రనమకాలతో అభిషేకించే 'రుద్రాభిషేకం', ఒక రుద్రనమకం (చమకసహితంగా)తో అభిషేకించే రుద్రార్చన... ఇలా అనేక శివపూజలు వారి వారి శక్త్యనుసారం చేయవచ్చు.

స్ఫటిక, బాణలింగాలను అర్చిం చేందుకు చాలా నియమనిష్ఠలు అవసరం. అలాకాకవెండి, బంగారం వంటి వాటితో చేసిన శివలింగాలను అర్చించుకోవచ్చు. మంత్రాలు రాకపోయినా, పరవాలేదు. శివనామం చాలు. 'శివాయనమః' అనే పంచాక్షరాలు పలుకుతూ శివుని ధ్యానించి అభిషేకంచేసి, మారేడు దళాలతో, తులసిదళాలతో, జిల్లేడు, ఉమ్మెత్త, తుమ్మివంటి పూలతో పూజించితే చాలు. మనసారా స్మరించడమే మహాదేవుని అనుగ్రహానికి కారణం. విబూది ధరించి, రుద్రాక్షలు ధరించి శివార్చన చేయాలి. (రుద్రాక్షాదుల్ని శుచిగా ఉన్నప్పుడే ధరించాలి).

మహాదేవ మహాదేవ
మహాదేవేతి వాదనమ్ ।
వత్సం గౌరివ గౌరీశో
ధావంతమనుధావతి ॥

'మహాదేవ - మహాదేవ - మహాదేవ' అని పలికే వారివెంట పార్వతీసహితుడైన శివుడు నిరంతరం తోడు ఉంటాడు. పరుగెడుతున్న దూడవెంట వదలకుండా పరుగుపెట్టే గోమాతలా గౌరీశుడు ఆ భక్తుని కాచుకుంటాడు. ✧

మహాభారత ప్రశ్నోత్తరి - 4కి జవాబులు

46. దుర్యోధనుడు, దుశ్శాసనుడు, కర్ణుడు, శకుని

47. విదురుడు : ధృతరాష్ట్రునితో : రాయబారానికి కృష్ణుడు వస్తున్నాడని తెలిసికొని ధృతరాష్ట్రుడతనికి తగిన కానుకలిచ్చి లోబరచుకోవాలని సంకల్పిస్తాడు. 5-3-159

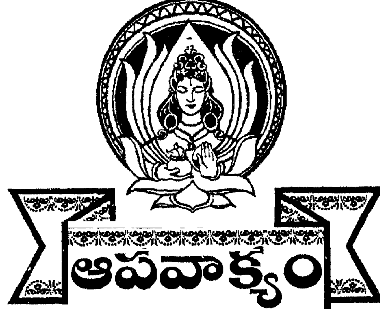
48. చండకౌశికుడు. సభా-1-143

49. ఇద్దరు - దేవయాని, శర్మిష్ఠ

50. ద్వాపరుని అంశ. ఆది 3-80

2వ భాగం

1. సర్వభూత దయకు సత్యవాక్యమునకు
   నుత్తమంబు ధర్మ వొండెఱుంగ
   నొరుల నొప్పికోడ కుపతాప మొనరించు
   నదియ కడు నధర్మ మనిరిబుధులు.
   ఆది 3-219
   అర్థము : భూతదయ, సత్యము ఈ రెండింటికి మించిన ధర్మం లేదు. ఇతరుల బాధకు వెనుకాడక హింసించడమే అధర్మం. ఇది యయాతి చెపుతాడు.
2. సూర్యుని అంశ: కుంతి కన్యగా ఉండగా సూర్యుని ఉపాసించితే కలిగినవాడు.
3. త్రిగర్త దేశానికి రాజు.
4. 3, 9 రోజులలో
5. మత్స్యగంధి: సత్యవతి. దాశరాజు కూతురు. పరాశురుడామెకు కన్యాత్వం చెడదని వరమిచ్చాడు. అందుచేతనే శంతనుడు చేసుకొన్నాడు.
6. రాజులిచ్చిన కానుకలను గ్రహించుట.
7. యమధర్మరాజు
8. రెండవ ద్యూతం: ఒక ద్యూతాన్ని అనుసరించి వచ్చిన ద్యూతం. పాండవులు రెండు జూదాలు ఆడారు. మొదటి జూదం ద్యూతం. రెండవది అనుద్యూతం.
9. ధృష్టద్యుమ్నుడు: ఇతడు ద్రుపదుని కొడుకు ద్రౌపది అన్నగారు.
10. నాలుగు:
    1. ద్రుపద పురోహితుడు 2. సంజయుడు 3. కృష్ణుడు 4. ఉలూకుడు.

స్వస్తిపంథామనుచరేమ ॥ - ఋగ్వేదం

శుభకారమైన మార్గంలో పయనిద్దాం.

'స్వస్తి' అంటే 'శుభం' అని అర్థం.

అందరం శుభాలను కోరుకుంటాం. కానీ ఆ శుభం కావాలంటే దానిని సంపాదించే మార్గం కూడా శుభమయం కావాలి. ధర్మ మార్గమే శుభం. ఆ శుభానికి ఫలంగానే క్షేమం లభిస్తుంది. శుభమే శుభాన్నిస్తుంది.

చిత్రం ఏంటంటే- మనందరికీ ఆనందం కావాలి. కానీ తత్సాధనమైన, 'సత్కర్మ' చేయాలని ప్రయత్నించం. మనకి 'దుఃఖం' అక్కర్లేదు. కానీ దుఃఖానికి కారణమైన దుష్కర్మని మాత్రం వదలం. మన మనుకున్నది మనకు రాదు. మనం చేసేదాని, ఫలితమే మనం పొందుతాం.

'స్వస్తిమార్గం' అంటే - మనం చేసేపని దానికి అవసరమైన పరికరాలు, వనరులు, ఆలోచనలు అన్నీ 'స్వస్తి'మయం కావాలి. అప్పుడే అది సరియైన శుభంకరమైన మార్గం అవుతుంది.

లక్ష్యమొక్కటే కాదు, మార్గం కూడా మంగళకరం కావాలి - అని వేదం ప్రబోధిస్తోంది.

మన వాంఛితాలూ, సంకల్పాలూ మంగళకరంగా ఉండాలన్నదే మానసిక విజ్ఞాన సారం. మంచి ఆలోచనల వల్ల, మంచి స్పందనలు, తద్వారా మంచి ప్రేరణలు, మంచి ఆచరణలు కలుగుతాయి. ఇదో చక్రనేమిక్రమం.

కాబట్టి వేదం శుభాన్ని సంకల్పించుకోవడం, శుభాన్ని ఆశిస్తూ దైవీశక్తులను ఉపాసించడం.. వంటి శుభాకాంక్షలన్నింటినో పలికింది.

జీవితపరమ లక్ష్యం - 'పరమశుభం'. దానినే 'శివం' అంటారు. అదే పరమ (Ultimate) స్వస్తి. అందువల్లనే ''స్వస్తి'' అనే దాన్ని భగవన్నామంగా పేర్కొన్నారు (విష్ణుసహస్రనామం). ఆ అఖండమైన 'స్వస్తి'ని సాధించడానికి, అవసరమైన జీవన విధానమే 'స్వస్తి పంథా'

ఏలక్ష్యానికి ఏబాట వేసి ఉందో, దానిని ఆశ్రయించినప్పుడే ఆ లక్ష్యాన్ని చేరుకోగలం. కాబట్టి ఆ 'పరమస్వస్తి'కి వేసిన 1. జ్ఞానమార్గం, 2. భక్తిమార్గం 3. కర్మమార్గం, 4. యోగమార్గం... ఇవే స్వస్తిపథాలు. వీటిని వదలరాదు. ఈ నాలుగూ వేటికవి విభిన్నమూ కావు, విరోధమూ కావు. పరస్పర పరిపూరకాలు.

వేద విహిత కర్మాచరణను జ్ఞాన, భక్తి, యోగనిష్ఠలతో ఆచరించడమే స్వస్తి పథం.

'దారితప్పకపోవడ'మంటే ఇదే.

'స్వస్తి'తో అనుసంధానించిన పథంలో మనం మాత్రమే ప్రయాణించడం సరిపోదు. మన ఆచరణతో మరి కొంతమందికి స్ఫూర్తి కలిగించి, కలిసి ప్రయాణించి ఆ పరమలక్ష్యాన్ని అందుకోవాలి. ఈ ''కలిసి'' అనే స్ఫూర్తి వైదిక సంస్కృతిలో స్ఫుటంగా లభిస్తుంది.

గొప్ప విషయాన్ని పదిమందితో పంచుకోవడం మన గొప్పతనాన్ని చాటుకోవడానికి కాదు. దానితో అనేకమందిని అనుసంధానింపజేయడమనేది ఒక లోకహితం.

తనతో పాటూ తన చుట్టూ ఉన్నవారికి కూడా స్వస్తి కలగాలని కోరుకోవడం ముఖ్యం. మనకి శుభం, మరొకరి 'అశుభం'వల్ల రాకూడదు. ఒకరి దుఃఖం వల్ల మనం ఆనందించకూడదు. అలా ఆనందించడం, క్రమంగా దుఃఖంగానే పరిణమిస్తుంది.

స్వస్తినీ, శాంతినీ ఆశించిన భారతీయ సంస్కృతే 'స్వస్తిపంథా.' ఆ పథానికి సదా స్వస్తియగుగాక!

MEMBERSHIP FORM

Please fill in capital letters and mail to...

RUSHI PEETHAM PUBLICATIONS

'PARK VIEW' NO 6, 4TH FLOOR , NO 85, G.N. CHETTY ROAD,
T.NAGAR, CHENNAI - 600 017.

Yes, I want to be a member in Rushi Peetham for

One year Rs 120/- (US $30) ☐ 3 Years Rs 360/- (US $90) ☐

5 Years Rs 600/- (US $125) ☐ Donations Rs ....

Iam paying by cheque/D.D.No...drawn on

....for Rs..........................

date...............Favouring Rushi Peetham Publications.

Name : ☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐

Sex : Male ☐ Female ☐ Age ☐

Address : ☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐

☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐

☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐

City : ☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐ Pin : ☐☐☐☐☐☐

Education : School ☐ College ☐ Graduate/Post Graduate ☐

Business ☐ Employed ☐ Retired ☐

P.T.O.

Please mention Addresses or E-mail of your Nearest & Dearest who have interest in Rushi Peetham, Bharatheeya Manasa Patrika

1. ....

....

2. ....

....

3. ....

....

4. ....

....

5. ....

....

6. ....

....

7. ....

....

8. ....

....

9. ....

....

10..

....

11..

....

** Terms : Allow 4 weeks for subscribing process. Super subscribe your name & Address on the reverse of the cheque/D.D. In case of further details contact Rushi Peetham Publications.

Owned & Published by : **UPADRASTA SIVAPRASAD** From From : No.3, Kamarajasalai, Ashok Nagar, Chennai - 600 083.
Printed By : **V.C. Chermakani, Sakthi Process**, No. 21F Kumballamman Koil St., Chennai - 600 081. Edited by : **SAMAVEDAM SHANMUKHA SARMA**

'ఋషిపీఠం' సంస్కృతి సంఘం
నిర్వహణకు ఆహ్వానం

ఆర్ష (ఋషి) విద్యావ్యాప్తికి మాస పత్రిక నిర్వహణతోపాటూ, ఇతర ప్రచురణలు, ఆడియోలు వెలువరించడమే కాక – ఊరూరా సనాతన సంస్కృతిలోని వైశిష్ట్యాన్ని వివిధ కార్యక్రమాల ద్వారా తెలియజేయాలని ఈ సంస్కృతి సంఘం సంకల్పం.

మన సనాతన భారతీయ ధర్మానికి వారసులైన, చిత్తశుద్ధి కలిగిన, ఆసక్తిపరులు తమ వివరాలను, పూర్తి చిరునామాను తెలియజేస్తూ 'ఋషిపీఠం'కి వ్రాయండి. వారిలో ఎంపిక చేసిన వారిని ఆ ప్రాంతానికి ''ఋషిపీఠం సంస్కృతి సంఘ ప్రతినిధి''గా గౌరవించి, సంస్కృతిక కార్యక్రమాల నిర్వహణ బాధ్యతను ''ఋషిపీఠం'' – అప్పగిస్తుంది.

ఆ సంఘంలో సభ్యులను చేర్పించడం 'ఋషిపీఠం' లక్ష్యాలను చిత్తశుద్ధిగా, బాధ్యతాయుతంగా వ్యాప్తి చేయడం, కార్యక్రమ నివేదికలను క్రమం తప్పకుండా మాకు పంపడం ప్రతినిధికి తప్పనిసరి బాధ్యత.

ఈ సంస్కృతి సంఘ అభ్యున్నతికి వలసిన సహాయాన్ని అందజేసేవారు ఆ ప్రతినిధికిగానీ, 'ఋషిపీఠం'కి నేరుగా గానీ విషయం తెలియజేయవచ్చు. ఋషిసంస్కృతిపట్ల నిష్ఠ, ధర్మదృష్టి, చిత్తశుద్ధి – ఇవే ఈ సంస్కృతి సంఘం ప్రాతినిధ్యానికి కనీసార్హతలు.

ఉత్సాహవంతులైన వారు ''ఋషిపీఠం – భారతీయ మాసప పత్రిక'' చిరునామాకు వివరాలతో సహా ఉత్తరం వ్రాయండి.

– సంపాదకుడు

POSTAL REGISTERED T.N/ Chief PMG - 30/99

February 2000